

AREGCEL

Ára 24 fillér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRÜT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 líra, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VÁSÁRNAP DELUTANTOL
REGGELIG: MÁRCSF 303-30, JÓZSEF 310-10

IX. évfolyam

Budapest, 1930 május 5

18. szám

Az 500 milliós kölcsönjavaslatot Wekerle e héten terjeszti a parlament elé

Éhező ország, jóllakott bürokrácia

— Irta Lázár Miklós —

Pénteken délután három óra táján benéztem a képviselőház üléstermébe. Szándékom volt, hogy fölszólalok a költségvetés általános vitájában. Elképedtetten látvány tárult elém. A tisztelt Házban három képviselő ült, a soros jegyzőt is számítva. A kormány tagjai közül a honvédelmi miniszter foglalt helyet a bársonyszékében. A pirosszínű folyókák elhagyatva, néptelenül: teremtet lélekkel nem találkoztam. A karzatok üresen tátongtak, néhány munkanélküli tisztviselő-ember bóbiskolt hátul. Fogtam a paksamétámat és elléptem. Egy óra hosszat beszéltek néhány tiszteletreméltó, derék, művelt urimbernek, akikkel gondolataimat folyosói események során is közölhetem?

Mi történt a magyar képviselőházzal, hogy a költségvetési vita első hetében ennyire fáradt, elhullott, munkaképtelenné lett?

Izgató, érdekes, veszedelmes téma, de szembe kell vele nézni. A költségvetési vita olyan volt, mint egy lámpa, amelynek csak kanóca van, de hiányzik belőle a petróleum. Pislogott néhányat, hogy végsőt lobbanva, kialudjon. A sötétség mindig gondolatokat ébreszt. A gondolat pedig nem tűr klotürlámpát! Az emberek gondolkodnak, vidéken még inkább, mint a városban és azt mondják, hogy minden organizmus csak addig életképes, amíg feladatát követi. A parlament a nemzeti munka vérférgésének gyűjtőmedencéje és levezetőcsatornája. A parlament feladata tehát megállapítani és irányítani a nemzeti tevékenység munkarendjét. Ezt a nagy feladatot csak akkor teljesítheti, ha kontaktusban van a nemzeti léttel. A parlament elszakadt volna az ország közérzületétől? Hiszen a parlament kormányzatnak éppen az a természete, hogy benne és általa nyilatkozzék meg hivatalosan a nép érdek- és érzelmevilága. A népakarat cirkulációját neki kell vezetni, irányítani, fekézni...

Mi történt a magyar parlamentarizmussal az utóbbi években?

Erre a kérdésre az őszinte válasz csak hasznunkra lehet. A leplezett bajnak az a természete, hogy napról-napra jobban elmérgesedik. A bajnak föltárása legelső lépés a gyógykezelésben.

Szóljunk hát őszintén, teljes elfogulatlansággal. Belőlünk eddig sem dült a párt-szenvedély alkoholja. Hol a baj gyökere? A parlament erejét, életképességét, erélyét megtörte az abszolút hatalom a választó nemzet segítségével. Ott, ahol a népakarat a törvényes formák között nem érvényesülhet, elsorvadnak az alkotmányos élet lehetőségei. Nyolcévűs politikai és gazdasági folyamat vizesópjéi felőrölték a parlament élet fundamentumát, a választások hitelességét és tisztaságát. Gutta cavat lapidem. A probléma nem olyan egyszerű, hogy frázisokkal

elintézhetnők. Nézzük a porlepte, göröngyös, veszedelmes utat, amelyen idáig jutottunk.

A háború alatt német élelmezési generálisok agyában született meg egy a termelés, mint a javak elosztását központosan szervezni akaró gondolat, amely a hadrakelt óriási néptömegeket élelmezni akarta. Ez a rendszer, amely gazdasági diktatúrákat, centralisztikus termelést és centralisztikus anyagelosztást teremtet, vezetőit ahhoz a sajátságos államszocializmushoz, amely nem tünt el a háborúval, hanem ma is főnáll, tovább fejlődik és egyre éhesebben és szélesebben terjeszkedik el hazánkban is. A háború után a középosztály és értelmiség száz-ezrei váltak munkanélkülivé és az első évek furiájában mi sem látszott egyszerűbbnek, mint ezt a centralizáló törekvést és ezt az államszocializmusszerű berendezkedést használni föl arra, hogy a szellemi munkanélkülieket, mint az állami és közületi tisztviselőket és alkalmazottakat kenyérhez juttassák. Így alakult ki már az összeomlás után a magyar politikának az az iránya, hogy az állam egyre több olyan gazdasági területet vont a maga igazgatási körébe, amelyet azelőtt a társadalom és a magángazdaság végzett el. És előrevetette nyomászto árnyékát egy hibrid, kétféle kormányzati rendszer, amely az egyik oldalon minden erejével ragaszkodik a kapitalista termeléshez és a polgári államhoz, míg a másik oldalon a szocializmus elméleteiből veszi át azt, ami a kormány hatalmának megerősítésére a legalkalmasabbnak látszik. Miután egyre nagyobb ügyköröket von a maga igazgatási és hatalmi szférájába, egyre jobban szaporítja a tisztviselők számát és hízalja a bürokráciát, ezt a polgári szoldateszkat, amelynek nőttön-növé személyi költségeit duzzasztják az állami költségvetéseket a kiadási oldalán és beletényeszerítik a kormányzatot abba a harakiribe, hogy ennek a civil-hadseregnek személyi költségeit olyan adózási rendszer útján fődözze, amely a magángazdaság teherbíró-képességének hurjait a megpattanásig feszíti. A bürokrácia életető eleme a központosítás! Jellemzője, ami a sáskarájé: zabálási területeinek folytonos kiterjesztése. Ujabb és újabb közüzemeket kreálnak tehát és ezzel olyan gazdasági rendszert építenek ki, amely egyszerű zsebrakrácja a dolgozó polgárság mindennapi kenyerét, másrészt az üzemi-vezetési rendszertelensége, az ellenőrzés gyarlósága és a lázító személyi javadalmazások folytán előállott hiányokat éppen azoknak a keresetéből és adójából akarja pótolni, akiknek ugyanezekkel a közüzemekkel tisztességtelen versenyt támaszt és a verseny tempójával őket gazdaságilag lehangerelel.

Az ilyen kormányzati szellem elsősorban

a gazdasági életben érvényesül, mondjuk ki: a számom hatásával. De nemcsak a vagyonomegosztás egyensúlyát, a tőkeképződés folyamatát és a nemzeti termelés minden ágát veszélyezteti, — politikailag is fonyaszt és sorvaszt.

Miért?

Mert középkori hűbéresrendszert alakít ki a kormányzat szervei és az ország polgárai között. Mi a hűbéresrendszer sajátossága? Kötelességek — jogok nélkül!

Aki él, létezik, lélegzik, a központi bürokrácia és a vidéki igazgatás markába kerül. A köz- és magán-tevékenység minden rugóján ott a bürokrácia szeme és keze; belát-hatatlan tere nyílik a kedvezésnek és hatalmaskodásnak. Kisklik a gyeplő: a miniszterek és államtitkárok ellenőrzése merőben illuzióriüssá válik. Az egyéni függetlenség önérzete elsorvad a polgárság lelkében. És az eliramló évek kegyetlen megpróbáltatásai és keserű tanulságai során rászökik arra, hogy elbultul fatalizmussal mindent fölülről várjon és még arra is aláztatlan engedelmel kérjen, hogy a maga szerette kenyerét megszerezze. Az ideálok szappanbuborékként töredezenek. Amikor a közéletből elmúlnak az eszményi momentumok: elkezdődik a vásár. Egy egész világ, amit sem igérettel megközelíteni, sem pénzzel megfertőzni nem lehetett, a szemük látára inog meg és támo-lyog a korrupció karjaiba. Szabadságeszmék, áhitatos elvek, amelyekért a nemzeti társadalom századokon át harcokat vívott a központi hatalommal, gumipárnák a bürokrácia ülepe alatt. Csudálkozunk, hogy repedezni kezdenek az egészséges parlamentarizmus és józan népképviselő alapjai is? A régi parlamentek azért kiűzötték életre-halálra, hogy a királyi hatalmakkal szemben az alkotmány bástyáit és a népek önrendelkezési jussát kiépítsék. A királyi hatalom helyébe a bürokrácia lépett. Nyílt választójoggal olyan többséget verbuválhatnak össze, amelyt csak akarnak. A választó ma már sem a esbitást nem tudja visszautasítani, sem a nyomásnak nem tud ellenállni. A parlamentarizmus lényege már nem a meggyőzésben van; a kölcsönös kapacitáció lehetősége elenyészik. Az igazság föllimerése és az igazság kimondása között áthidalhatatlan szakadék tátong. A közvélemény vagy apátiába süllyed, vagy elszegődik a bürokráciához, hogy a terített asztalnak legalább a hulladékaihoz juthasson. Ezzel a bürokráciával akarnak szembeszálni a nemzeti és polgári állam ellen masírozó fölforgató törekvésekkel? Ezzel a bürokráciával, amely legyöngíti, sklerotikusává és gerinetelenné teszi a polgári társadalmat, beoltja az anyagiasság méreganyagával, szabadságvágyát elfojtja, gazdaságilag pauperizmusba dönti és ellenállását megbénítja? A multiból elfelejtették, hogy az önigazgatástól elszakított nép mily megbízhatatlanná válik közveszély idején?

Forgassuk a költségvetést. A magyar budget kiadási oldala 1398 milliót tesz ki, amiből 750 milliónál több a személyi kiadás. A pénzügyminiszter szerint az utolsó négy év alatt a belső tőkekaparulat mintegy 1340 millió. Az utolsó négy év alatt majdnem hárommilliárdot tett ki az, amit személyi kiadásokra kiizzadt a magyar társadalom, amikor tőkeinknek szaporodása összesen 1340 millió volt! Miféle tőkegazdálkodáson alapuló politikai rendszer az, amely személyi kiadásokra négy év alatt majdnem háromszor annyit ad ki, mint amennyivel a tőkeképződés jelentkezik. Már ebből a két számból is minden gazda, kereskedő, iparos

meg tudja magyarázni, hogy miért eszik az egyenes adó, a forgalmi adó, a fogyasztási adó, a vámjövödelmek bevétele és miért kísért lidérenyomásként: miből fogja eltartani a tulzatosan centralizált állam a maga elefantiaziában szenvedő bürokráciáját, ha ez a folyamat tovább is így tart?

Aki a képviselők személyében és egyéniségében keresi a politikai, gazdasági és parlamenti hanyatlás forrását: utvesztőbe kerül. A jobboldalon, a baloldalon és a középben is ülnek lelkiismeretes, őszint, képzett, független hazafiak, akik látják a veszedelmet és álmatlan éjszakákon vergődve keresik a bürokrácia mérgeanyagának szűrőjét. Szent Györgyök keltenek, Rab Rábyk, Rádayak, Egán Edék?

Minduntalan hallom: hát, hol az ellenzék? A vidék nem küldhetett ellenzékű képviselőket az elmúlt általános képviselőlélelésben, csupán a városi titkos kerületek. Az az egyik-két képviselő, aki mégis bejutott, járja a falvait, látja a közállapotokat és szordinót tesz a hangjára és a lelkiismeretére. Politikai rokkantá lesz a nép megnyugtatójának testet-lelket őröl munkájában. Budapesten nem is segítik a vidéki nyomor arányait, a földművesnép szenvedéseinek kimerhetetlen óceánját. És mégis lépten-nyomon kérdik: hol az ellenzék? Mondom. Szeretjük a munkát, de nincs munkafelosztás. Brezzük a kötelességet, de nincs megszabva a kötelességteljesítés módja. Van erőnk a küzdelemhez, de az erőnk nincs kihasználva. Katonák vagyunk, de nem hadtest. Ütközünk, verekszünk rendszer nélkül, de nem esatázunk. Mindenki a maga kezére dolgozik. Nincs beosztás, nincs tartalék, nincs taktika. A jelszót senki sem tudja, a vezényszóra senki sem hallgat. Küzdünk siker nélkül, beszélünk remény nélkül. Rám olyan benyomást tesz a parlamenti baloldal, mint a csókasereg alkonyatkor. Kóvályog, csoportokba verődik, lármáz, szétrebben, ismét összeverődik, formátlanul, rendszer nélkül, irányt nemelve, célt nem követve...

A rendszer és a parlament együtt szakad el a néptől. A parlamentáris kormány és a parlamenti talaja a nemzet. Ha a talaj nem nyújt életnedvet a gyökérzetnek, előbb-utóbb kihál a törzs. Ez az igazság. A természet örökkévaló törvényeivel hiába szállunk porba. Minden földi hatalomnak meg kell ujulnia, a haladó kor, a szünet nélküli előre hópölyög élet nem viseli el a meddő és terméketlen stagnáció gátjait, szétrombolja, vagy elmosza azokat.

III. Napoleon rezsimjét sárba-vérbe taposta a történelem irtalmatlan logikája, bár ez a parlamenti formákba bujtított szennyes diktatura hallatlan gazdasági föllendülést hozott a francia népnek, a szedáni diestelen katasztrófa után játszi könnyűséggel fizették ki az ötmilliárd hadisarcot.

Minden kormányrendszer sorsa meg van pecsételve, amely nem tud önmagából megújodni!

Ez Anglia megszakíthatatlan gazdasági fejlődésének titka. Így alakult át a napoleoni háborúk után a nagybirtok, nagykereskedelem és bankárok pártja, a wighek liberális pártja az akkori demokratikus elvek alapján, így alakult át a múlt század második felében az udvar, a főnemesség, az egyház pártja, a toryk, a konzervatív értelmiség haladó unionista pártjává. Így alakult át a katolikus német centrum a demokratikus haladás polgári pártjává, csak így ujlhatott meg a franciák reakciói III. köztársasága, a párisi commune emlékeitől megtisztulva, a mai kiegyensúlyozott, gazdag, hatalmas népköztársaság. Magyarország 1925 óta egy lépéssel sem ment előre. Egy helyben áll a rezsim, a bürokráciába gyökerezett a lába. Így távolodik el a kormánytól

és a rendszerhez kovácsolt parlamenttől az élet, a kor és a nép.

A mai Európa veszedelme két erőcsoport ütközése: a statikus és dinamikus erők. Az "előbbi a megelégedettek és jóllakottak államesportja, amely a mai status quot akarja meghosszabbítani az idők végtelenségig, a másik a kismemizettekké, a kifosztottakké, a kötelezettségek súlyával leteremt jogtalanoké, akik a dinamikus politikát kép-

viselik. Egy kimagasló angol publicista, Norman Angell írta a minap, hogy vagy a dinamikus, haladó erők győznek és Európa revidálja a békeszerződéseket, vagy a lelegyőzöttek rebelliója következik be a békeszerződések ellen.

Revizió vagy rebellió! — ez ám a nagy kérdés.

Ami Európára igazság, bárcsak rossz jósnak volnék: igazság Magyarországra is...

Unamuno miatt sztrájk és véres zavargások voltak a madridi egyetemen,

amelynek épületére kitűzték a diákok a vörös zászlót
Főfegyverzett fiatal emberek megzavarták Unamuno vasárnapi gyűlését

Madrid, május 5.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A madridi egyetem diákjai 24 óras tiltakozó sztrájkot rendeztek. A sztrájkjal a diákok a rendőrség ellen akartak tüntetni, amely Unamuno megérkezése alkalmával túlságosan nagy erővel lépett föl a diákokkal szemben. A diákok szombaton az egyetem orvosi fakultásának épületére vörös zászlót tűztek ki, amelyet azután rövid idő múlva a katolikus diákok eltávolítottak.

A sztrájkoló diákok és a rendőrök között összetűzésre került sor, amelynek folyamán hatan megsebesültek.

Vasárnap délelőtt az egyik filmszínházban, ahol Unamuno beszédet készült mondani, az ülés megkezdése előtt mintegy husz fiatal ember botokkal főfegyverkezve, megszállta az üléstermet és elpöhlölte Prieto szocialista vezetőt.

Dulakodás támadt a fiatal emberek és a hallgatóság között.

A támadó fiatal embereket végül is sikerült eltávolítani. A nyugalom helyreálltával Unamuno elmondotta beszédét. Amikor a gyűlés résztvevői szétszórtak, Albina pártbíró új-ból nekikötötték, de a rendőrség közbelépett és hamarosan megtisztította az utcát. Öt ember megsebesült.

Bethlen miniszterelnök Orffy Imrét kérte föl a ratifikációs törvényjavaslat előadójának

A képviselőház pénteken kezdi meg a ratifikációs vitát

(A Reggel tudósítójától.) A hágai és a párisi egyezmények törvénybeiktatásáról szóló javaslatot Bethlen miniszterelnök kedden terjeszti a képviselőház elé, mivel azonban az ellenzék kifogásolta, hogy a kormány a kötetnyi törvényjavaslat áttanulmányozására nem enged időt,

a Ház külügyi és pénzügyi bizottsága szerda helyett csütörtökre, a plénum pedig csütörtök helyett pénteken fog hozzá a ratifikációs törvényjavaslat tárgyalásához.

Amióta Lakatos Gyula lemondott a ratifikációs törvényjavaslat előadói tisztességéről, politikai körökben nem tudták, hogy ki lesz az új előadó? A Reggel értesülése szerint

Bethlen miniszterelnök Orffy Imrécnek ajánlotta fel az előadói tisztiséget

és Orffy ezt készségesen el is vállalta. A képviselőház ezek szerint csak keddtől csütörtökig folytatja a költségvetés részletes vitáját, pénteken pedig e vita megszakításával a ratifikációs törvényjavaslat kerül napirendre.

Komáromban ma szembesítik a két letartóztatott gazdasági századost

Székesfehérvár, május 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Komáromban letartóztatott Lúsch és Haimi gazdasági századosokat, akik eddig a székesfehérvári katonai ügyészség fogházában voltak, a vizsgálatot folytató Szentkirályi őrnagy-hadbíró utasítására

vasárnap Székesfehérvárról Komáromba vitték, mert különböző kihallgatások és szembesítések váltak szükségessé és egyes iratokra fölvilágosítást kell adniok. A két gazdasági százados

csupán egy-két napig marad Komáromban, majd Győrben, azután visszaszállítják őket Székesfehérvárra, mert az itteni hadbírósg fogja ebben az ügyben a tárgyalást megtartani. Schaffuss alezredesi, a két tiszt parancsnokát Komáromból

Székesfehérvárra helyezték át.

Budapestről egy alezredes, egy őrnagy és két százados érkezett Hajmáskérre, ahol Lühnsdorff mint őrmester teljesített szolgálatot, hogy ott is vizsgálatot tartsanak. Néhány napig el fog tartani, amíg ott az összes szállítási iratok átvizsgálják.

8 napig

selyempuhtin-
és oxfordingekből,
zokni és
selyemnyakkendőköl

occasio-eladást rendezek

Egy darab vételnél

ing 12.60
nyakkendő 3.90
dívatzokni 1.50

Összesen 18 P helyett
mind a 3 darab
most P 11.90

STEIN

dívatáruhá, Teréz-körút 62
(nyugati pályaudvarral szemben)

TELJESEN MEGSZÜNTETJÜK

férfi- és női szövetraktárunkat és
VÉGLEG ELÁRUSITJUK
részben gyári, részben gyári áron alul!

Raktárunk áll: finom fekete és sötétkék, egyszínű és mintás női ruha, kosztüm, zsümpér, tavaszi és téli kabátalmékből, valamint férfilöltöny-, átméleti és télikabátzövetekből

FRIEDMANN ZSIGMOND FIAI BUDAPEST, V. KER.,
ERZSÉBET-TÉR 2 SZ.

Wekerle pénzügyminiszter a kölcsönjavaslatot e héten terjeszti a parlament elé

(A Reggel tudósítójától.) Amidőn Wekerle pénzügyminiszter a költségvetést beterjesztette, beszédében nyilatkozott a fölvendő külföldi kölcsönről is és bejelentette, hogy a kormány külön törvényjavaslatban fog főlhatalmazást kérni az országgyűléstől a kölcsön fölvételére és ez fogja részletesen meghatározni azt is, hogy

a kölcsön milyen célokra fordíttassék?

Most, hogy a londoni kölcsöntárgyalások befejezést nyertek s a magyar kormány megbízottai és a Rothschild-csoport között létrejött a megállapodás a magyar kölcsönnek a külföldi piacokon való kibocsátására és elhelye-

zésére, aktuálissá vált a törvényjavaslat beterjesztése. A Reggel illetékes helyről nyert értesülése szerint

Wekerle pénzügyminiszter a kölcsönjavaslatot e héten terjeszti a képviselőház elé

és kéri fogja a sürgősség kimondását. A pénzügyi bizottság ezután soronkívül tárgyalja le a kölcsönjavaslatot, úgy, hogy ez a javaslat a hágai egyezmény ratifikálása és a kölcsönjavaslat törvényerőre emelkedése után fog 12 millió fontos, 6,5 százalékkal kamatozó magyar államkölcsön kibocsátása a külföldi piacokon megtörténni.

Vasárnap letartóztattak nyolc kommunistát, akik a „véres május elseje“-t akarták rendezni

(A Reggel tudósítójától.) A főkapitányság politikai osztálya vasárnap fejezte be a nyomozást, amelyet a május elseji tüntetésekkel kapcsolatban indított meg. Május elsejét megelőzően ugyanis, amint ismeretes, a főváros munkásnegyedeiben látott röpiratokat osztogattak, amelyen

„véres május elseje“ rendezésére szólították föl a munkásságot.

Amint erről a rendőrség tudomást szerzett, a politikai osztály még május elseje előtt előállította az összes kommunistagyanus embereket, hogy ezzel a preventív intézkedéssel elejét vegye az utcai zavaroknak. A rendőrség ennek az intézkedésnek tulajdonítja, hogy bár a tilalom ellenére az Andrassy-uton tüntető sétát rendezett a szociáldemokrata munkásság,

semmi rendezés nem történt. Vasárnapra az előállítottak nagy részéről a rendőrség megállapította, hogy a magyarországi titkos kommunista párt megbízásából terjesztették az eltiltott röpiratokat és ezért

nyolc röpiratosztagot letartóztattak

s az állam és a társadalom elleni bűncselekmény miatt megindítottak ellenük az eljárást. A letartóztatottak a következők: Glasner Sarrólla 34 éves magánhivatalnok, Fürth Zoltán 24 éves magánhivatalnok, Blum Ede 30 éves magánhivatalnok, Szaberszky József 26 éves magánhivatalnok, Leitner Miklós 30 éves tisztviselő, Nagy Ernő 22 éves műszerész, Fehér József 25 éves asztalos és Linka József 33 éves közműves. A letartóztatott kommunistákat vasárnap már át is kísérték az ügyészség Markó-utcai fogházába.

Léderer Róbert pusztatenyői földbirtokos törvényes örökösei azt állítják, hogy a földbirtokos aznap, amikor állítólag vagyonát a pesti izraelita hitközségre hagyományozta, nem is tartózkodott Budapesten

Bűnvádi eljárás indult a szóbeli végrendekezés tanúi ellen

(A Reggel tudósítójától.) Léderer Róbert, a két évvel ezelőtt elhunyt pusztatenyői földbirtokos 600 holdas hagyatéka körül, amelyet szóbeli végrendeletben a Pesti Izraelita Hitközségre hagyott, bonyodalmasságok keletkeztek. A földbirtokos törvényes örökösei ugyanis azt állítják, hogy aznap,

amikor Léderer Róbert állítólag Budapesten a szóbanforgó szóbeli végrendekezést megtette, nem is tartózkodott a fővárosban, hanem pusztatenyői birtokán és Pestre csak késő este érkezett meg.

Ezen az alapon bűnvádi eljárás indult azok ellen a tanúk ellen, akik azt állították, hogy Léderer előttük a szóbeli végrendekezést megtette. A bonyodalmasság és rendkívüli fejleményeket ígérő ügyben részletes tudósításunk a következő:

Léderer Róbert 1928 július 28-ikán halt meg a Royal-szállóban, ahol a 63 esztendő, legényélet óta üregur állandó lakosát látott. Végrendelet nem maradt az üregur után. Evekkel ezelőtt ragyogót a szolnoki zenedőre hagyományozta, azonban ezt a végrendeletét később visszavonta. Ezután nem végrendekezett többé s így testvéreinek gyermekei maradtak egyedüli törvényes örökösei. A pusztatenyői földesurak két testvére volt, mindketten már régebben elhaltak. Nővére, Pillitz Lajosné, született Léderer Klementinét hat gyermeke maradt, akik közül Imre hagedümvész, Ottó festőművész és mindketten Newyorkban élnek. A másik négy Pillitz-testvér Budapesten lakik, közülük Ernő gazdálkodó, Nándornak fordító irodája van, Pillitz Vilma Bamberger Andorné, Eugénia pedig Krausz Zsigmondnak a felesége. Valamennyien jómódban élnek. Léderer Róbert másik testvére, Gusztáv, nőtlen ember volt, de két gyermeket örökbefogadott. Léderer Gusztáv örökbefogadott leánya,

Anna, Klein Elek törvényhatósági bizottsági tag, a VAC elnökének felesége, maguk is jómódu földbirtokosok és nagy szerepet játszanak a zsidó kulturális és társadalmi életben. Klein Eleknek és fiúvére, Léderer Ede gépészmérnök

szintén jogot formáltak a pusztatenyői birtok egy részére,

sőt Klein Elek Léderer Róbert életében is maga vezette a pusztatenyői birtokon a gazdálkodást.

Amikor Léderer Róbert meghalt, Klein Elek rendezette a temetést és ugyancsak ő jelentette be a halálesetet. Közvetlenül a temetkezésre nézve egyezségi tervek merültek föl, amelyeket állítólag Pillitzék visszautasítottak, azaz az indokolással, hogy Léderer Anna és Ede csak örökbefogadott gyermekei az elhunyt testvérbátyjának így egy nem törvényes örökösök. 1928 október 10-án Lukács Iszó közjegyzőnél hagyatéki tárgyalást tartottak ebben az ügyben, amelyen Klein Eleknek képviselője bejelentette, hogy

Léderer Róbert halála előtt, június 12-én, éjjel 12 órakor, négy tanu jelenlétében, szóbelileg végrendekezett és minden vagyonát a Pesti Izraelita Hitközségre hagyta.

Ezen az alapon hagyatéki pör indult meg, amelyben november 14-ikén tartottak először tárgyalást. Ez alkalommal Klein Elek és felesége elmondották, hogy június 12-ikén este 7 óra táiban Klein Andor és Léderer Ede társaságában fölkeresték Léderer Róbertet a Royal-szállóban és autón egyórás sétakocsizást tettek a városban. Nyolc órakor tértek vissza a Royalba, ahol együtt vacsoráztak, majd az üregur fölhitva szobájába valamennyiüket, kijelentette, hogy végrendekezni óhajt és

Női és férfiszóruhákban
a legnagyobb választék és a legolcsóbb árak
Salgónál, Kristóf-tér

Önnek megfelelő öngyújtó is van az öngyújtószaküzletben.
Állandó üdönások. — Mindenemű javítást vállalok.
Budapest V. Vilmos császár-ut 4 (Doak-térnél)

Rohammal nyeri meg FISCHER selyem- és divatház

Budapest hölgyeinek teljes bizalmát a

FISCHER selyem- és divatház

most bevezetett, egész nyári idényre gondosan előkészített, rendszeres

heti sorozatos árusítása

Évtizedek óta elismerten elsőrendű gyárosoktól vásárolt

selyem és divatkelme újdonságainkat már az idény kezdetén

teljes választékban

népszerű olcsó árakon

hozzuk forgalomba. Ugy, mint eddig, ezentul is presztizskérdést csinálunk belőle, hogy bizonyítsuk a **vevőkönoszság minden részegének**, hogy női divatházunk árai mindenki részére a legjobban hozzáférhetők.

Figyelje meg:

„FISCHER-vevők nagyon kevés pénzért, nagyon jól öltözködnek“

Bemutató heti sorozatunk:

- Mosdófelain ruhára alkalmas, szépen mintázott ..... **-95** allított
- Mintás műselyem ..... P **1.85**-161
- Női műselyemharisnya kipróbált jó minőségű, minden divatszínben P **2.90**-161
- Tiszta gyapjú krepella sima, duplaszélés, minden divatszínben ... P **5.60**-161
- Sima nyersselymek, színes japánselymek, mosóselymek ruhára alkalmasak, különböző kivitelben ..... P **3.30**-161
- Fouillard-selymek legdivatosabb mintázatuk, 90 cm szélességben, valódi tiszta selyem ..... P **4.80**-161
- Divatos simaselymek kárpészre és kosztümre selyemmel kevert főselymek ..... P **5.80**-161
- Sima és mintázott mousselinok és georgette legdivatosabb delutánai és estélyi ruhákra alkalmasak ..... P **6.80**-161

Tíz világvárosi kirakatunk látványosság és az állandóan változó divat hü tükrei.

Természetesen

a felsoroltakon kívül minden más divatanyag is kapható a megszokott aranyu választékban.

Fischer Simon és Társai Rt
selyem- és nődivatház
Budapest V, Bécsi-utca 10

utolsó akarata, hogy minden vagyona a Pesti Izraelita Hitközségre maradjon. November 26-ikára a másik két tanút idézte be ismét a bíróság, de ekkor csak Klein Andor jelent meg, aki bátyjával és sógoránójával lényegileg egyező vallomást tett. Két nap múlva fölkereste az ügyben eljáró bírót azzal, hogy tanuvallomását korrigálni kívánja és azért jelentkezik soronkívül, mert elutazik Budapestre. A negyedik tanút, Lédéner Edét, december 16-ikán hallgatta ki a bíróság és ezen a tárgyaláson a bíró Klein Andor eredeti és korrigált vallomását is fölolvasta, megjegyezte, hogy a sürgős utazás, úgy látszik, elmaradt, mert éppen ezekben a napokban tett tanuvallomást Klein Andor Erdélyi Béla gyilkosság büvpörének főtárgyalásán. A bíróság ugy Kleinékat, mint Lédéner Edét vallomására megeskette. Időközben a Pillitz-testvérek

átvették a pusztatényői uradalmat, ahol jelenleg is ők gazdálkodnak.

Éder a Pesti Izraelita Hitközség pörös uton kívánja jogaiba helyzetelni magát, de úgy az alsóbíróságok, mint a kuria, bírkokonkivül örökösödési pörre utasították a hitközséget és ez a pör jelenleg is folyamatban van. A Pillitz-testvérek Pusztatényőn évekre visszamenőleg átvizsgálták a gazdaság könyveit és ezekből megdöbbenéssel állapították meg, hogy a kér-

déses napon, tehát

1928 június 12-ikén Lédéner Róbert Pusztatényőn tartózkodott és ott dísznókat adott el.

Az ügyelet saját maga jegyezte be könyveibe. Ezután a megállapítás után érdeklődni kezdtek a gazdaság alkalmazottainál és más pusztatényői lakosoknál és így megtudták, hogy nagybátyjuk csak délután 4 óra tájban utazott el Pusztatényőről. Ezt a megállapításukat bejelentették a vádhatóságnak, amely nyomozást rendelt el ebben az ügyben. Kihallgatták a tanukat, akik határozottan állítják, hogy 1928 június 12-ikén Lédéner Róbert bírtokán tartózkodott és bemutatott azokat az üzleti könyveket, amelyekben arról a napról keltezett sajátkezü bejegyzései láthatók. A nyomozás során megkeresték továbbá a Keleti pályaudvar főnökséget is, amely megállapította, hogy az a vonat, amellyel Lédéner Róbertnek Budapestre érkeznie kellett, este 7.45 perc helyett 9 perc késéssel, 7 óra 54 perckor futott be aznap, tehát Lédéner Róbert június 12-ikén este 7 és 8 óra között nem mehett székoci-zásra. A nyomozás megállapításai alapján az ügyész — értesüléssünk szerint — már vádiratot is adott ki a végrendeleti tanúk ellen, akik ez ellen kifogással élnek és így váltandós jog dönteni ebben a szövevényes ügyben.

rövidebb terminusokat fogom igénybevenni és ezek szerint

novemberben vagy decemberben lehet Budapesten az új törvényhatósági választás.

Kéőbb már nem lehet, mert hiszen januárban már az új törvényhatósági bizottságnak kell megkezdnie működését.

Ezután az Oberhammer Antal halálával megüresedett pécsi mandátum sorsa iránt érdeklődtünk. Fölvituk a belügyminiszter figyelmét Vass népjóléti miniszter egyéni fölfogására, amely szerint az Esztergályos János-féle szociáldemokrata lista fűrtartásával új lajstromos szavazást kell Pécsért kiírni, természetesen úgy, hogy az új választásban minden párt részvevessen, vagyis listát állíthasson. A belügyminiszter erre vonatkozóan így nyilatkozott:

— A képviselőház elnökének átiratát az egyik pécsi mandátum megüresedése ügyében még nem kaptam meg, döntésre tehát még nem kerülhetett sor. A házelnöknek szóló válaszm az azonban valószínűleg az lesz, hogy

a fennálló törvények nem teszik lehetővé az új választásra vonatkozó intézkedések megtételét.

Kérdés most már az, megvan-e a jogi bázisa annak, hogy novelláris uton tegyünk lehetővé az új választást. En afele a megoldás felé hajlom, hogy

novelláris intézkedésre, új választásra nincs szükség.

Pécs városa, ha nem is két, de egy képviselővel képviselve van a parlamentben, az új választás lehetőségét pedig nehéz volna a lajstromos szavazási rendszerbe beilleszteni. Lajstrom helyett egyetlenegy mandátumra ugyancsak nem lehet — véleményem szerint — elrendelni a szavazást, mert ez ellentétben állna a lajstromos választási rendszerrel. Ezt a felfogást támasztják alá a külföldi példák is: ha valamilyen lajstrom kihál, sehol sem rendelnek el új választást, kivéve talán az egyetlen Bulgáriát, ahol ebben az esetben a másik lista pótagja kerül be a törvényhozásba. A fővárosi törvényjavaslatnál már gondoskodtunk a választójogi törvény e hiányának pótlásáról, hasonló esetben a fővárosi közgyűlés csakna marad. Engem a döntésnél kizáróan a közjogi szempont irányít, előreláthatóan az fog tehát történni, hogy

Pécs városának az új választásokig csak egy képviselője marad.

Végül megkérdéztük a belügyminisztert, hogy mikor kerül sor a gyűlékezési jog szabályozásáról szóló törvényjavaslat beterjesztésére? A belügyminiszter így válaszolt:

— A gyűlékezési jog szabályozásánál most egyelőre sürgősebb a közéleti háztartások rendezéséről szóló javaslat. E javaslat tervezetét most

új elgondolás alapján

dolgozzuk ki a belügyminiszteriumban és ha ez megtörtént, a pénzügyminiszter uralommal fogja a javaslat főbb elveire vonatkozóan megállapodni. Ezután kerül majd sor arra, hogy a tervezetet az összes tárgyaló letárgyaljuk, végül — előreláthatóan kora ősszel — ahétek fogunk ebben az ügyben összehívni. A javaslat, amely

teljesen új meszyékni fog haladni,

ősszel, de mindenesetre még ebben az évben kerül a parlament elé.

Indiában vad izgatás Kezdődött az angol uralom erőszakos megdöntésére

London, május 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az Indiából érkező hírek egyre nyugtalanítóbbak. Az angol sajtót vasárnap különösen egy Simlából érkező távirati jelentés tartotta izgalomban, amely szerint az indiai angol lakosság körében sorozást rendeltek el és újában ismét nagyon sok angol sorozták be a segítőcsapatokba. Az északnyugati indiai határtól érkező jelentések szerint a kongresszusi pártok és a kommunisták részéről

vad izgatás folyik az angol uralom erőszakos megdöntésére.

Buanir és Kuram városok közelében — a jelentések szerint — fölfegyverzett bandák táboroznak. Peshavarban az angolelleses propaganda újból erőre kapott.

Kereskedők és iparosok figyelmébe!

Váltóhitelt dologi fedezetre autóra, szőnyegre, zongorára és mindennemű kereskedelmi áruira legelőnyösebben folyósít Bank és Áruforgalmi Rt., Budapest V. Nádor-utca 30, Telefon: 108-84

Scitovszky belügyminiszter az új választói névjegyzék összeállításáról, a fővárosi választás kiírásáról, a megüresedett pécsi mandátum sorsáról és a községi háztartások rendezéséről

(A Reggel tudósítójától.) Városházi és politikai körökben izgalmat keltett az a hír, hogy a fővárosi törvény végrehajtási utasításának tervezete szerint az új választói névjegyzék összeállítása során

mindenkinek igazolnia kell életkorát, tízéves magyar állampolgárságát és hatéves egyhelybenlakását.

Tekintettel arra, hogy az ellenzék a névjegyzék-összeállítási eljárás e szigorítása ellen elszánt küzdelemre készül, a Reggel beszélt

Scitovszky belügyminiszterrel.

aki a következőket jelentette ki:

— Nem tudom, hogy a végrehajtási utasítás tervezetét a belügyminiszteriumból leküldték-e már a polgármester urnak. A nyilvánosságra került intézkedésekkel kapcsolatban tehát

egyelőre csak annyit kívánok megjegyezni, hogy

ezek a törvénnyel teljes mértékben harmónizálnak.

A belügyminiszter ezután elmondotta, hogy a felsőház május 12-én kezdte meg a fővárosi törvényjavaslat vitáját, amely egy-két nap alatt be is fejeződik.

— A végrehajtási utasításnak — mondotta a belügyminiszter — legnehezebb kérdése az új tanács életbeléptetése. Ezt a kérdést tapintatosan és óvatosan kell megoldani! Ugy számítom, hogy

az új tanács tagjai és az örökös tagokat júniusban lehet megválasztani,

végeleges dátumot azonban ma még nem mondhatok sem erre, sem pedig az új fővárosi választásra vonatkozóan. Mindenesetre a leg-

Több ezer méter selymet alkalmi áron megvettünk és azt csütörtöktől, május 1-től kezdjük hihetetlen olcsón árusítani.

Ugyisintén egy tétel női divatszövet Tweed, crepella, gyapjugeorgette és egyéb kosztüm- és kabátkelmék elkészve érkeztek, melyeket gyári áron árusítunk.

Szerezze be nyári selyem- és tavaszi szövetségültségletét,

mig a készlet tart.

Tájékoztató árak a sok közül:

Nyersselyem bordűr 70 cm széles	3-70	Crepe de Chine összes színekben	5-30
Nyersselyem mosó nyers színben	2-90	Crepe de Chine a létező legnehezebb	9-80
Valódi nyersselyem kosztüm- és ruhakelme ..	4-80	Crepethunis 100 cm széles, összes színekben, kosztüm és ruha	7-80
Toal dessoj minden szín	3-90	Crepe mongol és marokénselyem	8-60
Mintás mosóselyem	2-18	Gyapju-georgette duplaszéles	6-80
Mintás foulard 95 cm széles	3-90	Crepella gyönyörű divatszínű	7-90
Crepe de Chine emprime idei minták	7-80	Complékelme lágyszövetű, francia	5-40
Musslin-selyem esodás szép francia minták ..	6-90	Raié ruhaszövet kb. 40 színben	4-25
Georgette tiszta selyem, nehéz minőség	8-90	Tweed ruhaszövet	4-20
Selyem romain georgette minden színben most ..	7-80	Bluz-selyem puplin, hatalmas választék	3-90

Az összes cikkekből korlátolt mennyiséget szolgálunk ki.

Megszámlálhatatlan mennyiségű szövet- és selyemmaradékot félárban!

Vásároljon délelőtt, mert délután nagy a tolongás

NEMZETI RUHAHÁZ

Rákóczi-ut 7 (Pannónia-szálló mellett)

Korányi Frigyes báró vasárnap éjjel hazaérkezett Párisból

és elmondja A Reggel-nek a három hónapig tartó konferencia összes infimításait, izgalmait és ismeretlen részleteit.

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnap éjszakai expressz **Korányi Frigyes** báró érkezett hazára, utolsónak a párisi magyar delegáció tagjai közül, Megvárta Párisban a jegyzőkönyvek összehasonlítását, maga előtt még hazaindította a futárokat a jóvátételi konferencia bő-röndökremenő irathalmazával és vasárnap éjjel a szobi határállomáson mosolygva fogadja **A Reggel** munkatársait. De a mosolyán keresztül is látszik, hogy fáradt, kimerült.

Három hónappal ezelőtt, február 4-én indult el Párisba...

— A konferencia sụcusát — mondja — bizony nehéz elmondani, de vegyük elő talán a **novumokat**. Mindenesetre azzal kezdem, hogy a párisi eredmény a legjobb a mai adott körülmények között. Milyen terhet vállaltunk? **A tizenhárom és félmilliót akkor is meg kellett volna fizetni, ha a 250. szakasz egész komplexuma kimaradt volna a rendezésből.**

— Kegyelmes uram — mondjuk —, a magyar és a cseh jelentések között eltérések vannak a 250. cikk tekintetében.

— Csehszlovákia nyugodtan állíthatja — feleli **Korányi** —, hogy a 250. szakasz alkalmazására többé nem kerül sor. Ez tőle függ. **Amennyiben valóban nem fog egyebé kiszajdításokat csinálni, mint amelyeknek fűződéséről az egyezmény gondoskodott, akkor Magyarországnak a jövőben nem kell a 250. szakaszhoz folyamodnia.**

Meg lehet bízni abban, hogy az egyezmény keretén kívül Csehszlovákia nem fog semmit sem tenni,

mert az egyezmény az összes érdekelt hatalmak és a nagyhatalmak közbenjöttével született meg s a nagyhatalmak ezért nagyon jelentékeny pénzáldozatokat is hoztak. Mindezt azért, hogy lehetővé tegyék az ugynevezett agrárkérdés kiküszöbölését a nemzetközi életből. Ez a körülmény a legerősebb morális garanciát teremtette meg.

Elmondjuk **Korányi** bárónak, hogy a Magyarországra érkezett jegyzőkönyvi kivonatok szerint Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia a 250. szakasszal kapcsolatban kifejezetten **főntartják jogi álláspontjukat**, amely szerinte a jelenlegi megállapodásokra való hivatkozással semmiféle új kereset vagy követelés nem igazolható.

— A 250. szakaszra mind a két fél főntartotta jogi álláspontját az egyezményben

— válaszolja **Korányi**. — Ez azt jelenti, hogy ha metalan előfordulna olyan eset, amely az egyezményben nem nyer, elintézését, akkor a magyar **daltvalóknak főntmarad a joguk, hogy a 250. cikk alapján döntőbíróshoz menjenek és pöröljenek. A beporított állam viszont főnttartotta magának azt a jogot, hogy a bíróság illetékességét, vagy pedig a 250. szakasz alkalmazását, amint eddig lette, most is kétséghelyre vonja.**

A 250. szakasz jogi értelmezését az egyezmény tehát nem érinti. Ellenben az emberi előrelátás alapján fölmerülő konkrét eseteket financiálisan elintézte.

— Az egyik jegyzőkönyv, amely az A-alap működését szabályozza, kimondja, hogy az alap kezelésével megbízott bizottság a kibocsátott kötelezvényekre előlegeket is adhat. A bizottság működésének és a pöröknek költségeit az alapot terhelik és erre 4.500.000 aranykoronát visszatartanak. Kinek a terhére? Ki fizeti ezt? — kérdezzük.

— Hágában nem történt gondoskodás az előrelátható költségek fűződéséről — mondja **Korányi**. E célra a hitelvek hatalmak sajtó-jukból az 1933. évi értékek 4.700.000 aranykoronát adtak. Ezt az A-alaphoz esatolják s az összeg kizáróan adminisztratív költségek fűződésére szolgál.

— Milyen terjedelmű a párisi jegyzőkönyv?

— A tárgyalások során hozzávetőlegesen

15.000 ívoldalt kopogtattak le a gépirőkisasszonyaink.

Maga az egyezmény ötven szakaszból áll és körülbelül 40-50 ívoldalt. Tegnap és tegnapelőtt a francia- és angolnyelvű jegyzőkönyveket hasonlítottuk össze, ezért jöttem én utolsónak haza a delegátusok közül. Bizony, nagy munka folyt odakint. Éjszakába nyúló tárgyalások, gyakran szenvedelmes viták, de meg kell azt is állapítani, hogy

a kemény harc ellenére, kollégialis viszony fejlődött a tárgyaló felek között.

Nevetve meséli el **Korányi** báró, hogy egyik-másik éjszakai tanácskozáson az egyes delegációk idején fölmondták a szolgálatot. Ahron, a konferencia helyettes elnöke egyszer alaposan összevesztett az egyik delegátussal és az asztalhoz vágta a tintatartót.

Néha Loucheur is elhagyta a türelme.

Az egyezmény aláírás után **Briand** nagy elismeréssel adózott **Loucheurnak** és a **Quai d'Orsayn** a delegátusok tiszteletére adott teán így jellemezte szereplését: **„Az utamba egy nagy csomó táska került. En nem mertem hozzányulni, odaadtam Loucheur barátomnak, gondoltam, néhány táska biztosan a kezébe megy. De nem sebezte meg magát...”**

— Igaz, hogy **Loucheur** elhagyta Budapestre?

— A jövő héten indul Prágába, Belgrádba, Bukarestbe; ha meghívjuk, mindenesetre szívesen eljön Budapestre is.

Ezután arról beszél **Korányi**, hogy mellette **Gajzától László** meghatalmazott miniszter a jogi dolgokat intézte és minden kérdést fényre-

sen oldott meg. Ezt az ellenfelek is elismerték. A szakértők közül **Imrédy Béla**, a Nemzeti Bank igazgatója a kliringkérdéseket intézte, vele dolgozott **Kállay Zoltán**, aki a már főntálló egyéb egyezmények kérdésében, valamint a velünk szemben támasztható követelések ügyében végzett precíz, nehéz munkát.

A keleti expressz már Pest előtt járt.

— **Lefogyott** **Excellenciád és sokat dohányszik.** (Egymás után gyújt rá a cigarettákra.)

— Igen, így látszik, előrem Bethlen teljesítményét. **Az is igaz, hogy lefogytam.** De hát nem csoda. Láttá volna az utolsó napokban, milyen lötás-futás volt.

Pezsgőt hoztak, hogy ki ne düljünk.

— Külföldi kölesén!

Kitérő választ ad:

— **Erről majd Bethlen miniszterelnök ur. Seiföszky Tibor** járt Párisban is, ahol **Walcko** külügyminiszter urral tanácskozott.

Ezekkel a szavakkal bucsuzik:

— Milyen jó lesz most bebújni az ágyba azal a tudattal, hogy holnap nem kell konferenciázni... **Lukácsovich Lajos**

A pesti éjszakában minden csöndes

(A Reggel tudósítójától.) Ötvenen vannak összesen. Ugyanaz az ötven szmoking és estélyi ruha, ugyanazok a férfiek és ugyanazok a táncos fiatalemberek, a „gentleman-gigolók” egyébként tiszteletreméltó rohamcsapata, akik a friss trótt vagy anda tangó hangjaira parkettre viszik a hölgyeket. A nagy ötvenek, the big fifty. Aki ről jegyzéket vezet a lokáltulajdonos s akik iránt titkos és diszkrét telefonosjolgálat érdeklődik a pesti éjszakában, hogy ki s mikor s mennyi időre számíthat rájuk. **Hogy álmosak-e, vagy jókedűek, hogy nagy kimenőt tartanak-e vagy kicsit, hogy estélyi ruhában vannak-e, vagy csak egyszerűen utcában, s hogy elhatározták-e, hogy átterem utam mennek-e még lokálba is.** S a portás alig csapta be utánuk a kosci ajtaját s mondta be a lokál címét, már rohan is a telefonhoz s jelenti, hogy X-ék pár perccel belül érkeznek, heten vannak s a csehet valószínűleg föl fogják iratni, mert — itt is föliratták... *

Az előkelő közönség, a big fifty, természetesen csak finom helyekre jár, nevezetesen azokba, amelyek 1. kicsik, 2. amelyekben nincsenek görök angazsálva. S megérkezik a társaság. A tulajdonos, vagy a manager már hajbökölva, az ajtóban fogadja őket, a páholy, vagy az asztal elkészítve, a pezsgő frissen behitűve. S drinket nem érdemes inni, pláne, ha többen vannak, mert a drink éjszakai egységára öt pengő, s a pezsgő csak tizenhat. Ehhez jön, — ó, hát ehhez jön a cukrász, a hólabbás, a trafikos, a babás esetleg, aztán a feketekávés, a mandulás s a fizetésnél sorban áll négy pincér, akik mind oly odaadón hemzsegetek az éj folyamán a társaság körül, hogy a külön borravalót kiérdemeljék... S a vesszőfűtés utolsó állomásai: a zene, a ruhatar, a portás. Tessék kiszámítani, hogy ez miibe kerül... *

A lokálokban abba a fajtájába, amelyben angazsált görök derítik kedvre a mulatni vágyó magyart, a big fifty legföljebb hajnal-

tájt, ha betéved, amikor már ugyis minden mindegy s főleg azért, mert a nekivádomott gentleman-táncosok már egészen megvadították a jelenlevő jukker családnyákat, hogy még ide és ide pedig okvetlenül elmegyünk... Ezek a helyeken is természetesen ugyanazok a kiadások, mint a kicsi és görlemes müntézetekben, azzal a nagyon érzékeny különbséggel, hogy a művésznők szerződésvesztéssel járó konzumálási kötelezettsége erősen érkező az egyedülálló számlaözvegy számla-végösszegén, — a művésznőknek járó társalgási tiszteletdíjról nem is beszélve... *

Az ötveneket úgy dédelgetik tehát a pesti lokáltulajdonosok, úgy kezelik őket, mint a himes tojást. Ok maradtak meg a konjunktura nagy hegyen-völgyön lakodalmából, ezekre viryáznai kell, mert nélkülük végleg kialszik a régi színes, hires, vidám pesti éjszaka. (A margizigeti előkelő étterem, amely szombaton nyitott, fölismerve a helyzetet, éppen ezért már nyolc pengőért is ad egy üveg pezsgőt és nem tesz különbséget éttermi és bár-arak között.) Dehát, így is, éppen csakhogy kinyit még valahogy a pesti éjszaka, — a régi lump, a könynyelmű bohém megfakult, megöregedett: már röviddel éjfel után szuszog és liheg, mint egy aszmatikus öreg ur, hogy valahogy ébren tudjon maradni. A nagy mulatozások, a kivilágos kivríradtít való cigányozások, pezsgőzések? Mindez emlék, a múlté esupán. Hiányoznak hozzá tizenhat közös huszárezred tisztjét (azok tudtak mulatni), hatvanhárom varmegye Pestre fölruccanó földbírtokosai, a serteskereskedelem belgrádi közvetítői közegei és a pesti bankok legendás eleganciájú s legendás könynyelműségű aranyfíjai. Na hiszen: ha egy pesti bankhivatalnok ma egy üveg pezsgőt borítatna, másnap holtbiztosan rovancsolást tartanának nála... Ezért csöndes minden a pesti éjszakában. S ezért kell végeredményben Pestnek hálásnak lennie az ötvenek iránt. Nélkülük leolthatnák az utolsó oszillárokat.

Egyed Zoltán

Filtex

Budapesti divanyosága!

ÖNÁLLÓ

KIÁLLÍTÁS

MEGNYILT

a Budapesti Korcsolyázó-Egyület városiigeti pavilonjában

NAPONTA DIVATBEMUTATÓ

500 MODELL

(Dénes-szalón, Friedmann-kalap, Schmidl-szőrme, Arkanzas-ékszer, Villányi-cipő, Philips-hangszóró)

M. kir. Operaház balettkirának táneprodukciói (Filtex-ruhákban)

Lakner bácsi gyermekszínháza

Szép időben szombat és vasárnap este tűzijáték a tó körül (Emmerling)

Buffet Zene

SZABAD BEMENET!

Nyitva egész május hóban!

„Magyarország a gazdasági lehetetlenségek országa! Olyan helyzetbe kerültünk, amelyből nincs kiút!”

— mondotta Sándor Pál az OMKE vasárnapi közgyűlésén

Frey Kálmán, a tőzsde alelnöke azt kívánja, hogy egyezzünk meg a jugoszlávokkal a gabona külföldi értékesítésében, mert különben mindketten tönkremegyünk

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt az OMKE közgyűlést tartott, amelyen a kereskedelmi kamara és a tőzsde képviselői, több politikusi és nagyszámú közönség vett részt. Az első sorban foglaltak helyet *Baracs Marcell*, *Barthos Andor*, *Dési Géza*, *Kállay Tibor*, *Lázár Miklós*, *Pogány Frigyes* országgyűlési képviselők, mellettük *Tatics Arkád* államtitkár a belügyminisztérium és *Csekő Béla* miniszteri tanácsos a pénzügyminisztérium részéről. Az ülés elején élehangú közbeszólások keresték a kereskedelmi miniszter képviselőjét, — *A kereskedelmi minisztériumot nem érdeklik a kereskedők panaszai! Megszökhnek a kritika elől!* — hangzói a terem minden oldaláról.

Sándor Pál

előnik megnyitójában a Nempztekői Vásár szervezőit üdvözölte, majd áttért az aktuális gazdasági problémákra.

— A nemzetközi vásár fénye és pompája éles ellentétben áll a magyar kereskedelem mindennapi kiszűködő nyomorával — mondotta. — Ez a kiállítás ragyogó kirakata egy olyan boltnak, amelyben nincs áru. *Ezerszámra buknak a kereskedők, éheznek a kisparosok és a főmunkások azon gondolkoznak: mikor kerül rájuk a sor?* Ót éven át minden komoly tényező figyelmeztette a kormányt gazdasági politikájának katasztrófális veszélyeire, de hiába volt minden, a kormány *makacsul folytatja, amit elkezdett és az ország föltartózatlanul rohant veszélybe.* Ha Amerika a korlátlan gazdasági lehetőségek hazája,

Magyarország a gazdasági lehetetlenségek országa.

Sajnos, úgy látom, hogy a megpróbáltatásoknak még nincs vége, a kereskedelem szemben még mindig sok rosszakarát, sok tudatlanság nyúlvaival meg. Az OMKE váci gyűlésén a meghívott *Szabóky* államtitkár, akiről föl szabadna tételeznünk, hogy kellően megfontolja nyilatkozatait, kijelentette, hogy a kereskedők nincsenek eléggé megnevelve. *(Nagy derűlenség.)* Ha az államtitkár ur szétzúrna a saját portáit és megnézne, hogy mennek tönkre azok a vállalatok, amelyek az állam fektette a pénzt, rájöjné, hogy nincs joga kritikát gyakorolni a kereskedők fölött, mert

Magyarországon a legrosszabb kereskedő az állam.

Az államtitkár ur azt a kereskedelmet leckézteti, amely létrehozta Magyarországon az egész malomipart, cukorgyárakat, szeszgyárakat, textilgyárakat épített, megteremtette a mai Budapestet, közben azt is megszokta, hogy ne becsülik meg, de azt nem téri, hogy lábbal tiporják!

Sándor Pál most bemutatja a kereskedelmi minisztériumnak az OMKE-hez intézett leiratát, amelyben közli azt a panaszt, hogy egy pesti kereskedő állítólag becsmerőleg nyilatkozott vevői előtt a magyar iparellékekről. A minisztérium arra kéri az OMKE-t, hogy tagjai „hasonló hazafiatlan magatartásukkal a vásárló közönség megbotránkoztatására a jövőben okot ne szolgáltatassanak”. Erre

kitört a vihar.

— Nincs ilyen áruló közöttünk! — A gazdákkal vagy a GYOSZ-szal mernének ilyen hangon beszélni? Csak a kereskedő vogelfrei! — kiáltották mindenfelől. Amikor ismét esőnd lett, Sándor Pál így folytatta beszédét:

— Mezőgazdasági terményeink értékesítéséről tárgyal a kormány, de a gabonakereskedelmet nem hívják meg a tanácskozásokra. Pedig a fényesmultu magyar gabonakereskedelmek visszatérhetnek a kormányt tanácsotval olyan megfontolatlanságoktól, amelyek az ország saját bőrén keresik meg. Vámbarkádok vesznek körül bennünket, gabonánk alig talál elhelyezést.

Olyan helyzetbe kerültünk, amelyből nincs kiút. Mi volna, ha véletlenül rosszul sikerül a termés?

Látom a minden oldalról föltornyosuló veszélyeket, semmi rózsásat sem látok a jövőben. Összeszedtem egész eszemet, hogy valami reményt nyúljak a mai közgyűlésen, hiába, nem látok semmi reményt. Aki lát, mondja meg! *(Kállay Tibor körbeszólt: Az államköcsön!)* Az államköcsönre az államvasutak számára, az utakra van szükség, honnan fogja ez a szegény ország az egész deficitjét fedezni!

A hadikölcsönnel már egyszer becsapták az országot, nem lehet most egy újabb kölcsönrel reményt kelteni benne.

Csak az menthetne meg talán minket, ha Briand meg tudná változtatni Páncsuppát. A vihar legelőszőr a kereskedőket lépi szét és én most nem tudok mást mondani; legyenek türelmesek, akik fűmaradnak, egyszer talán még talpraállhatnak. Az OMKE eddig megtette kötelességét, mert amíg én élek, összekösdölöm a föntartásához szükséges összegeket, de vigyázzanak, hogyha én már nem leszek, föl ne bomoljon.

Sándor Pált beszéde végén a közgyűlés lelkes ovációban részesítette és az ünnepség megújult, amikor *Drucker Géza* hetvenedik születésnapja alkalmából üdvözölte az OMKE elnökét, akinek *4000 OMKE-tag aláírást tartalmazó emlékalbumot nyújtott át.* — Nem szeretem, ha patriarichának nevezik — mondta válaszában *Sándor Pál* —, mert a fogalm még nem koptak el annyira, hogy ne tudnék haragni a kereskedelem érdekében. *Balkányi Kálmán* bejelentette, hogy az özevgy Hegedűs Sándorné-plakett első példányát Sándor Pálnak ajánlották föl. *Magyar Bertalan* arról beszélt, hogy az OMKE legfőbb eredménye egy sereg helytelen kormányintézkedés megakadályozása, majd

tiltakozott az ellen, hogy egyes gyárak kikapcsolják a kereskedelmet és közvetlenül a fogyasztókat keresik föl.

— Mi úgy értjük a barátságot — mondotta —, hogy nemcsak adunk, hanem kapunk is és ha vállaljuk azt a föladatot, hogy a magyar gyárpar termékeit az elhelyezését a külföldön is fokozottabban mértékben megszervezzük, elvárjuk, hogy a gyárpar se nehezebbe meg meg jobban a kereskedelem amugyis nyomozató helyszélét.

Belatiny Artur a budapesti kereskedelmi és iparkamara nevében üdvözölte Sándor Pált, majd így folytatta:

— A háboru után a kereskedő összelévesztették az uszorással és árdrágilitóval. Hosszu idő után azt kezdtük hinni, hogy a kormány végre helyesebb útra tér és meghallgatja a kereskedelmet is. Sajnos, sok jelenség ellene mond annak a föltevésnek, hogy illetékes helyen ma már nagyobb barátsággal vannak a kereskedelem iránt. Igen súlyos jelenségek tartom, hogy

a mezőgazdasági termény-ankéton mindenki szőhoz jut, csak az igazi hozzáfértek nem.

Vértés Miksa, a szegedi kereskedelmi és iparkamara alelnöke a vidéki kamarák szerencsekívánatait fejezte ki Sándor Pálnak, majd az OMKE közbelépését kérte az ellen, hogy a vidéki kereskedőket az utóbbi napokban elárasztották hatalmas összegű illetékbírságokkal, amelyeket évek óta fölgyűlemlett bányeghidnyok miatt vetettek ki rájuk. Nagy taps fogadta

Frey Kálmánt,

a tőzsde alelnökét, aki a gabonaankéről beszélt.

— A kereskedelemnek nagy baja — mondotta —, hogy *intézköriek járnak és lejárják.* A parlamentben *Sándor Pál* évek óta elhagyva küzd a kereskedelem érdekében, de nem esoda, ha az elfogultsággal és hozzá nem értéssel nem tud megbirkózni.

Kétségbeesve látjuk, hogy gabonaértékesítésből a gabonakereskedelmet ki akarják rekeszteni a Futurára és tárházakra akarják bízni a keres-

kedelem munkáját. Ha azután a spekuláció nem sikerül, ráfizethet az állam, kérdem: *kinek a pénzén?* Dícséretes szándék, hogy a kormány fön akaria tartani a világpártit árakat, de ha Ausztria és Csehország magas vámokkal veszi körül magát, a nyugati piacokt kell fölkeresnünk. Ott viszont *elg tudunk helytállni a jugoszláv gabona versenyével szemben, amelyet a jugoszlávok hallatlanul ólésdron veinek piacra, csak hogy pénzhez jussanak.* Legrosszöb föladat, hogy

egyezzünk meg a jugoszlávokkal az eladás tekintetében, különben mindketten tönkremegyünk.

Azt is halljuk, hogy a kormány a spekulációt le akarja törni. Mit jelent ez? Ha nincs spekuláció, hol lehet elhelyezni a termés után mozgósítandó árumennyiségeket? *Akármielyen hatalmas a kormány, nem parancsolhat hatalmi szóval a fogyasztásnak és a kivételnek.* Az a kormány szándéka, hogy gabonáraink idő előtt mellpontra jussanak! *A mezőgazdaságon segíteni kell, de nem úgy, hogy a gabonakereskedelm elpusztuljon.* A gazdatársadalomnak látnia kell, hogy

a szabad verseny kikapcsolása csak káros lehet.

Ilyen kormányintézkedésekre nemcsak a kereskedő, hanem a termelő is bele fog pusztulni!

Ledermann Mór, *Gyöngyösi János* és *Benedek Sándor* fölszólalásai után *Balkányi Kálmán* hangsúlyozta, hogy a kereskedők nem akarnak külön politikai kereskedőpártot alakítani, hanem bármilyen pártállásu politikustól a kereskedelem megbeécsülését követelik. A kereskedelem legérötebb kérdése, hogy belevilágitson a Társadalombiztosító díszungeljébe. *A legnagyobb lucus Magyarországon az ilyen tudimenzionált szervezet föntartása.* *Horváth István* fötitkár előterjesztései után *Neumann Lajos* a vámtarifá revizióját, *Weisz Lajos* pedig a forgalmiadó-fázisrendszer bevezetését sürgette, *Székács Imre*, *Kapcs József* és *Bordás József* beszéltek, majd *Vértés Emil* tért indítványt a kirakodóvásárook esöcskntésére. Ezután *Göttemann Kálmán*, a sárospataki kereskedők delegátusa szóllalt föl.

— A pénzügyi kormányzat a fázisrendszert próbaképpen bevezette az egyes községszögletti cikkeknél — mondotta —, úgy, hogy a közvetítő kereskedők ezek után már nem fizetnek forgalmi adót. *De mi van azaz a forgalmi adóval, amelyet havi dtalányösszegben fizetnek a kis kereskedők?* Mióta a kereskedők mekegyeztek az általánösszegekben, a legtöbb árucikk forgalmiadómentes lett, az általánösszegét arányos lezállítása azonban nem történt meg. *A részleges fázisrendszer így új jövedelmekhez jutatta a pénzügyi hatóságokat.* A vidéki kis kereskedők ki vannak szolgáltatva az adóhivatalk intézkedéseinek, mert nincs pénzük a kérvények bélyegzésére.

Löwenstein Ignác és *Schön Gyula* fölszólalásai és *Augenfeld Lajos* pénztárosa jelentése után *Molnár Imre* indítványára újra megválasztották a régi tisztikart; új alelnök *Fodor Dező*, a miskolci kereskedelmi és iparkamara elnöke lett.

Fölszámol a Terra Film-társaság

Berlin, május 4.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az I. G. Farbenindustrie elhatározta, hogy fölszámoltatja a Terra Film A. G.-t, amely a vállalatnak egyik legnagyobb alapítása volt. A fölszámolást már a hétfői napon megkezdik. Az Ufa és az Emelka mellett a Terra Film A. G.

a legnagyobb német filmvállalat volt, amelynek megszűnése 320 filmszakembert tesz munkanélkülivé.

Magyarország két helyet kap a baseli Nemzetközi Bank adminisztrációjában

Páris, május 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A hágai konferencia óta a prágai kormány azon dolgozott, hogy a Young-terv értelmében fölláttandó Nemzetközi Bank igazgatóságában Csehországba is kapjon helyet. Csehországot várakozásában súlyos csodálás éri, mert az igazgatóságának nem lesz csek tagja.

Az adminisztrációjában két magyar kiküldött számára tartanak fön helyet.

A jubiláris Budapesti Nemzetközi Vásárra utazók okvetlen keressék fel az olcsóságáról országszerte ismert

GERŐ

maradék- és divatáruházat
Budapest VI, Andrassy-ut 6

Opera oldalon

ahol selyem- és szövetkülönlegességeket u.m. Flamingo, Gyapjugeorgette, Tweed, továbbá Sevilla és Parissette anyagokat

Minden pénteken
olcsó
maradékvásár!

a legjutányosabb árak mellett szerezhetik be

Kinos jelenetek, ingerült szócsaták, durva inzultusok zavarták meg a Nemzetközi Vásár premierjét,

mert az ünnepélyes megnyitás után rendőr-kordonok zárták le a kiállítást a meghívott vendégek előtt

Egy rendőrtisztviselő „kommunista népség”-nek nevezte a gyáriparosokat és az egy óra hosszat tartó botrányoknak csak Kállay államtitkár közbelépése vetett véget

(A Reggel tudóstól.) A jubiláris Nemzetközi Árumintavásár ünnepélyes megnyitását kinos incidens sorozata zavarta meg. A Reggel nem akar ünneprontó lenni, de kénytelen az eseményeket regisztrálni úgy, ahogy azok lefolytak. A Kereskedelmi és Ipar-kamara, amely a Nemzetközi Vásárokat rendezti, az idén is, mint eddig minden alkalommal, többszáz névreszülő meghívót bocsátott ki a megnyitási ünnepélyre.

A meghívottak legnagyobb része autón érkezett és a figyelmes rendezőség már a milliónyi emlékműnél piros és zöld nyilakat helyeztet el utbalgazításul azok számára, akiknek piros-, illetve zöldszínű meghívót és autójegyet küldtek. A piros meghívót a közeli előkelőségek és a diplomáciai testület tagjai kapták, a zöldszínű jegyek a külföldi érdek-képviseletek és a sajtó részére szóltak. Programszerűen 10 óra előtt mindenki — mintegy 400-an érkeztek a megnyitásra és elhelyezkedtek az emelvényen. Az ünnepélyes megnyitás után a kormányzó és kísérete beléptek a kiállítási területére, de utánuk

csak 80 meghívottat engedett be a rendőség.

Amikor 80 meghívott vendég már belépett, sűrű rendőri kordon állta el a fókáput egérszélességében és a többszázfőnyi közönség összezúfolódott a bejáratnál. Az első negyedórán senki nem tudta, miről van szó és türelmesen vártak. Fél tízenegy felé járt az idő, amikor többen, akiknek hivatalosan is részt kellett volna venni a Vásár díszbemutatásán, előre-

igyekeztek a tömegben és tudakozódni kezdtek, miért nem mehet be a meghívott közönség a kiállítás területére?

Senki sem tudott biztosat és heves szócsaták keletkeztek. A vitatkozás egyre ingerültebb lett. Több előkelő gyáriparos és ipartestületi elnök kezdte magyarázni, hogy nekik joguk és kötelességük a díszbemutatáson való részvétel és méltatlankodtak amiatt, hogy céltalanul és hosszasan várakoztatják őket. Az egyik rendőrtisztviselő ekkor olyasfajta megjegyzést tett, hogy:

— Kommunista népség!

Ezre elemmentaris erővel tört ki a méltatlankodás vihara a gyáriparosok részéről. Az egyik magából kikelten, gyvrörös arccal kiabált: — Kikérem magamnak ezt a goromba inzultust!

Mi a magyar gyáripar képviselői vagyunk és a legerélyesebben tiltakozunk az ilyen fajta gyanúsítás ellen!

Minket meghívtak, nekünk jogunk van résztvenni az ünnepségen!

Az egyik előkelő kiállító cég főnöke ezt kiáltotta:

— A háziszolgámat ültettem be az Iparcsarnokba. Nekem be kell mennem a kiállításra, a kormányzó ur előtt a cégetem nem képviselheti a szolgám.

Már-már duplakodásra került a sor, amikor az egyik talimatlos rendőrfőlegelő, látva, hogy teljes lehetetlenség a meghívott előkelő-

ségeket, a bel- és külföldi sajtó képviselőit visszatartani, fölbontotta a kordont, úgy, hogy a közönség végre beléphetett a vásár területére. Ezzel azonban még nem fejeződött be a botrány. A szökőkút mögött ugyanis második sűrű rendőr-kordon állott. A meghívott közönség itt is át charta törni a kordont és még hangsúlyosabban tört föl a tiltakozás.

Itt álldogáltak Rakovszky Iván ny. belügy-miniszter, bárceyházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, nagy világlapok pesti tudósítói,

egy sereg ipartestületi elnök, külföldi kiállítók, nagy gyárak igazgatói. Itt is éles vita keletkezett. Belopotoczky Kálmán, a Fűszerkereskedők Egyesületének alelnöke meghívóját fölmutatva, át akart menni a kordonon, de nem engedték. Belopotoczky erőlyesen lépett föl:

— Követelem, hogy beengedjenek! — kiáltotta.

— Ne követelődjön itt, mert letartóztatom! — fenyegette meg egy rendőrtisztviselő és mivel Belopotoczky nem tágitott, tényleg

elrendelte a letartóztatását.

A közönség viharosan tiltakozni kezdett. Az óriási lárma odaajzott a közelben tartózkodó Kállay kereskedelmi államtitkár, aki bemutatóként a rendőrtisztviselőnek és így szólt:

— Az alelnök urnak igaza van, neki joga van itt lenni!

Kállay Miklós közbelépésére a rendőrtisztviselő elállott Belopotoczky letartóztatásától és az államtitkár intézkedésére és a rendőr-kordont is beljebb vonták, úgy, hogy a zugolódás vihara tízenegy óra után elült és a meghívott közönség részt vehetett a vásár megtekintésében. Sajnálatos, hogy a jubiláris vásár megnyitásának ünnepi hangulatát ilyen zűrzavros botrányok sorozata zavarta meg. Kiknek a hibájából történt mindez? Valószínűleg egyes tulbulzó emberek kapkodása miatt, akik csak a tömeget látták, de nem gondoltak arra, hogy ez a közönség a Kereskedelmi és Ipar-kamara külön, névre szóló meghívójával jött el a Nemzetközi Vásár megnyitására...

Goldberger-Bemberg

Parisette
Goldechine-Goldona
Mousseline Amourette
Crepe Pastorale
Crepe Germaine (Georgette)

Utánözhatatlan minőségben és mintákban

Csak akkor valódi, ha minden méter szélén látható a Goldberger-Bemberg név

**Kiállításunk a Nemzetközi Vásáron, favalyi helyén
az Iparcsarnokban**

A demokrácia lényege a népakarat döntő befolyásában áll az állami élet vezetésére!

— mondotta gróf Apponyi Albert a tízéves Külügyi Társaság vasárnapi díszközgyűlésén

„Nem hiszem igaznak, mintha népünk más népeknél politikailag érettebb volna!”

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Külügyi Társaság vasárnap délelőtt díszközgyűlést tartott főnállása 10 éves évfordulóján. A parlament ezéle piros színyvel díszített lépcsőházában festői ruhájú parlamentári örök állottak sorfalat. A díszközgyűlésen résztvettek a kormányzó, József főherceg, Wlasics Gyula báró, a felsőház, Almásy László, a képviselőház elnöke, valamint a budapesti diplomáciai testület tagjai és a közélet számos előkelősége. Az ünnepi díszközgyűlést

gróf Apponyi Albert

beszéde nyitotta meg:

— Ha a demokrácia lényege a népakarat döntő befolyásában áll az állami élet vezetésére, úgy lehetetlen e befolyás alól éppen azokat az ügyeket kivonni, amelyeknek irányítása az emberi javak legfőbbjei, háború és béke, sőt nemzetek léte fölött határoz. Eddig még alkotmányos mintaállamokban is megtörtént, hogy

a népek a titkos diplomácia mesterkedéséi folytán véres összeütközésekbe sodortattak, amelyek nem akartak. Ezt öntudatra ébredt nemzetek nem tűrhetik!

Sorsuknak urai akarnak lenni e sorsdöntő kérdésekben is és az utolsó háború rettenetes tapasztalásai megacélozták ezt az akaratot. A gyakorlatban azonban ennél nehezebb probléma nincs; a diplomácia előkészítő munkája a dolog természeténél kelet nem mindig türi a világosságot. Fejlesztési kelet az érett, egészséges, értelemes külpolitikai közvéleményt hazánkban. A Külügyi Társaság tevékenysége első sorban ezt a célt szolgálja. Hogy ennek a feladatnak teljesítése nálunk kétszeres fontossággal bír, azt nem azzal indokolom,

mintha népünk más népeknél politikailag érettebb volna, amit nem hiszek igaznak,

hanem azzal, hogy kevés nemzetnek nehezebb, általában veszélyesebb a külpolitikai helyzete, mint a magyar nemzeté. Faji izoláltságunk és geográfiai behelyezésünk Európa tüzfészékébe, próbára teszik a legkiválóbb államférfiúi elmét is külpolitikai elgon-

dolásában, a közvéleménytől pedig szinte kivételes bigrádságot és figyelemzettséget kíván, hogy a külpolitikára tudóvén befolyásson.

Apponyi megnyitóbészédét a külföldi diplomatákra való tekintettel franciául is megismételte. Utána Eötvös István ügyvezető alelnök tartott beszámolót a társaság tízéves működéséről.

A beszámoló francia fordítása után gróf Khuen-Hédervary Sándor, a külügy-miniszter helyettese

emelkedett szólásra:

— A Magyar Külügyi Társaság büszkén tekinthet vissza tízévi működésére és a külügyi kormány részéről a legnagyobb örömmel jelenthem ki, hogy tíz év alatt egyik legérdemesebb munkatársunk volt.

Ha ma, egy évtized után megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a magyar társadalom külpolitikai iskolázottsága, ez időszak alatt óriási haladt, azt hiszem, nem fogok ellentmondásra találni, hogy az eredmény oroszlanrészre a Külügyi Társaságot illeti meg.

A díszközgyűlést

Berzevicsy Albert

elnöki záróbészédre rekesztette be:

— Társaságunk jól fölfogott rendeltetése szempontjából tartozunk működésünkben azokhoz az irányelvekhez alkalmazkodni, amelyekkel kormányunk a külpolitikában követ. Ez pedig annál könnyebb volt, mert hiszen Ausztriától való függetlenségünk óta külpolitikánk céljaira, irányaira nézve nálunk alig van komoly nézeteltérés, legalább az adott lehetőségekkel számoló realpolitika körében valóban nincs, úgy, hogy

kormányunk is alig jut külpolitikai téren oly helyzetbe, amely a nemzeti közvéleménnyel ellentétbe hozhatná.

Berzevicsy Albert francia nyelven szólott végül a diplomáciai kar tagjaihoz, ezután a kormányzó és a vendégek eltávoztak.

„Ezutal utoljára kérjük a kormányt! Ha nem jön segítség, jövőre nem lesz országos gyűlésünk, mert mindnyájan elpusztulunk!”

A Füszerkereskedők Egyesülete vasárnap országos nagygyűlést tartott

(A Reggel tudósítójától.) A Füszerkereskedők Egyesülete vasárnap délután országos nagygyűlést tartott a régi képviselőházban. Mintegy ötszázfajnyi hallgatóság és harminc vidéki fiók képviselői előtt Hoffmann Mihály királyi tanácsos, az egyesület elnöke nyitotta meg a kongresszust, amely végig

ízgatott és elkeseredett hangulatban folyt le.

— Ezutal utoljára jövőnk ide kémi a kormányt! — mondotta az elnök. — Igéretet nem kaptunk elég, mert a miniszterek ígérettel nem jukarkodnak. Ezzel szemben

szövetkezeteket alapítanak azokból a pénzekből, amelyeket fölünk adóba szednek el: így tesznek tönkre és földönfutóvá 30.000 kismébert.

Ezekből az emberekből proletárt csinálnak, a szocialistákhoz kergetik őket. Kereskedők ugrálnak a Dunába, leugrálnak az emeletről, mert nincs más mentés. . . . A kereskedelmi miniszter azt mondta, hogy a kiskereskedők apja akar lenni, de nem az édes, hanem a mostoha apja lett. Mőgyegyszer föl hívom a kormányt figyelemre, vásáros helyzetünkre. Ez az utolsó óra, a baldokli utolsó perce!

Ha nem jön segítség, jövőre már nem lesz országos gyűlésünk, mert mindnyájan elpusztulunk.

Ezután Székács Antal, a Kereskedelmi Kamara alelnöke beszélt:

— Kiskereskedőnek lenni ma nehezebb nálunk, mint bárhol a világon. Más országokban a kormány támogatás el nem marad, nálunk éppen fordítva van.

A szövetkezetek támogatása mellett teljesen tönkremegy a kiskereskedő.

Brody Ernő percekig nem jut szóhoz a nagy tapsviharban.

— Nem hivatalosan vagyok itt — kezdi —, de kötelességem ott lenni, ahol a dolgozó emberek érdekeiről van szó. Önök összejöttek itt, hogy segítséget kérjenek. Ne is várjanak segítségre. Csak egyet kérhetnek:

engedjenek élni bennünket.

Most emojlanak le a politikai válságfalak. Önök dolgozók fogjanak össze, mert csak így lehet eredményes a küzdelem. Nem személyek, hanem a rendszer ellen kell küzdeni, amely egyes személyeket favorizál.

Dési Géza képviselő és Balkányi Kálmán beszéde után az országos nagygyűlés elhatározta, hogy az egyesület áruelosztó, szakmafejlesztő és a kereskedők anyagi megerősödését szolgáló hitelszervezetet létesít.

Vasárnapi kirándulásra készült egy fiatal urileány és reggel holtan találták a lakásban

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel a József-körút 27. számú házba hívták ki a mentőket, ahol Dobó Kornélia urileány szüleitől lakásán öngyilkosságot követett el. Szombaton este Dobó Kornélia kedélyesen beszélgetett a szüleiével és

örömmel készült a vasárnapi kirándulásra.

Reggel Dobóné erős gázzsagot érzett a lakásban, mire kiletett a konyhába s ott a leányt haldísápadtan, mosdatlanul a földön fekvő találta. A kihívott mentők már csak a bedőlt halált konstatalhattak. Dobó Kornélia

éjjelután mehetett ki a konyhába és mielőtt kinyitotta a gázesapot, egy konyhával főlágtatja az erőt is.

A fiatal leány egy évvel ezelőtt értelemesülte a kereskedelmi iskolában, és miután állást nem kapott, édesatyja, aki egy nagyvállalat főkönyvelője, az egyik előkelő fényképészeti műteremben taníttatta a fényképészetre. Szülei

semmivel sem tudják megmagyarázni

a jökédélyű fiatal leány öngyilkosságát.

Szokatlanul alacsony áron

kerülnek kalapács alá (mindenki megtalálhatja a maga könyvét) a

LANTOS RT

VIII. könyv-, kézirat- és metszetaukcióján

a modern magyar és külföldi irodalom legszebb könyvei, továbbá inepnabulumok, korai nyomtatványok, régi magyar könyvek, illusztrált művek, editio princepsok, sorozatos művek, elfogyott és ritka könyvek az irodalom minden ágából.

Kéziratok

Magyar és külföldi írók, képzőművészek, zeneszerzők, államférfiak és történelmi alakok becses kézíratai.

Metszetek

Angol sportlapok, színes rézmetszetek, mezzotintok, magyar és külföldi városképek, ritkán előforduló portrék stb. A kiállítás anyaga megtekinthető 3-tól kezdve egész napon át, vasárnap 10-2-ig. Az aukció május 5., 6. és 7-én (hétfő, kedd, szerda) lesz, d. u. 5 órai kezdettel. Katalógust kívánatra ingyen küld és mindennemű fölvilágosítást megad az aukció vezetősége, Muzeum-körút 3. sz.

Mai viszonyokhoz mérten jól és olcsón vásárolhat!!

Kalap, nyakkendő, fehérnemű stb. uridivatcikkeket

VÉRTES ÉS SEBESTYÉN

Budapest IV, Muzeum-körút 15. sz.

Legnagyobb színházi szenzáció az Andrássy-uti Színház ui műsora!

Molnár és Schnitzler világhírű vígjátékai.

Csontos, Tökés, Uray, Vaszary, Békeffi, Vendrey, Peti, Radó, Szendi fellépte

Gyermekköcsik,

vas- és rézbútorok, paplanok, mairacok a legkiválóbbak közül és legolcsóbban

HOCHMANN LAJOS cégnél
VII, Erzsébet-körút 4. (Emke mellett)

Gróf Zichy János Olaszországnak a magyar király- kérdésben megváltozott hangulatáról

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben napok óta suttognak a királykérdésnek arról a legújabb fordulatáról, hogy Olaszországban hangulatváltozás állt be és

az olasz illetékes tényezők most már egyáltalán nem idegenkednek a magyar királykérdésnek legitimista alapon való megoldásától.

A Reggel beszélt erről a hírről

gróf Zichy Jánossal,

aki a következőket jelentette ki:

— Magam is értesültem erről a hírről és egyáltalán nem csodálkozom rajta. Most már végre nyugodt mérlegelés alapján lehet

ezt a nemzeti problémát is megítélni és a tárgyilagosságot illetően nem szólhat másként, mint hogy az európai konszolidáció ügyét csak a legitimista megoldás szolgálja. Hangsúlyozni kell, hogy

itt nem a megoldás szünetéről van szó, hanem arról, hogy ha a kérdés megéri a megoldásra, akkor ez egyedül legitimista irányban történhetik.

Elvi és gyakorlati szempontok szólnak emellett. En mindenestre elvi alapon vagyok legitimista, de ha valaki elvileg nem is ezen az állásponton áll, praktikus szempontból, meggyőződésem szerint, mégis erre az álláspontra kell helyezkednie.

Zukor

(A Reggel tudósítójától.) Megnéztem közelről ezt a híres embert. Együtt vettünk részt egy vacsorán. Egymás mellett ültünk, néztem és figyeltem őt. Közben futólag arra gondoltam, hogy hány millió ember van a világban, aki nagy pénzt fizetne nekem ezért a helyért és ezért az alkalomért. Hány férfi és nő a Hébróadélből a Salomon-szigeteki, aki filmszínész akar lenni, vagy filmardabot ír. Ezek a milliók a földkerekség elszórt kohalmazzaiban tesznek-vesznek egész nap, mint a többi ember, este pedig, mikor nem tudnak elaludni, mardosó sóvárgásban vergődnek: kimondhatatlanul szeretnék a filmhez jutni és álmaik felhői között szivárványos irrealitásban tiündöklők egy ragyogó fantom,

a filmkirály, Zukor.

Akivel most diskurálók. Az élet igazságtalan, hogy engem ültetett mellé, mert én nem akarok tőle semmit, nem akarok filmszínész lenni és ezidőszent filmardabom nincsen. Csak kívánsi vagyok rá.

Alacsony, sovány ember. A mozdulatai lassúak és megfontoltak. Az arca amerikai arc. Ha idegenben látánám és nem tudnám, kicsoda, rögtön azt mondanám, hogy amerikai. Ezeket a komplikációk nélkül, de igen erősen vésett vonásokat száz és száz hasonmásban láttam Newyorkban. Az amerikai föld áthasonító ereje meghökkentő. Olvastam, hogy amerikai biológusok megfigyelése szerint a bevándorlók harmadik generációján már meg lehet állapítani, hogy koponyájuk a beszülött indiánok koponya-alkatát veszi föl. A Zukor arca már jenkivolt, pedig tizenhat éves korában még itt-hon volt Magyarországon.

Angolul beszél. Ugyanazon este megnézte a „Bánk bán” előadását és pontosan érte, de beszélni már könnyebb neki angolul. Röviden beszél, nem magyaráz, csak a lényegyet mondja, ahogy a gyakorlott tárgyalófelek beszélnek. Mikor a néma filmről kérdezem, csak egy szót mond:

vége.

De olyan hangon, amely kizárja a fölébeszést.

— Hogy van az. — kérdem, — hogy Chaplin mégis néma filmet csinál?

— Chaplin nem csinál néma filmet. Két esztendője dolgozik már szokott aprólékos munka-

Özv. Sternlicht Arminné sz. Kornstein Gizella, ugy a maga, mint gyermekei: Sári, férj. Veiszbrunn Gézáé, István és Angela, valamint unokája Sándor nevében mely fájdalommal jelenti, hogy szeretett férje, a legadóbb élettárs, apa, após, nagypapa, testvér és rokon

Sternlicht Armin
szüemester

e hó 3-án életének 50-ik és legboldogabb házasságának 29-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat e hó 5-én, hétfőn délután 4 órakor kísérik a rákoskeresztúri izr. temetőben utolsó útjára.

Részvéltatgatások mellőzését kérjük!

Gyászruhák
4 óra alatt

Horváth és Halász

női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26
teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon:
Aut.
871-09

technikájával egy filmen, amely azonban végesvégig hangosfilm, csak az ő szerepe néma. Eszes ember ő, aki tudja, hogy tehetségének alapvető ereje a pantomimikus kifejező erő, de azt is tudja, hogy

néma film nincs többé!

— Ő tehát mégis megáll a hangosfilm áradatában. De mi van a többiekkel, a néma film világnagyságaival és a másodrendű erők ezreivel, akiket a talkie forradalma elsöpört?

— Mesebeszéd. Két-három névről van szó. Ezek persze sírnak. Az igazság az, hogy mindenki a helyén maradt, mert mindenkit tudunk valahogyan használni. A sztárokat is, a kisebbeket és a statiszták százezreit is.

— Azt hallottam, hogy a hangosfilm dolga még teljesen iránytalan, mert mindennap fölbukkannak új és új technikai találmányok, amelyek mindennap fölhörítik az eddigi berendezkedéseket. Így van ez?

— Így volt. De most már a dolog szilárd és végleges. A technikai alap kész, ami még jön, csak részlet lehet. Mindaz, ami lényeges változást okozhatna, nagyon messze van. Például a plasztikus vetítés, vagy a rádiórendszerű távolba vetítés, amelynek megvalósítása esetén

mindenki a lakásán kapná a hangosfilmet.

Ezzel azonban jó ideig nem kell számolni. Nem azért, mert technikailag megoldani nem lehetne, hanem mert sokkal drágább, semhogy a nagyközönség számára hozzáférhetővé lehetne lenni.

— Hogy állunk a nyelvkérdéssel?

— Nem probléma többé. Maga az angol nyelvtérület kifizeti a hangosfilmet. Azonfölül

mi már minden filmünket megcsináljuk spanyolul is a délamerikai nyelvtérület számára

és franciául is. Szó van németnyelvű párhuzamos fölvételekről is. Más nyelvekre Hollywoodban nem érdemes gondolni, mert azok a nyelvtérületek, amelyek óriás fogyasztóterületeknek tűnhetnek föl, mint a hindu India, vagy a négyszázmillió Kína, a gyakorlatban nem homogének, hanem száz meg száz, egymáshoz teljesen idegen dialektust beszélnek. Szó lehetne az arab nyelvről, de annak meg a mi témánk mentalitása idegen.

— Csinálnak magyar hangosfilmet, vagy nem?

— Most tárgyalunk.

Valószínű, hogy igen.

A tárgyalásokat megkönnyíti, hogy mi nem kérünk pénzt. Sőt kínálunk, mert lőtének van, amennyi kell. A kérdés azon mulik, hogy sikerül-e clegendő fogyasztóterület biztosítani. A mai földrajzi Magyarország közönsége erre nem elég. Számíthatunk kell az utóállamok magyar nyelvű közönségére is. Remélem, hogy azok be fogják engedni a magyarnyelvű filmet, mert ugyanakkor ugyanazt a filmet az ő nyelvükön is megcsináljuk.

— Szóval valószínű. Mik a magyar írók és színészek kilátásai?

— A legjobbak. Magyarország sokkal több tehetséget termel, mint amennyit el tud tartani. A fajta igen szép emberpéldányokat tud kitenyészteni, az írók pedig elsőrangúak.

— Soká tartana, amíg az írók ezt az új műfajt megtanulják?

Szenvedő nőknél a természetes Ferenc József-keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben reudkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a valódi Ferenc József-víz kiftinő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalmat volt meggyőződést szerezni. A Ferenc József-keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Semeddig sem tartana. A néma film távol-első műfaj volt, az írók igen nehezen éltek bele magukat. A hangosfilm alig különbözik a szindarabtól. Aki hangosfilmet akar írni, az ne törje a fejét műfajproblémákon, hanem egyszerűen írjon jó szindarabot.

— És mit csináljon vele?

— Ha az itteni dolgmunkából lesz valami, keresek majd araváló embert a magyar produkció élére. Az majd kiválasztja a darabokat és ajánlani fogja a newyorki központnak. Addig egyenesen Newyorkba kell küldeni a darabot.

— Mondja, Mr. Zukor, aki önmek levelet ír a Paramounthoz, remélheti, hogy ön megkapja azt a levelet?

— Őszintén szólva, nem. Én sohasem bontok föl levelet. A postámat egy külön iroda bontja föl a titkáram a levelek túlyomó részét úgy intézik el, hogy azokat én nem is látom. Elém nem kerül egyéb, mint a legintimebb magánlevelek, azokat is titkárl látja előbb.

— Mondja el, hogyan él.

— Ezyformán és mértéktelenen.

Hétkor kelek mindennap és estig dolgozom, amerikai szokás szerint nem ebédelek otthon.

Este rendszerint társadalmi kötelezettségeknek teszek eleget a feleségemmel, de tizenegykor mindig lefekszem.

Az órára pillantok. Bizony, jóval több, mint tizenegy. Budapestem más az élet tempója. Az emberek szeretnek együtt lenni és beszélgetni olyan dolgokról, amelyekre nem keresnek semmit. Nálunk olcsó az idő. Talán azért olyan drága minden egyéb. De a vascoratórsaság ezzel nem törődik. Mindenki jól mulat és mindenki nevet.

Csak ez a Zukor nem. Szerény, nyájas és előzékeny, de egytelenezszer nem láttam mosolyogni. Mi, itthonmaradt magyarok, nagyon szeretjük a nevetést és az ugynevezett kedves ember nálunk a mosolynál kezdődik. Mégis azt kell mondanom erre a komoly, szük-szavu emberre, aki olyan egykedvű és precíz, mint egy törvényjavaslat, hogy igen kedves ember.

Harsányi Zsolt

Tourist Trophy 1930

Ujabb

CASTROL

győzelmek

Abszolút győztes:
H. Winkler (DKW)

Uj pályarekord,
uj körrekord

175 km-es
kategória győztese:

Lukavetz Ferenc
(Francis Barnett)

Magyar Abroncs- és Kerékglyár Rt
VI, Jókai-utca 8. Aut. 133-56

Hauszmann ügyvéd és Baál Ernő áhirlapíró ellen, akiket zsarolás miatt jelentett föl a pesterzsébeti polgármester, a budapesti főkapitányság folytatja le a nyomozást

(A Reggel tudósítójától.) Abban a zsarolási ügyben, amely néhány nap óta érthető igazolomban tartja Pesterzsébet lakosságát,

vasárnap érdekes intézkedés történt. Az ügy előzménye nagyrészt ismeretes. Hauszmann László dr. ügyvéd Baál Ernő áhirlapíró segítségével „Függetlenség” címmel pár hónappal ezelőtt új lapot indított Pesterzsébeten s a lapban alaptalán gyilkoló és személyeskedő hajszát folytatnak Chikán Béla pesterzsébeti polgármester ellen. A hajszát teljességében Hauszmann és Baál fölajánlották, hogy megszüntetik támadásukat, ha a polgármester megvásárolja a lapot. A polgármester színelég belement a tárgyalásba és

a polgármesteri hivatalban elrejtőzött detektívek leleplezték Hauszmann és Baált, akiket Chikán polgármester zsarolás címén jelentett föl. A pesterzsébeti rendőrség vasárnap elküldte az ügy iratait a budapesti főkapitányságra

a további eljárás végett. Az ügy irataihoz a pesterzsébeti rendőrkapitányság mellékelte azt a szerződést, amelyet Hauszmannék lelepleztésük előtt adtak át a polgármesternek s amelynek egyik pontjában az áll, hogy ha a polgármester 2000 pengőért profoma megvásárolja a lapot, amelyet őt tovább szerkesztenek, a polgármester ellen támadó cikket többé nem írnak. A főkapitányság, amint értesülünk,

ezt zsarolásnak minősíti és ezen az alapon folytatja le az eljárást Hauszmann ügyvéd és Baál Ernő ellen. Az ügy érdekes eseménye meg, hogy Preszly Elemér Pest vármegye főispánja

Baranyai Bruno dr. pesterzsébeti aljegyzőt fölfüggesztette állásától. A fölfüggesztés azért történt, mert az aljegyző hivatali főnöke, Chikán Béla dr. polgármester ellen támadó cikket akart elhelyezni Hauszmann és Baál lapjában, a „Függetlenség”-ben. Az aljegyző fölfüggesztése nagy föltűnést kelt Pesterzsébeten.

„Ezer ok van arra, hogy Görögország és Magyarország között a legjobb viszony álljon fenn, de egy sincs, amely bármely kívülállóban bizalmatlanságot ébreszthetne!”

Walko külügyminister ma utazik el Athénből

Athén, május 4.

(A görög távirati iroda jelentése.) Walko külügyminister Moldoványi Sándor magyar követ társaságában meglátogatta Mihalაკოპოლძე külügyministert. Szombaton este 8 órakor Venizelosz miniszterelnök viszonzta Walko külügyminister látogatását. E találkozások során

a három államférfiu eszmecserét folytatott a két ország gazdasági, mezőgazdasági és ipari helyzetéről.

Vasárnap délután Zaimisz, a köztársaság elnöke fogadta Walko minisztert. A társalgás rendkívül szívélyes volt és társalgás elnöke fogadta Walko minisztert. A társalgás rendkívül szívélyes volt és

kifejezésre jutatta a Görögország és Magyarország közt fennálló barátságos viszonyt.

A „Messenger d'Athènes” vezércikkben foglalkozik Magyarországgal és Görögországgal. Ez a látogatás — írja — semmi félreértésre, semmi bírálatra nem adhat okot.

Ezer józan ok van arra, hogy Görögország és Magyarország között a lehető legjobb viszony álljon fenn és egyetlen egy sincs, amely bármely kívülállóban bizalmatlanságot ébreszthetne.

Görögország a béke láncának kovácsolásán fáradozik. Ezért fogadja ma olyan örömmel, amelyet semmiféle hátsó gondolat nem zavar meg, egy illusztris népek képviselőjét, aki azért jött, hogy új erőt adjon a régi hagyományoknak, hogy Görögország képviselőivel együtt elvigyen egy követ a jobb Európa épületének fölemeléséhez.

Walko külügyminister hétfőn írja alá a barátsági s döntőbíródsági szerződést és este utazik haza Athénből.

Francia festőművészek példátlan képhamisítóüzemét leplezték le a francia rendőrség Fontainebleauban

Százával gyártották a hamis Cézanne-okat, Degas-kat, Manet-kat, Corot-kat

Páris, május 4.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Nagystűli, a maga méreteiben példátlan család és hamisítás foglalkoztatja a francia hatóságokat. Kiderült, hogy Páris közelében,

Fontainebleauban francia festőművészek részvételével valóságos képhamisítási üzem működik,

iparszerűen gyártva a francia impresszionizmus nagy mestereinek hamisított képét. A hamis Cézanne-ok, Degas-k, Manet-k és Corot-k tízezer száza születtek itt,

megtevesztő módon utánozva az eredetieket. Volt a hamisítványok közt olyan, amely fél-millióért, sőt drágábban talált amerikai vagy angol vevőre. A hamisító társaság állítólag egyetértésben dolgozott nemcsak francia képrekeskedőkkel, de gyűjtőkkel és egyes esetekben az illető híres francia festő leszármazottai is, akik

igazolták, hogy a képek a gyűjteményük-

ből, illetve a nagy művész hagyatékából származnak.

Az ügyben eddig több letartóztatás történt, de a család szöveketek tagjainak nerét a francia lapok egyelőre a kezdőbetűket mögé rejtik el.

Miklas osztrák elnök vonata összeközött egy teherautomobillal

Bécs, május 4.

(A bécsi távirati iroda jelentése.) A déli vasutatnak az a vonata, amelyen Miklas szövetségi elnök vasárnap este 8 óra 50 perkor Wienerneustadtból elindult, a pottendorfi szárnyonstalagázásánál összeközött egy nagy teherautomobillal, amely megrongálta és használhatatlanná tette a mozdonyt. A vonatot visszatartott Wienerneustadtba, ahonnan 10 óra 20 perkor új mozdonyval ismét elindult. Miklas elnök 11 óra 20 perkor megérkezett Bécsbe. A teherautomobilon tartózkodó három ember könnyebb természetű sérüléseket szenvedett.

Felöltő, raglán, Trench-coat készen kapható!

Angol szövet Legjobb kidolgozás Igen olcsón

Kivánságra WIDDER férőszabó, IV. Város- térkert után 15. haz-utca 20. Tel.: 850-20

Teljesen megszűnik FLEISCHMANN

vezetése alatt álló Commercía Rt

áruháza

IV, Károly-körut 22. szám (Rüser-bazár) átjáróház

Olesó árusításunk már csak rövid ideig tart s miután áruhazunkat teljesen és végleg likvidáljuk, összes raktáron lévő áruinkat minden elfogadható áron árusítjuk

9500 méter eredeti angol férfi- és női ruha, francia kelmék rendkívül olcsó árban!

- Koverkot köpenyekelmék 140 cm széles ..... P 4.75
- Tiszta gyapju Tweed-kelmék 140 cm széles ..... P 3.15
- Kangarn öltönykelmék kiváló minőségű, 140 cm széles, nagy választékban ..... P 9.39
- Divatöltönykelmék 140 cm széles ..... P 5.20
- Eredeti angol férfi kangarn Ia ..... P 19.50
- Eredeti angol sűtétkék és fekete kangarn és kasmir Ia, 150 cm széles .. P 24.50, 14.50
- Dívatos Tweed-köpenyekelmék 140 cm széles P 10.80, 9.70, 6.80
- Pepita ruhakelme P 2.40, 1.90, 1.45
- Eolin Ia 100 cm széles, dús szinárnyalatban .... P 3.60
- Crepe Caid gyönyörű szinárnyalatokban ..... P 3.20
- Eredeti francia tiszta selyem ruhaanyag dús kimitázásban, 100 széles .... P 3.95, 3.55
- Crepe de Chine egész nehéz minőségben, bőséges színválasztékban ..... P 6.30
- Mosóselyem ..... P 1.95, 1.20, —.97
- Eredeti francia voile gyönyörű kimitázásban ..... P 1.38
- Mosóvoile szinárny, nagy választékban ..... P —.79
- Mosott chiffon pamutból ..... P —.68
- Kelengyevaszon Ia minőség, pamutból ..... P 1.43
- Zefírek ..... P 1.48, —.69
- Rayéköpper fémfalsónadrágra ..... P —.98
- Nanszung Batiszt feherneműre ..... P —.83
- Frottirkelmék nagy kimitázásban, 70 cm széles .... P 2.35
- Chape-selymek női ruhákra, gyönyörű kimitázásban. P 2.97
- Cérna-Georgette 100 cm széles, nagy színválasztékban .. P —.98
- Francia kimitázott Georgette 100 cm széles ..... P 1.65
- Tavaszi női kabátok nagy választékban ..... P 20.— 19.—
- Selyemharisnya, Ia kis gyári hibával ..... P 2.45
- Női harisnya hátul varrott, minden színben ..... P —.69
- Macco férfizokni ..... P —.38
- Flór selyemzokni P 1.98, —.92, —.88
- Selyemjambók ..... P —.78, —.68

Burettek férföltönyökre, és kosztümökre nagy választékban, Butorripszek dús kimitázásban

Crepe de Chine, Georgette, köpenyselymekelmék és mindennemű selymekben a legnagyobb választék és legolcsóbb árak

Filter Sevillákban

óriási választék

Kirakatainkban minden cikk olcsóságáról meggyőződés szereshető

A pontos címre tessék ügyelni!

IV, Károly-körut 22 (Rüser-bazár) átjáróház

Művészfejek

Katona Nándor

Mesélő szemek fölé boruló boltvas homlokbaldaohin: *egy trónusra emelt művésztragédiát takar*... Ezzel a tragédiával meghitt közösségben él; vele ébred, vele jár-kél, leülteti maga mellé a kávéházba, elviszi magával külföldi utra...
Összeszoktak.

Amikor átlépek műtermének küszöbét, *ajtaja dörrenve csapódik be a hátam mögött.*

A Reggel számára rajzolta: Katona Nándor.

Ijedten fordulok vissza. *Hatalmas Wertheim-átjárt mered előttem. Nehéz acél. Mintha postakarakéba kerültem volna, betétnék.*

Képtornokok. Ládák egymás tetején, egészen műterem mennyezetéig, telve szorosan egymás mellé préselt képekkel. Képkötegek. Egy kötegre ez van írva: *55 drb. 22x16. Tenger.*
Polkok: roskadásig a drags Tátrával. Megkérdem: hány kép lehet itt?
Szomorúan mondja: *3000...*

Nem beszél: *kinyilatkoztat.* Minden szavát mérlegre teszi. De előbb megvizsgálja a mérleget: pontos-e? A műszterelnök nem beszél megiontoltabban, mint ő. Az óramutató nyugodtan sétál át a percek, amíg egy mondatot kimond. A végén nem morzolja ki.

Természetbúvár fészke. Ahova nézek: képek, könyvek, bogarak, lepkek... Egész lepkerajak. Hatalmas dobozokban, zsufoltan. Néhány remek példány domboru üveg alól gyönyörködte a szemet. Számuk: 2000... Bogarakból: ugyanennyi... Föl is dolgozta őket. *Tudományosan* — mondja. A rovargyűjtő *Katona Nándor* jól megfér, sőt harmónikusán él a festővel. A természetnek nemesak lepkéit fogja össze, de hegyeit is, vizeit, napkelteit, napnyugtáit... *Piktúrája mögött egy a legaprólékosabb részletekbe ható analómus húzódik meg.* Nemesak a lepkéket, de az egész tájképet gombostűre szurja s úgy rakja, gyűjti őket, mint a színes lepkéket... Garnadával sorakoznak ládáiban azok a studiumok, amelyek egy-egy kedvelt képmotívumának fölépítéséhez szolgáltak. Egyik studiuma: *egy fatörzs.* A kéreg pólusainak hajszálpontos redőztében. *Egy sziklatömb.* A kavicszilánkok muciózus tükröztesében. *Vízükör.* A hajnal, az alkony, az ősz, a napfény tündöklésében. Tenyérnyi színtutatók. Ugyanaz a motívum: kék, zöld, lila, rózsaszín derengésben. Osupa objektivitás; csupa igazmondás; csupa visszazugárzás a természet által sugált igaznak. Mint egy gigantikus természetrajz...

Mednyánszky ismeri föl elsőben képességeit. Műtermébe viszi s a kősmárki kisfiú nála szerzi első festői táplálékát. *Ez a találkozás döntő egész életére.* Elsőszöben rövid ideig tartozkodik itt. Pestre kerül. *Greguss, Székely,* majd *Lutz* tanítványa. Párisba vágódik. Ott esztendő telt ott. Megtanul jól francián s *Barbizon* romantikus levegőjében összeismerkedik egész sereg, később hírességekkel vált, kezdő festővel. *Renan*-t hallgatja. Másfél éven át minden reggel ott van a *Sorbonne* előadásain, ahol *Renan*

héber nyelven adja elő az ótestamentumot. Elhízott, nagyfejű ember volt *Renan* — mondja. Alig tudott mozogni. De amikor beszélni kezdett... egyszerre étheri lett... Egyszer lerajzolta. Akkor közelebről is megismerkedett vele. Nem volt valami közlekeny. A legtöbbit egy hallgatóval volt, egy öreg ural, aki előadás alatt *Katona Nándor* szomszédja... *Don Pedronak* hívták, *Brazília* elűzött császára volt...
Volt később is Párisban *Katona Nándor*. De ez már nem az én Párisom! — mondja.

— Az én Párisom a vie de bohème Párisa volt...
Behunyja a szemét. Így mondja:
— *Murger*...

Páris érintetlen hagyta naturalista tájképszemléletét. A látott természet szab határt művészetének, annak parancsa alá hajítja aláztos esetjét. *Részletmegfigyelő.* Képeit szíjjel lehet bontani s megint összerakni, mint valami színes kockajátékot... Ábráknak lehetne alkalmazni, a legnagyobbstílusú propagandaeszközzé ama táji szépségekhez, amelyek Magyarország térképéről végtelenen lekerültek... Észak-

magyarország monumentális szépségei álednek újra vázsnai; szürkékbe ködlő hegyein, házakat, fákat tükröztesítő tiszta vizein... *Pedáns* *szólalvezetés, rend, hajszálpontos tárgyilagosság mindenütt.* Semmi rendellenesség. A természetet a napszakok egymást fölváltó fénylésében keresi s amilyenek azok mutatják, azokkép tükrözi... Nem fest: *laborál.* Képei dokumentumok. Hangulatok, ahogy azok rezonálnak mindenleiben. És mindenek szemén át a művészen.

Ágya itt van, de nem alszik itt. Szállodába jár. De most már oda is ritkábban. Ládák, bördök tömegére mutat:

— *Ennek együtt kell maradni!... Együtt az utolsó darabig... Hogy megmutassam: ez voltam... ez voltam én...*

Elhallgat. Rámmered. Aztán vontatottan megszólal:

— Valaki üldöz... ötven év óta... ez a valaki a szívemet s a szememet elrabolta...
A szemét befutja a könyv. Egy kecskeszakállas aggyastán, egy boldogtalan festőpoéta sir az Akáfa-utcában művészetének gazdag piramisai fölött.

Egyik álványról egy ametszítbe gyönyöröző tátrai vizesése vele sir, vele zokog...

Bálint Jenő

Mayer földművelésügyi miniszter nyilatkozik Lillafüred jövőjéről és a külföldi magyar borházak szaporításáról

Még e hónapban megnyitják a lillafüredi Palota-szállót Uj magyar borházat nyitnak Genfben és Bernben

(A Reggel tudósítójától.) Lillafüred és a külföldi magyar borházak: ez az a két front, amelyen az utóbbi időben több támadás indult meg a földművelésügyi miniszterium ellen. A lillafüredi kérdés a melegvízfurások beszűntetése után sem vesztette el időszerűségét, mivel sokan azt tartják, hogy a *Palota-szállónak állami kezelése súlyos ráfizetéssel fog járni.* Éppen a súlyos ráfizetésekre való hivatkozással követeli a kormánypart több tagja azt is, hogy a földművelésügyi miniszterium a *legrövidebb időn belül szüntesse meg a külföldi magyar borházakat.* A Reggel beszélt ezekben az ügyekben

Mayer földművelésügyi miniszterrel,

aki mindenekelőtt a lillafüredi kérdésről beszélt:

— Lillafüred miatt nem fáj a fejem, meg vagyok győződve arról, hogy mielőtt az új ut kiépül, a *Palota-szálló jörfrekventált üzem lesz.* Hogy meddig tartjuk a szállót állami kezelésben, az a körülményektől függ.

Az állami kezelést semmiesetre sem tartom eszményi és végleges megoldásnak, tehát mielőtt kedvező ajánlatot kapunk, a *Palota-szállót magánvállalkozásba adjuk.*

Azt hiszem, *erre már egy év múlva sor kerülhet.* Az állami kezelés idejére *Marschalk Józsefet* szerződöttük igazgatónak, aki most Lillafüreden tanulmányozza a helyzetet s ha majd visszatér, az ő javaslata alapján tüztük ki a *Palota-szálló megnyitására* időpontját. Lehetséges, hogy

a szállót még ebben a hónapban megnyitjuk.

Ezután a külföldi magyar borházak ügyére terelődött a beszélgetés. *Mayer miniszter borházpolitikáját a következőkben indokolta meg:*

— Magyarország 384.000 katasztrális hold szőlő van, amely 600.000 munkást foglalkoztat. *László Miklós* legutóbbi interpellációjában objektív és értékes adatokkal világította meg a szőlőtermelés egész problémáját és feltárta azokat a lehetőségeket, amelyek a *belfogyasztás* terén kínálkoznak. Rendkívül fontos érdek fűződik természetesen a kivitel fejlesztéséhez is. *Vissza kell szerelni külföldön a hamisított, tiszta magyar bor hírnevét,* exportpropagandát kell csinálni és éppen ezt a célt szolgálják a külföldi magyar borházak.

Agyon kellene engedni, ha ezt a rendkívül fontos célt elhanyagolnánk!

Mielőtt a magyar bor külföldi propagandája fölségesse válik és a külföldi borházak utat nyitottak a magyar borknak, *megszüntetjük a borházakat.* Hogy mikor kerül erre sor, azt pontosan nem lehet megmondani, *ezt nem lehet időhöz kötni, lehet, hogy öt, lehet, hogy hat, lehet, hogy hét év múlva.* Ha megállapítom, hogy a magyar borkivitel 1925 óta 25.364 métermázsárról 1929-ig 312.658 métermázsárra emelkedett, akkor nyugodtan kérdezhetem, van-e propagandának eredménye?

A külföldi borházakba összesen körülbelül kétmillió pengőft fektettünk bele, ami egyáltalán nem tekinthető veszteségnek.

Van borházunk Londonban, Kopenhágában, Zürichben, Montreuxban, Baselen, Luzernben, Schaffhausenben, Solothurnban, Wienben és végül Berlinben, ahol

rövidesen újból megkötjük a bérleti szerződést.

Száz és száz jelentkező van a bérletre, én azonban ragaszkodom ahhoz, hogy csak megfelelő tőkével rendelkező vállalkozónak adom ki a bérletet. Közülük hetem egyébként, hogy

rövidesen borházat nyitunk Genfben és Bernben is.

FÉLJEGGYEL INGYEN

jön fel sok ezer ember a Nemzetközi Vásárra s ha ügyes, akkor

utazik haza, mert megkeresi a másik féljegy árát azzal, hogy kihasználja

szöts árpád

IV. Kossuth Lajos-utca 17 szőnyegüzletének

alanti árleszállítását május 1-től május 10-ig

- Butorszövet,** perzsa minta, cca 130 cm széles (volt P 12.50), most ... P **8.80**
- Butordamaszt,** barokk minta, kék, zöld, frész színben, cca 130 cm széles (volt P 15.—), most ... P **10.50**
- Butor- és függönybrokát,** barokk minta, cca 130 cm széles (volt P 18.—), most ... P **13.—**
- Biedermeyer függöny- és butordamaszt,** kék, sárga és frész, cca 130 cm (volt P 18.—) most ... P **13.—**
- Modern selyemfényű, nehéz damaszt,** frész és zöld színben, cca 130 cm széles (volt P 24.—), most P **16.50**
- „INDANTHREN“** festett rips, csak lila árnyékolt csíkokkal, cca 130 cm széles (volt P 18.—), most ... P **12.50**
- „INDANTHREN“** festett vastagszálu superior rips, kék vagy téglaszínű csíkosással, cca 130 cm széles (volt P 19.50), most ... P **13.50**
- „INDANTHREN“** festett ablakfüggöny, 2 szárny, 1 drapéria (Madras és Bagdad), (volt P 50.—), most ... P **37.—**
- (volt P 45.—), most ... P **34.—**
- „Viktória“ jutaszőnyeg,** mindkét oldalon használható, modern kímintázásban. 200x300 nagyságban ... P **38.50**
- 90 cm széles fenti minőségű **lutoszőnyeg,** izléses, ujszerű csikos kímintázásban ... P **4.50**

Amíg a készlet tart!

Várbit- és Diva-utalványok a beszállított árucikkekre nem érvényesek

SZÉPÍT, UDIT, KEMŐLITE
FIATALIT A KEMŐLITE

HIREK

A barbárok bevonulása

*Kihalt a város, kialudt az oltár,
Döngve futottak át a vert cohortok,
Süketen várta az éreji sorsot
Riadt tüzhelyén a római polgár.*

*Túl a folyón, a vén Soracte ormán
Tülből bódult fel. A trák elefántok
Előbukkantak. Pikkelyek és pántok
Csörögtek. Tam tam. Trombitált az ormány.*

*Jött a bozontos dák, a medve géta...
Az Appián még látta egy poéta,
Hogy hull a civis, a mives, a rétor!*

*Azán egygyé folyt az Ister s a Nilus:
Néger dob zendült. Összetört a stylus.*

Sötét lett. Elkésződött a Középhor.

Emőd Tamás

Budapest májusi karneválja

Van itt egy nagy, végláthatatlan fölvonulás, amit nem tiltott be sem május elseje előtt, sem utána, a kormány. Ezt a májusi fölvonulást nem politikai pártok szervezik. Ez az utcai tüntetés nem akar az állami és társadalmi rend ellen vetni. Ez a fölvonulás nem provokál rendőri permanenciát, ez minden különösebb zaj és izgalom nélkül hőmpolyög itt Magyarországon fővárosában, mind a tizenkét kerületben, az utcai őrszemek néma asszisztenciájával.

Vannak ugyan apróbb rendőri incidensei a fölvonulásnak: újonc zsebtolvaj, akit a villamosról lármásan lehurcoltak és egy összesötétlett tömeg közt átszolgáltatták a rendőrnök, azután az a szegénység divatlapja után öltözött ismeretlen asszony, aki egy új istennem-mel elterül a járdán. Meg a föllobbant örlít, aki elkezd acsakodni a járőrelők közt és késelni, meg fojtogatni akar bemutatkozás nélkül és aztán menekülni a kávéházba, a csalfa ablakon keresztül. Meg a türelmetlen mentőautó, amely csak egy percre áll meg itt-ott a kapuk előtt, beszédni az öngyilkosokat. Boldog időkben való jószokásból álló kérdések, érzések nélkül odajamokodik még ma is a publikum a tragédia kapuja elé.

De a város tucatőrülteit, akik csak szaválnak, gesztikulálnak, azoknak, vagy vigyorognak és danolnak a járdán, nem zavarják e napok monoton, szórakozott utcai fölvonulását. Sem egy pszichiatra meg nem áll a tömegben, kezét a biztos öngyilkosjelölt vállára tenni, ki botolva, lökődve, rendetlen szemekkel és széthulló ajkakkal mered az idegen arcokba, valamely eszelős fohásztól uszítva még belső részeiből. Ez a fölvonulás reflex kábulat-lal lökdöső félre az utból kézzel és térdrel a minden lépésnél elébe biosakló kéregető gyerekeket, azok is szenvedélytelenül, automatikusan keringenek és nyivákolnak tova. Sem a fényes délben a kimerési boroktól részeg pofák gajdólása s enyelgése sem kelt se visszatétlő, se derít ebben az alélt fölvonulásban...

Ez a Rákóczi-utí, nagykerületi, Andrassy-utí fölvonulása a szerencsétlenségéből a reménytelenségbe tart, ez Budapest lakosságának, az országos társadalom legfelsőbb falankaszának a mindennapos fölvonulása, hangtalan szájjal, mint a színtelők malomkérmények, bájtalan álmokat őrzve fejükben az elmúlt éjszakából, a gond egyre kurtuló gondolataival, minden nap apadó kívánságokkal, érzékenységekkel és hiúságokkal. Teli fájva korhadó fogakkal, leintett betegségekkel. Lefogyó, kopó, elenyésző női szépségekkel, lejáró, földadott, elhólt férfienergiákkal, ambíciókkal, hittekek, kedvekkel. Virgone módra még csak az ujmodi fin, a rouge-os száju libog ebben az élet gyászmenetben hajszálvokony páleákkal, az éhség lázától atropinízált Kaosintákkal.

Ha a kinokat, a reméleteket, a tolvaj, rabló, gyilkos nosztalgákat e fölvonulás fölött egy erőnyelgő karmester az égbe rángatná hang-

idéző sötét botjával! Ha a magyar rádió beléjajvezékelne a sorsunk, jövendők fölött illetékes külföldi fülekké! Ha kihajolnának a kegyelmes ablakokból, ha kipillantának a kormányzati autók, látni, fölfogni, gondolkodni és eszelekedni próbálni minden lappangó lelkiismeret és minden maradék isten szava szepint!

— Felhős, meleg idő... A budapesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognózis a következő: változóan felhős, meleg idő várható.

— Házasság. Bohm József fővárosi törvényhatósági bizottsági tag vasárnap este 7 órakor a Józsefvárosi plébániatemplomban tartotta esküvőjét özv. Burghardt Jenőné, szül. Révay Ilona Margittal. Az esketést Csiszárók püspök vezegte Bliesner prépost-plébános és a plébánia papjainak segédletével. Násznagyok voltak Usetty Béla képviselő és Bogenfűst György koesigárváros. — Vitéz Simononai Schamschula Reszó gyű. táborok és neje, szül. Ladár Helén leányát, Tittyi, eljegyezte Lengyel Zheifuss Ede festőművész és neje, szül. Köncsik Irén fia, Viktor. — Kalus Simon munkási parcellákereskedő eljegyezte Weisberg Elsd, Weisberg Hermann szerencsi óra- és varrógépkereskedő leányát. — Holzer Sárít eljegyezte Steiner Reszó Szombathelyen.

— Schober vasárnap hazatért. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: Schober kancellár vasárnap este 6 órakor visszérkezett az osztrák fővárosba.

— Károly királynak Baján emlékművet állítanak. Bajáról jelenti: A Magyar Nők és Férfiak Szent Korona Szövetsége nevében gróf Apponyi Albertné, herceg Odessalchi Károlyné, gróf Széchenyi József és Keresztes Arthur ny. tábornok beadványban kérték Baja város törvényhatóságát, hogy a város engedjen át 100 négyzetgöd területet IV. Károly király emlékművének felállítására. Azt a historiai momentumot akarják megörökíteni, hogy Baján, a Dunaparton hagyta el Károly király a magyar földet, amikor száműzetésbe kellett mennie. A törvényhatóság a Szent Korona Szövetségek Kérését teljesítette.

— Zsinka Ferenc meghalt. Dr. Zsinka Ferenc, a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának helyettes igazgatója vasárnap délben váratlanul elhunyt. A minden oldalról becsült tudós nemrégben középügygyulladást kapott s a legkiválóbb orvosnőnek gyorsan alkalmazott műtéte ellenére, a föllepett agyhártyagyulladás és gennyessedés 41 éves korában véget vett életének. Zsinka Ferencet a múlt nyáron bízták meg az igazgatóhelyettesi munkákkal, amely megbízást kiváló szakképzettségével és tudományos munkásságával érdemelte ki. Elhunytával nemcsak a Nemzeti Múzeumot érte súlyos veszteség, hanem a protestáns egyházi irodalmat is. A „Protestáns Szemle” nek évek óta szerkesztője volt és mint szerkesztő, a lapot nemcsak egyházi, hanem irodalmi és tudományos vonatkozásban is igen magas színvonalra emelte. Akadémikus körök különösen nagyrabecsülték történelmi munkásságát. Főleg a török-magyar viszonyok földrítésében ért el számottevő eredményeket s e munkája közben állami megbízásból hosszabb ideig kutatót Törökországban is. A gyászhirot a Szent János-kórházból, ahol operálták, elsőnek Dr. Hóman Bálinttal, a Nemzeti Múzeum főigazgatójával és Ravasz László református püspökkel közölték. Feleségén, született Karacsony Mária-n kívül escesemőlcánykát hagyott hátra s testvérőrn kívül öreg szülei gyászolják, akik pár hónap alatt második gyermeküket veszítették el. Temetése előreláthatóan kedden lesz.

— Csalással vádolják Bourbon Lajos herceget. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: A versaillesi törvényszéknél följelentést tettek Bourbon Lajos herceg francia trónkövetelő ellen hívei, akik évek hosszú során át kisebb-nagyobb összegeket adtak neki a Bourbon-ház restaurációjának céljára. A vád szerint a herceg az összegeket nem a királyság visszaállítására adozta, hanem saját megélhetésére és passziójára költötte el. Ezért Bourbon Lajos herceget hívei csalással vádolják.

— Orvosi hírek. Dr. Posta Sándor fogorvos rendelőjét áthelyezte. E hó 5-től kezdve rendel: IV. Keckemeti-utca 13. Telefon: Aut. 832-59. — Dr. Adler Sándor sebész, a Zsidó-kórház rendelő orvosa, szabadságáról visszaérkezett és rendelését megkezdte: VI. Andrassy-ut 32. III. 7. Telefon: Automata 237-12.

— Vasárnap általános választás volt Monakóban: — huszonketten szavaztak. Monakóból jelenti: Vasárnap délelőtt választották meg a monakói új nemzeti tanács tagjait. A szavazásban összesen huszonketten vettek részt.

— Megyery Géza felsőházi tag állapota vasárnap javult. Megyery Géza ny. királyi bíró, a felsőházi tagját, akit szombaton délelőtt az Erzsébet-kórházban elült egy viharos, vasárnap reggel a Békás-kórházban a Pajor-szanzatóriumba szállították át. Az újabb orvosi vizsgálat megállapította, hogy a 83 éves öregur nem szenvedett agyrázkódat, csak könnyebb, múlt természetű kiébr sérülést. Megyery Géza a vasárnap délutánt már karosszékekben töltötte és jökdvűen beszélgetett környezetével.

— Osztrák munkanélküliek a francia árvíz-sújtotta vidéken. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: A francia munkaügyi és földművelésügyi miniszteriumok tárgyalásokat folytattak az osztrák kormányral 15.000 osztrák munkanélkülihez Franciaországba való bebecsítése tárgyában. Az osztrák munkanélküliek a franciszországi árvíz-sújtotta vidék újjépítése körül kapnának munkaalkalmat. S mi van a mi kuőkösainkkal?

— A Virágos Budapest — Virágos Magyarország vasárnapi gyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta a gyűlést a Virágos Budapest — Virágos Magyarország országos nagybizottsága. Dr. Manninger Vilmos egyetemi tanár elnöki megnyitójában megemlítette, hogy a főváros községekben sikerült fölebeszteni a virágkultusz iránti érdeket. Dr. Darvas Ferenc gazdasági főtanácsos örömmel konstátálta, hogy 74 város, illetve község, jelentette be csatlakozását. Ezután társelbőkkel választották Prónay államtitkár, dr. Liber és dr. Csarván székessővárosi tanácsnokokat és jegyzőkönyvi közsönetet szavaztak a kormányzó felecséget. továbbá közsönetet mondtak Csobor gazdasági főtanácsosnak. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület tartotta meg ezután közgyűlést, amely aelnökkel választotta dr. Kovács Józsefet. Megalkotották az alkalmazzott vezetőkértékek szakosztályát, elnökévé Morbitzer gazdasági tanácsost választották.

— Jugoszláviában leszállítják a földadót. Belgrádból jelenti A Reggel tudósítója: Zsifkovics tábornok, miniszterelnök vasárnap Ada bácsnagyevi községben beszédet mondott, amelyben bejelentette, hogy a kormány különböző adócsökkentésekre készül. Különösen a földadó terén tervezi a kormány jelentékenyebb adóleszállításokat.

— Vasárnap leplezték le a 82-es székely gyalogezred emléktábláját. A székelyvárhelyi volt es. és kir. 82. gyalogezred bajtársi egyesülete vasárnap délelőtt leplezte le bensőségés ünnep keretében az ezred hősi halottainak emléktábláját. A Kapcsizárán-templomban dr. Hász István tábóri püspök, a beszkapuzéri evangélikus templomban pedig Pál Dénes tábóri alesperes mondott ünnepi megemlékezést. A Hadtörténelmi Múzeumban tartott leplezési ünnepségen József főherceg méltatta a székely hősek érdemeit. Székely Gyula tb. főszolgábot ünnepi ódát szavalt. Délben a Tiszti Kaszinóban bajtársi ebédet tartottak, esto pedig székely estély zárta be az ünnepséget.

— Coudenhove-Calergli gróf előadása a Cobden Szövetségben. Holnap délután 4 órakor a Cobden Szövetség meghívására Coudenhove-Calergli gróf előadást tart Európa racionalizálás címen a Kereskedelmi Csarnok (V. Szabadság-ter 12) dísztermében.

— Ügyvédi hír. Dr. Pajsz Elemér ügyvédi írodáát V. Szemlőnk-utca 23. szám alá helyezte. Új telefonszám: Automata 239-42.

62° C, kénes Reuma Csusz
Harkány Gyógyfürdő Kőszövény Ichás ellen

— A gazdasági krízis áldozata! A súlyos gazdasági viszonyoknak ismét áldozatul esett egy régi neves cég. Koch Testvérek Király-kört 26. szám alatti főfirrházai áruháza, amely több, mint 30 esztendőn keresztül vezetett, szerepelt a főfirrház terén, elhárította a fölszámolást. Koch-Testvérek cég neve mindenkor fogalom volt. Jelentette a kereskedői szolidaritást, az elsőrendű minőségét, jó szabást és szolid árat. Most, hogy a cég fölszámolt, a raklaron levő áruit teljesen vesztéséggel kidrussíták (Török-kört 62) helyül egy fényes muttall rendelkező, nívós üzlet tünik el a fővárosban kereskedelmi életből.

CLIO LIMONADÉ TABLETTA

A 10 fillér. a kellemes üdítőital!

— Nyolc napig selyempouplin és oxfordingekből, selyemnyakkendőkből és félrukkonkból ocaosó eladást rendez az országjárte megbízhatóságú elismert Stein-dívalruház (Török-kört 62) helyül egy fényes muttall rendelkező, nívós nyakkendő 3.90 P. férfi órázoknál 1.50 P. vagyis összesen 15 P. — Most mind a három cikk összesen 11.90 P.

A legjobb amerikai (Western) gépen a leghatalmasabb német beszélőfilm:

Emil Jannings: „A kék angyal“

Mátó: Capitol

Tavaszi és nyári NAGY FERENC kirakatalban
Múzeum-kört 2. (Népi Nemzeti Színház tollá) (Török-kört 62) helyül egy fényes muttall rendelkező, nívós volt Gambrius helyén.

Vigyázz!
mert nem minden fémtisztító
Sidol

— A második magyar könyvhetet vasárnap irodalmi matinéval nyitották meg. Vasárnap az Otthon Körben irodalmi matiné vezette be a második magyar könyvhetet. Balassa József egyetemi tanár ismertette a könyvhetet célját. A könyv — mondotta — a haladást, a fejlődés-gosodást, a tudást terjeszti. Mi azt akarjuk, hogy igazság valjon az a jelmondat, amelyet a könyvhetet plakátjain hirdettek: *a könyv a mi gyerekeink*. Ezután *Fáy Szeréna* szavalt, majd *Schönflin Aladár* tartott előadást.

— Más nemzetek gondolkodásában — mondotta — nem szerepel olyan mértékben a nemzet létének és fennmaradásának örökösen gyötört felése, mint nálunk. A magyar író állandóan azt érzi, hogy neki a nemzet védelmében kell dolgoznia. *A magyar könyv szerepe mint a fészelt, nemcsak eszmi szimbólum, hanem védekezés fegyver is a támadók ellen. Egy ország sőt lehet darabolni, de egy nemzetet soha. A magyar lelki egység megőrzésére alkalmasabb eszköz nincs, mint a magyar könyv!*

Keleti Lili zongoraművész, *Tóth Erzsé* operatár és *Polgár Tibor* zongoraművész előadása után *Fóthy János*, *Terceséni György*, *Szabó Lőrinc*, *Marschalko Lia*, *Erdélyi József*, *Illés Gyula*, *Mollinár Gizella*, *Szinyai Zoltán* és *Kodolányi János* olvastak föl a matinéon, amely *Barthos Gyula* szavaltával ért véget.

— Ripka főpolgármester Münchenben tárgyalt az Idegenforgalomról, onnan Londonba utazott. Münchenből jelentik: Az Idegenforgalmi Tanács képviselőiben Ripka főpolgármester és Miklós Elemér főtitkár Münchenben tanácskozást folytattak a város vezetésével a *bajor-magyar idegenforgalmi kapcsolatok* érdekében. A tanácskozások a legjobb eredménnyel jártak. A magyar kiküldöttek tiszteletre Scharnagel főpolgármester adott ebédet. A tanácskozásokat Budapesten folytatják. Ripka Münchenből Londonba utazott, ahol, mint a Budai Dalárda elnöke, résztveszt az ott rendezendő két hangversenyen.

— Vasárnapi halálújrás a Margithidről. Vasárnap hajnalban a Margithid közepéről egy 30 év körüli nő a Dunába vetette magát. A mentőotthos azonnal utána sietett, de a szerencsétlen nem sikerült kimenteni, mint a Margithid alatti árvények elragadták. A hidon két levelet hagyott az öngyilkos nő. Az egyik levél a főkapitányságnak szól, amelyben névelés nélkül azt írja, hogy nem szerelmből lett öngyilkos. A másik levelet Sági Rózsának címzte Grassalkovich-utca 14. szám alá.

— Gémántlakodalom. Tapolcáról írják *A Reggelnek*: *Szentmiklósi Gyula*, a tapolcai járás több évtizeden keresztül volt főszolgabírája és főlejáró. *Cremhelyi Lujza*, most ittök meg házasságát *hatvanodik* évfordulóját. A tapolcai plébaniatemplomban ez alkalomból *Engelhardt* plébános misét celebrált, amelyen megjelent felekezeti különbözőség nélkül a tapolcai lakodalom.

— A Dolgozó Asszonyok elnöke, Miss Phillips, Amerikából hazatérte szervezkedése a magyar dolgozó asszonyokat. Miss Phillips beszépet és a levelet észszerint közli a „Dolgozó Asszonyok Lapja”-nak májusi száma. Erdekes elkövető írta: Dr. Spuhró, Fillez Mária, Neu Jolanda, Szántó Magda, Steenes Tilda és a szerkesztő, dr. Bródy Ernő.

Nemesak a kiállítás, hanem a város szívében, *Fényes Marenál* is (VI. Terezkörút 51) kellemes megtelepedésben részesülnek a tavaszi vásár látogatói. E cég áruj izlésben, minőségben és árban vezetnek és kirakatainak megtekintését a vásárlóközönség szives figyelméle ajánljuk.

Kis pesti notesz

1. *Molnár Ferenc* végleg befejezte itthon új szindarabját, amelyet már föl is olvastatott magának a darab leendő főszereplőjével, *Gaál Franciskával*. *Gaál Franciska* éjjel egytől fél négyig olvasta föl Molnárnak a darabját s természetesen el volt ragadtatva a számára írt, egészen újszerű, érdekes, komplikált és izgalmas szereptől.

2. *Darányi Kálmán* miniszterelnökségi államtitkárnak *harmadik kisleánya* született meg vasárnap. „*Három a kisleány*” — jelentette be Darányi mosolyogva vasárnap délelőtt a Küllgyi Társaság jubiláris disztyülésén az örvendés családi eseményt *Nagy Emilke*, aki viszont mosolyogva közölte Darányival, hogy minden percben várt tízedik gyermeke még nem született meg. *József Ferenc* főherceg és *Anna* főhercegnő is nagyon drukkolnak, hogy minden nap eszedékes negyedik gyermekük ne leány, hanem fia legyen...

3. A nagy szegénységre, általános siránkozásra némileg rácsófol a a körülmény, hogy a *Király-díj pályázat*at négyszerszen is tuljegyzték. A női szalónok máris éjjel-nappal a *Király-díj* nagy toiltónok dolgoznak s hir szerint erre a hétre még kétszer annyi rendelésre van kilátásuk, mint amennyit eddig már fölvettek.

4. A Gyermeknap egyik eseménye *Albrecht* főherceg urnalátogatása volt, aki sárga tavaszi felöltöben, szürke sacokban járta végig a *Vörösmarty-tér* urnáit és több ezer pengőt adományozott. A királyi herceg egyébként szákebb kiserettel még ezen a héten *hosszabb* útútre *Délamerikába* utazik...

5. Párisból jelenti a notesznek *A Reggel* tudósítója: Néhány héttel ezeltől jelentették, hogy *báró Rothschild* a *Pigalle-színház* megmentését a *vendégszerelőre* iderándult *Japan* színtársulatától várja. Pénteken volt a japánok bemutatkozása és azóta új szenzációval gazdagodott Páris. A japánok *nemes játéka*, *nagy és megható darabját*, a *rendezésük művészi tökéletessége* párralán sikert aratott. Páris *valóságilag boldogja* lett a *japán elbádosoknak* és a *színházai* ostrom alatt tartja a közönség. A *Pigalle-színház* meg van mentve és *báró Rothschild* *Henry* szombaton este az egyik fölönaközben kijelentette *A Reggel* tudósítójának: „*Ugy látszik, meg fogok gazdagodni ezeken a japánokon.*”

6. A Nemzetközi Vaszára egy „*Extra*” nevű új 6 filléres cigarettát hozott forgalomba a dohánygyövedék. A cigaretták kitűnő s noha egyáltalán nem hirdették (miért!), percek alatt elterjedt a hír, este már a legtöbb trafikban ki is fogyott, mert a cigaretták mindössze hat napig lesz forgalomban. (Miért?)

7. Muszáj még egy noteszt Dollyról: legújabb angali dolga, hogy vasárnap *öt száz gyermeket* meghívattat a *Lakner bácsi* gyermekszínházába, a *Royal Apollóba*, ahol minden gyermeknek egy felkötő *Gerbaud* osztatott ki *kisleányával*, *Kláriskával*, valóságos forradalmat okozott a pesti gyermekek között. De azt, hogy azóta még egy *kisleányt* adoptált, azt már senki sem tudja. A másik *kisleányt* *Maneckának* hívják, *Kláriskának* egyébként rokona s *mig Kláriska szöke*, addig *Maneka*, aki szintén ötéves, *koromfekete*. A legjobb pedig az egészen, hogy *Dolly Janesi*, csak azért, hogy a gyermekeket adoptálhassa, *felvette a magyar állampolgárságot*. *Sándor László* volt főkapitány volt az ügyvéde ebben az ügyben...

8. Egy kitűnő magyar művész, aki sok jövedvű, önéletrét estét szerzett a magyar közönségnek

Kolozsvártól Budapestig s akinek művészi rangja fölér a Nemzeti Színház, érdemtelennül katasztrofális helyzethez jutott, mert a színház, amelynek tagja, kritikus helyzetében nem fizeti a tagjait. Nem tud házbért fizetni s a bizonytalan nyár bizony a *Dunával fenyegeti*. Azzal közöljük ezt itt, hogy egy mindenképp érdemes, *tchetsédes*, *ismert s kitűnő nevű magyar színész* sorsáról, *épsz existenciájáról* van szó, *telén* akad valaki, *aki e sorak olvasója s megengedheti magának, hogy segít* kezét nyújtson felé...

(e.z.)

— Százötvenezer pengőt gyűjtöttek a két Gyermeknapon. Vasárnap számolták össze a Gyermekvédő Liga pénteki és szombati gyűléseinek eredményét. A két gyermeknap gyűlése mintegy *százötvenezer pengőt* eredményezett, tehát a mindösszeabbó általános gazdasági helyzet mellett is *ugyanannyit, mint az elmúlt esztendőben*.

— Egy budapesti autó vasárnap este Györzentivánról az árka fordított egy tcherautót. *Györből* jelenti telefonon *A Reggel* tudósítója: Vasárnap este súlyos autószerencsétlenség történt Györzentiván község közelében, ahol egy *könnyű tcherautó* összeütközött egy *Budapest felől jövő személyautóval*. A tcherautó nagy ivben az árka fordult. A személykocsi vezetője, *hár maga is* *szérvett*, egy arra járó szerkes utasival *segítségére* sietett a *tcherautó sofőrjének*, akit aztán beszállított a győri kórházba. Amíg az orvosok a sebesülteket foglalkoztatják, *személykocsi sofőrje beugrott kocsijába és elrobogott*. A sebesült sofőr *Szilágyi Sándor*, a Talbot-centrálé alkalmazottja. A csendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen sofőr után.

— Nyolcvan nagy francia hadihajó fogadta Doumergue elnököt vasárnap Algírban. Párisból jelenti *A Reggel* tudósítója: *Doumergue* köztársasági elnök vasárnap kíséretével egy cirkálón Algírba érkezett, hogy *részvétvegyen a francia garmat megszállásának századik évfordulóján*. Az algiri kikötőben a *francia flotta 80 nagy modern hadihajója várta a cirkáló érkezését*. Az elnök kíséretében volt a kamara és szenátus elnöke, több miniszter, a hatóságok képviselői és igen sok kamarai képviselő és a szenátus tagjai közül többen. *Doumergue* elnököt a parton hatalmas közönség fogadta. *Az elnök autóját egy spahiezred kísérte a prefektúra palotájáig*. A kék-fehér díszegyenruhában elvonuló spahiezred festői látványt nyújtott. Az utvonalon a lakosság állt kordont és lelkesen éltette a köztársasági elnököt. Vasárnap délben Doumergue a nyári palotában fogadta a hadóli küldötségeket, akiknek nevében az egyik beszállított törzs fejedelme üdvözölte a köztársaság elnökét. Vasárnap délután az elnök résztvesztett az Algírban született *Viviani* volt francia miniszterelnök szobrának leleplezésén. Az emlékhözdet *Dumesnil* francia tengerészetiügyi miniszter mondotta.

— Erdekes könyvek, kéziratok és metszetek *Lantos VIII. auktalóján*. Már a magyar könyvhetet közeledésének jele, hogy a hetfőn megnyíló *Lantos* st. VIII. auktalóján nem speciális, kisebb részletek, ezeltől könyvek kerülnek eladásra, hanem olyan változatos anyag, amely bizvást mindenkit érdekelhet. Az aukció három részre oszlik: könyvek, kéziratok és metszetek gyűjteményére. Az új aukció mellett számíthat a közönség legzesebb körének érdeklődésére.

Minőségben utólérhetetlen!!

az eredeti védjeggyel ellátott

American Heating rendszerű folytonos kályha

már 35 év óta használatban

AMERICAN HEATING
Kályhagyártó Rt. gyári irodalma
BUDAPEST
VI, Andrásy-ut 17

Házszámra ügyelmit Telefon: Automata 275-87

Figyelmeztetés! Az American Heating igazgatóság gyártási engedélyt csakúgy nem adott, tehát hasonló külsővel forgalomban lévő kályhák nem azonosak az American Heating gyártmányával

Figyelje vásári kedvezményünket!

A jelenkor legjobb folytonos kályhája!

PARISIEN GRILL

májusi műsorában:

PICKY PICKFORD
ELLEN FISCHER
ELSE ASLEY revütáncosnő
LOUISE MORENITA a legjobb spanyol táncosnő
MUKY & BROWN világhírű táncumoristák
FRANCIS and WILLY a legjobb excentrikus táncospár

Megérkezett a világhírű

Maytag

egyedüli aluminium villamos vagy benzin multimotoros önműködő mosógép

hozzászerezelt lágymű-hengerrel ellátott önműködő mángorító- és facsarógéppel

Több mint 1 1/2 millió darab használatban

Gyártja: The Maytag Company Newton, Vova, U. S. A.

Vezérlőpárselet: Magyarországi és a Balkán-országok részére

Budapest VI, Andrásy-ut 17 Telefon: 275-87

Kérjen díjtalan bemutatást! Kedvező ártételeket!

Vegye igénybe vásári kedvezményünket!

Látogasson el a Nemzetközi Vásáron 368. számú bemutatóhelyünkre (Nagy csarnok)

Vasárnap avatták föl a „klasszikus pedagógus”, Cherven Flóris főigazgató siremlékét

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt leplezték le a farkasréti temetőben többszázfőnyi közönség jelenlétében chervei Flóris dr. tankerületi főigazgató művészi siremlékét, amelyet

a két éve elhunyt „klasszikus pedagógus”

régi tanítványai és tisztelői emeltek. Az ünnepélyen ott voltak: *Acsay István* és *Pintér Jenő* tankerületi főigazgatók, *Findly Gábor*, *Deák Ferenc*, *Skopál István* igazgatók, *Valentin József* igazgatóval az élén a Barcsay-gimnázium tanári karának a régi törzse, *Lechner Jenő*, *Sebestyén Károly*, *Méhes Gyula*, *Bruck Ferenc*, *Hébe rBernát*, továbbá Cherven Flóris családja, vejei: dr. *Okolicsányi-Kuthy Dezső* egyetemi tanár és dr. *Doroghy Kálmán* ügyvéd, a Barcsay-utcai gimnázium növendékei és még mások.

Cherven Flóris ötven évét töltött a katedrán.

Tanított, nevelt, nagyra tette a Barcsay-utcai gimnáziumot, amelynek több mint husz évig volt az igazgatója, Ferenc József magyar ne-

mességgel jutalmazta és ötvenéves tanári jubileumán udvari tanácsosává nevezte ki.

Siremlékére Tacitus sorait vették:

Vita per virtutem acta manet, in animis hominum. (Beesületlen eltöltött élet megmarad az emberek lelkeiben.) A siremlékvatás egyházi része után, amelyet *Tyukos Gyula*, a gimnázium lelkes és hitmanera végzett, *Kovacs János* tanár mondott emlékbeszédet:

— Elszakíthatatlan kötelékek fűznek minket Cherven Flóris áldott emlékéhez — mondotta —, mert ötvenéves tanárkodásának a glóriája nem hull a halállal az enyészett örvényébe. Isentől megáldott mesterünk nem csak tudományokkal, hanem eszményekkel gazdagította tanítványait. Irányítója volt az ifjúságnak és

a szeretetet vallotta mindig pedagógiával vezérelve.

A szíven át férközött tanítványaihoz; a munka nem teher, életszükséglet volt a számára. Cherven Flóris nem halt meg, ezer és ezer ifjú szívében él az emléke...

Az intézet növendékei babérokoszorúkkal borították be a nagy pedagógus sírját.

— Rocketeller hárommillió dollárt ajándékozott a párisi diákszállásépítéseknek. *Párisból* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Rocketeller hárommillió dollárt ajándékozott a párisi City universitáirnak, ahol a Sorbonne főigazgatója alatt tudvalevően diákok számára építenek oteló, kényelmes szállásokat. Az amerikai milliárdos egyszerűen 50.000 dollárt küldött a francia nemzeti kőnyeltnak.*

— Tánctatán. Vasárnap délelőtt tartotta a Fővárosi Művész-Színházban *Turnay Alice* és csoportja mozgásművészeti matinéját, amely ezuttal gondosan kidolgozott számos számai által keltett mélyebb figyelmre. *Turnay Alice*, a tiszta poézistól sugárzó *Meller Mária*, *Szavai Ella*, *Metzger Margit* és *Zechmeister Gyöngyi* alakításai emelendők ki. A prólogusz *Friss Margit* adta elő, a zongoránál dr. *Herz Ottó* brillizott. A matinének, amelyen *József Ferenc* és *Anna* főhercegnő is megjelent, őszinte sikere volt.

— Egy megérdemelt kitüntetés. *Klimesch Károly*, a Küllői Társaság gazdasági igazgatóját, akit a kormányzó díszelő elismerésével tüntetett ki, vasárnap melegen ünnepelte a jubilaris közgyűlés.

— Nyilatkozat. A Köves báró halálával kapcsolatos kokainügyekkel annakidején *A Reggel* is foglalkozott s egyik cikkében azt írta, hogy a *Vitéz Vesztergő György* tulajdonát képező „*Vadásztanya*” vendéglőben lett volna a kokainüzérnek tanyája. Meggyőződünk arról, hogy ezt az állításunkat téves információk alapján írta, amit ezenel, sajnálkozunkunk kifejezése mellett, készséggel helyreigazítunk.

— Ne mulassza el megtekinteni a *Nemzetközi Vásáron* a „*Solymossy képszalon*” pavilont, ahol a legismertebb magyar művészek eredeti alkotásait épp úgy, mint a cég *Kossuth Lajos-utcai helyiségében kedvező részletfizetési feltételek mellett is megvásárolhatja.*

— Huszonöt éves találkozó. A Mester-utcai felső kereskedelmi iskolában ünnepelték 25 éves találkozó megrendezése céljából készült címüket *Major Gyula* postafőigazgatóval (I. Márvány-utca 25).

Ma kezdődik

URI DIVAT

1860 - 1930

JUBILARIS HETE
divattörténeti kirakataival
csak Károly-körut 3. sz., a sarkon
A Nemzetközi Vásár látogatóinak
10 százalék engedmény!

— Két magyar orvos sikere a baden-badeni ideggyógyászati kongresszuson. *Berlinből* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Baden-Badenben* most folyt le az ötödik nemzetközi ideggyógyászati kongresszus, amelyen a világ leghíresebb tudósai vettek részt. A kongresszus szervezője a magyar származású *Czimbald*, az altonai elme-egyógyintézet vezetője volt. Főtitúnést keltett két magyar orvos előadása. Az egyiket dr. *Feldmann Sándor* tartotta a *kényszerneuroziszokról*, amelyeknek eredete a mai kor meghasonlott erkölcsében, az ugynevezett *Doppel-moralban* keresendő. A másik előadó, aki nagy sikerrel szerepelt, dr. *Völgyesi Ferenc* volt, akinek a *Hipnózis-gyógyomlódról* tartott előadásának alapelveit teljesen magáévá tette a kongresszus. Völgyesi azt bizonyította, hogy minden betegségnek két része van: *szervi és lelki komponense*. A szervi részek részben velünk született (örökített), részben életünk folyamán szerzett feltételek következményei. Ugyanez áll a lelki betegségekre is. Más szóval, *nincs szervi betegség, amelynek ne lennének lelki következményei és megfordítva. Ezért minden orvosnak egyidejűleg kell gyógykezelés alá venni a betegnek testi és lelki megbetegedését egyaránt*, hiszen évezredek óta ezt tették az igazi nagy orvosok. A mai ember letémelényese az évmilliók óta benne gyökeret vert fajlelkézetnek, amely életstílusában megnyilvánul. Ebből sarjadik ki a legtöbb ideg- és kedélybetegség csirája, amely leggyakrabban *kényszerfelelmek* formájában mutatkozik. Igaza van *Carlylenak*, hogy „csak amennyire félelmeit legyőzni képes, annyira ember az ember!”

— A costesti gyászünnepélyen *Mária királyné* zoknya eszokolgatta a *Lúkatatsztrófa* árvait és ügyvegyeit. *Bukarestből* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Vasárnapra* virradó éjszaka meghalt a *costesti templomgégés két sebzettül, akikkel a borzalmas tűzkatasztrófa áldozatainak száma 114-re emelkedett*. A katasztrófa halottainak emlékére vasárnap gyászünnepélyt tartottak, amelyen *Mária özevgy királyné, valamint a régensztanács és a kormány tagjain kívül mintegy 30.000 főnyi tömeg jelent meg*. A gyászünnepélyt a *lörög leegelt templom helyén* tartották, amelyet az áldozatok temetőjére alakítottak át. Az ünnepség után *Mária királyné* fogadta az árvákat és özevgyeket, átkarolta és *szíve eszokolgatta őket*. *A királyné egész környezetét perekké hangosan zokogott*. A megható jelenet után királyi kitüntéseket osztottak szét azok között, akik résztvettek a mentési munkálatokban.

— Egy pilóta elszakadt az ejtőernyőtől és szörnyethalt. *Berlinből* jelenti: *Vasárnap* délután *Geldern* közelében röplőnapot rendeztek, amelynek utolsó pontja *Langer* darmstadt-i ejtőernyőpilóta ugrása volt. Amint *Langer* kiugrott a röplőgépből, az ejtőernyő szabályosan kinyílt. Hirtelen azonban a nézőközönség észrevette, hogy a pilóta elszakadt az ejtőernyőtől és a nézők közelében közelében földrezuhant. *Langer* szörnyethalt. A rendőrség vizsgálata során kiderült, hogy *Langer* elfelejtette derékszíjába bekapcsolni az ejtőernyő karabinerjét.

— Vasárnap ünnepelték dr. *Szabó Aladár* jözeftvárosi református lelkész negyedszázados jubileumát. Meleg és őszinte ünnepelésben részesítették vasárnap *id. dr. Szabó Aladár* jözeftvárosi református lelkész abból az alkalomból, hogy *tanári katedráját 25 évvel ezelőtt eszerelte föl a jözeftvárosi paróchiával*. Dr. *Hosvay Lajos* ny. államtitkár, gondnok, a jözeftvárosi gyülekezet nevében köszöntötte az ünnepeltet, majd dr. *Ravasz László* és dr. *Raffay Sándor* püspökök, *Mocsy Mihály* esperes, dr. *Newethy Károly* titkos tanácsos dr. *Edecs Endre* tanácsnok és még számosan mondtak üdvözlő beszédet.

— *Tungstrom-olvasás* *Kalocsán*. Az Alföld egyik legértékesebb kultúrárában, *Kalocsán*, rendezték a napokban rádiószemélyesítést a legnagyobb magyar rádió az Egyesült Izzólámpa és Villamosági Részvénytársaság, amely a világhírű *Tungstrom* báriumcsöveket gyárta. A vállalat megbízásából *Forbath László* tartott előadást a rádiótechnikai legújabb eredményeiről, rendkívül érdekes kísérletekkel demonstrálva a mondatokat. Dáulán a közönség növendékek részére külön ifjúsági előadást tartott.

— Egy portugál sportsman nyolcméteres csónakon nekivágott az Atlanti-Océánnak. *Lisszabomból* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Viegas Gomez* 50 éves portugál sportsman vasárnap egy nyolc méter hosszú csónakon utrakelt, hogy az Atlanti-Océánon át az *északbrázíliai Manaós* kikötőjébe evezzen.

— Ma kezdődik a magyar-olasz idegenforgalmi értekezlet. Az olasz idegenforgalmi szervezetek vezetői vasárnap délelőtt *Budapestre* érkeztek, hogy a Magyar Idegenforgalmi Tanácsal egykorlatli megbeszéléseket folytassanak az olasz-magyar idegenforgalmi viszonylatok kifejlesztése érdekében. Az olasz vendégek vasárnap délelőtt résztvettek a Küllői Társaság díszülésén, délelben a Dunapalotában voltak, ahol megjelent *Artotta gróf*, budapesti olasz követ és *Tormay* államtitkár is. *Az olasz-magyar idegenforgalmi értekezlet ma délelőtt kezdődik* a kereskedelmi minisztériumban. Az értekezlet után az olasz követ ad ebédet a vendégek tisztelőire, este pedig a Gellért-szállóban a fővárosi vendégei lesznek az olasz kiküldöttek.

— *Klebsberg* miniszter kirándulásokat tett vasárnap *Finnsországban*. *Helsinki*ből jelenti: *Klebsberg* közoktatásiügyi miniszter vasárnap kíséréttel *automobilon* *Tamperebe* rándult ki. A minisztert *Kukkonen* finn kultusz-miniszter és *Jungerth* magyar ügyvivő is elkísérték.

— Nem próstatik rohant bele a *Váci-utcai* kirakata. Az elmúlt vasárnapon két taxi *berohant* a *Váci-utcai Berendörf-tele* esztúrnyár *kirakata*ba. Ezzel a bűnelkapcsolatban a budapesti ipartársulat autotaxi szakosztálya közli, hogy nem *próstatik* rohantak bele a *Váci-utcai* kirakata, hanem egy közlekedési vállalat autói.

A Kertész Pál cég jubileuma

A Gazdaságvédelmi Társaság az Ujságkiadó Otthona dísztermében 200 terítékkel lakomával ünnepelte a *Kertész Pál* cég és *Kir. udvari szállító*-cég tulajdonosait, *Kertész Imrét* és *Kertész Tibort*, a cég főmállásának harmincöt éves jubileuma alkalmából. A lakomán a fővárosi társadalom színe-java vett részt. Ott láttuk többek között *Csák* min. tanácsost, a kereskedelmiügyi minisztérium részéről, *Hulász VI.* kerületi előljárót, *Blaskovics* tábornokot, dr. *Csury* miniszteri tanácsost, *Nagy Zsig*, *Geiger Richárd*, *Háry* festőművészeket, *Istók János* szobrászművészt, *Alexy* főtanácsost, stb., valamint a gazdasági élet több kimagasló vezérferfiát. Nagyszámu küldöttséggel képviseltette magát az *OMKE*, a Fővárosi Kereskedők Egyesülete és a Gyáriképviselők Testülete.

Báró *Szerlacz Imán* v. b. t. t. ny. horvát bán, a Gazdaságvédelmi Társaság elnöke magasszárnyalásu beszédben üdvözölte a jubilarisokat és szép szavakkal ömlékeztet meg a cég elhunyt megalapítójáról, *Kertész Pálról* és méltatta a cég tradicionális nyugateurópai szoliditátívóját. Utána következett hennyei *Hennyey Vilmos* dr., államtitkár, a társaság alelnökének magasnívójú és frappáns ünnepi beszéde, amelynek keretében többek között a cég 35 éves történetét vázolta. *Dán Leó* kormányfőtanácsos, a Fővárosi Kereskedők Egyesületének alelnöke egyesületének nevében megkapó szavakkal üdvözölte az ünnepeltet. Magasrőptü beszédben üdvözölte a jubilarisok édesanyját *Jakabffy Pál* ny. törvényeszi elnök, kuriai bírót, a társaság alelnöke, *Neustadt Miklós* a Gyáriképviselők Testülete, *Lukács Miklós* a gyárosok nevében szólalt föl. *Nemes Neumann Artur* a cég alkalmazottjainak nevében tartott szép beszédet és átnyújtotta az alkalmazottak szép ajándékát, egy inicieállekkal ellátott hatalmas ezüstszerszert. *Pető Lajos* szerkesztő, a társaság ügyvezető elnöke fölyovasta számos közületnek, köztük a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának, valamint közéletünk sok kiválóának üdvözlő sirgonyait és leveleit. Vajda vezérigazgató fölszólalása után a tőstokat *Kertész Imre* köszönte meg megható hangon. Asztalbontás után nívós műsor, majd tánc következett és az ünneplő társaság a legjobb hangulatban még sokáig együtt maradt.

Astra
GUMMITALPÚ VÁSZONCIPO
TARTÓS, KÉNYELMES, OLCSÓ

CORVIN MAGYAR HETE

MÁJUS 5-től 13-ig

Mind a 26 kirakatunkban
jóminőségű, igen olcsó,
Magyarországon készült
árakat mutatunk be!

Kirakatainkat — melyek
sok magyar gyár
fényképe diszit — ér-
demes megtekinteni!

Áruházunk belső diszitése,
mely **Pólya Tibor** festőművész
tervei alapján készült, látvá-
nyosságzámba megy

Fiatal magyar festők kiállítása
áruházunk különtermében
(III. emelet)
Szabad bemenet

CORVIN ÁRUHÁZ

Magyarország legnagyobb és legszebb áruháza

Budapest VIII, Blaha Lujza-tér 1-3

A „magyar“ szerelemről, a „kéjes czardas“-ról és az „uralkodni- vágó“ magyar száj csókjáról ir Maurice Dekobra legújabb novelláskötetében

(A Reggel tudósítójától.) A mai postával érkezett Párisból Maurice Dekobra most megjelent könyve: „Le geste de Phryné“ („Phryné mozdulata“), amely bennünket csak azért érdekel, mert

egyik fejezete „a magyar szerelemről“ szól.

A könyv ugyanis az „exotikus szerelem“ novellisztikus gyűjteménye és Dekobra szerint felőlre mindazt, amit az író sokrétű érdeklődéssel a világ különböző népeinél szerelmi irányban tapasztalt. A cím — Dekobra leg-szerencsésebb ötlete! — Phryné, a legszebb görög hetéra klasszikus pürére utal, amikor ruhátlan fürdőzésért még az antik Hellaszban is bírak elé állították a művésznőt s ételmes jégvédje azzal mentette föl, hogy letépte róla fátylait... „Phryné gesztusa“ tehát szimbo-likus címet kölcsönöz a Dekobra-gyűjtemény-nek, amely — szegregálva le rögtön! — egy pillan-
tatig és sohasem éri el a nagy őszinteség és pszichikus mindentelovalás igazán iró földada-
tát. Természetesen ehhez írónak kellene lenni, Dekobra ur viszont legjobban óráiban sem egyéb, mint ügyes, cinikus, raffinált, maigyerkeszbű és gördülőbeszédű nemzetközi boulevard-
causur... De lássuk közelebbről, hogy a gyűj-
temény berlini, bécsi, napolyi, skandináv, hol-
landi, argentinai, szláv, egyiptomi, angol és
amerikai szerelem között hogyan fest a
„magyar szerelem“? Így: Dekobra ur

mindenekelőtt az „illatos“ Margitszigetre emlékezik.

A Margitsziget a hatvanas évek óta, amikor Juliette Adam írónő mulatott először nálunk, minden rólunk szóló francia „írói élményben“ föltétlenül szerepel. Tehát — a novella szerint — a Margitszigeten vacsorázik Dekobra, vele együtt „M. és Mme. Verdier és Vámosy Ilona báróné“. A izganok játszanak s „el akarják a vendéget andalítani kéjes esárdásai lassu mámorával“. Balatonai fogast szolgálnak jeges „muscately“-vel, amire

Vámosy báróné elkezd a kommuőröl beszélni.

Rámutat egy magas, sápadt urtemberre, aki félszemén fekete bandázst visel s akinek gyö-nyörű felesége „szép, mint a Melankólia“. — Amikor „Bela Kun, Szamaszúh, Schreiber és társai“ bolszevizmust akartak csinálni Ma-gyarországon, beszéli Vámosy báróné, azt a félszemű uriembert, „Nagy István ezredes“ elfogták s a parlament pincébe, kincsham-
rákba vitték. Egy szép napon feleségét a szom-
zódás helyiségben zárták el, úgy akarták foly-
tatni a kizsákolás egybekötött vállalatát, hogy a
férfi fájdalomordításainak hallatára a feleség
megtorjón és haz valljon be mindent az uráról.
Ezt a magyar Tosca-jelenetet azonban szintén
nem lehetett zene nélkül hagyni. Erre „Nagy

István ezredes“ megkérte kizsákolóit, hogy kamrá-
jába egy szál cigányt hozassanak. Ezt a kéré-
sét nem tudják megtagadni, amire a cigány-
zene eszevesztett versenyre kel a megkizsákol-
t ember hörgésével, akinek egyik szemét üveg-
szilánkokkal szurják ki... Ennyit beszél el
Vámosy báróné a kommuőr borzalmaiból,
jeges muskottályt iszik rá és anbraillatú ciga-
rettára gyújt. Nagy, sötét szemét összehzza,
így mondja: „S ezért a czardasok fájdalmas
hangjától néha meg kell borzonganom...“
Éddig tart a „magyar szerelem“ novellája a
Phryné-kötetben. Hogy mi ebben a „magyar“.

Mindenkitől elfelejtve halt meg Nagyatádi első ujságírója...

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton délután egy
űreg urat temettek a rákoskeresztúri temetőben.
Egyszerű ravatala mellett leánya, fia és veje, két-
három rokon és ugyanannyi jóbarát. A pap eszűnd
imát mormol, beszélte a halottat és már kész is a
szertartás. És az új sirhantont kiteszik a fejfát: „Itt
nyugszik Hunyár László. Elt 60 évet.“

1907 május 19-én új felelős szerkesztő neve kerül
a Barabás Béla főszerkesztése alatt megjelenő „Ma-
gyar Lobogó“ című függetlenségi hetilapra: Hunyár
László. Lelkes beközönlőjében a függetlenségi és
48-as eszmékre tesz fogadalmat, de kiemeli, hogy a
falu népének, a kisgazda- és kisiparosársadalomnak
szervekednie kell! Buzdító, bátorító cikkei egymást
követik, tollal és élőszóval szervezi a falut és az
eredmény: 1907 április 26-án a Kisújszállásán me-
tartott kongresszuson megalakul a Magyarországi
Kisbirtokosok és Kisiparosok Országos Szövetsége.
1907 július elején Chernel Gyulát, a nagyatádi kép-
viselőt főrendiházi taggá nevezik ki és a kerület
Piszár Antal barcsi ügyvéddel szemben Szabó István
erdősökönnyai kisgazdát jelöli. Hunyár László hihe-
tetlen agitációt fejt ki. A „Magyar Lobogó“-ban
tűzes cikket ír „Nagyatád“ címmel, amelyben Szabó
István mögé való soraközásra hívja föl a kerület
kisgazdaközönségét. Segítségül hívja a szövetség
vezetőségét, ahonnan Patacsy Dénes és Madarász
Zsigmond kisbirtokosokkal együtt leutazik a kerü-
letbe és ott dr. Neubauer Ferencel, Tankovits János-
sal összefogva, diadalra viszik a zászlót: Szabó Is-
tván 41 szőlőbbséggel megkapja a nagyatádi mandá-
tumot!

Személyesen nem ismertem Hunyár Lászlót. Csak
most, a ravatalom láttam először — és utóljára. De
mindig kegyelettel gondoltam rá. Ugyanabba a
kalamáriába mártogattam én is a tollamat és ugyan-
azokat az eszméket szolgáltam és szolgalom én is.
De ő volt a legelső. Hunyár László teremtette meg
a kapcsolatot a Dunántúl és a Tiszántúl kisgazda-

arra talán némi alapot ad néhány rosszul leírt
magyar szó... de

mi ebben a „szerelem“?

Mindössze emnyi szenvedélyességet, érzelmet,
lángot és — „phrynéi őszinteséget“ tétel ez föl
Dekobra a „magyar erotikáról“, amelyről
emnyi a mondanivalója? Nem. A magyar sze-
relmi jellegzetességről még egy adattal szol-
gál, a függelékben. Ugyanis kinyúlhoz egy
táblázatot melléke, amely tizenkét vérpáros
száj ábráját mutatja. A második számú száj —
magyar.

A „magyar női száí“ rajza

alá Dekobra ur ezt a magyarázatot írta:
„A két ajk közötti vonal ívalaku, amelynek két
vége fölfelé hajlik, ami a száj kifejezését némi-
kép ironikussá teszi. A csók akaratos, uralko-
dóvágyó; az ajkizmok kinyúlásával indul,
ami a gyönyört fölkokozza...“ Ezt nem kell
kommentálni. Az a szalonnyoma, amellyel
Dekobra ezúttal magyar tapasztalatairól szol-
gál — beszél önmagáért. (d. zs.)

megmozdulási között. A legelső magvető Hunyár
László volt!

Annak a bizonyos „közsziklának“ az első porszemé...
Bíró Imre Boldizsár.

Előkelő közönség jelenlétében Kezdődött vasárnap a tavaszi polo-meeting

(A Reggel tudósítójától.) Fényes keretek
között nyitotta meg a „Magyar Polo-Club“
idei tavaszi meetingjét s a gyönyörű nap-
sütéses idő nagyszerű keretet adott a végig
izgalmas mérkőzéseknek. A harmányzó, Anna
főhercegnő és József Ferenc főherceg is meg-
jelentek és az előkelő közönség sorában ott
látuk Bethlen miniszterelnököt és feleségét,
Seitovszky belügyminisztert és családját, a
diplomáciai kar és a pesti társadalmi élet
nagy számu képviselőit.

Először egy kombinált csapat (1. Rakovszky Iván,
2. Kállay Oszkár, 3. Gyomai Gábor, 4. W. D. Morgan
őrnagy és herceg Hohenlohe Ferenc) játszott a
tothai Nádasdy Huszárok csapatát (1. Moricz Kálmán,
2. Bartalis Kálmán, 3. Major J. Gyula, 4. Purpoly
Tamás) ellen. A tothai csapat ellenőre kevés tréning-
jének, szép ütéseket produkált. Végeredmény: 3:2
a kombinált csapat javára. Négy órakor két budape-
sti csapat, az „Old Boys“ (1. Aich Hubert és báró
Hatvani Endre, 2. gróf Bánffy Miklós, 3. Rakovszky
Iván, 4. herceg Hohenlohe Ferenc) mérkőzött a Jász-
kun Huszárok (1. Tamásy Béla és Kearns N. M.,
2. Mihályi Iván, 3. Tóthváradyi Asbóth András,
4. Mecklenburgi herceg és Sorg Jenő) ellen. A mér-
kőzés a Jászkun Huszárok 6:3 arányú győzelmével
végződött. A következő mérkőzésen a „Red Devils“
(1. Sorg Jenő, 2. Mr. S. P. Tuck, 3. Major W. D. Mor-
gan, 4. Mecklenburgi herceg) játszott a „Blue
dragons“ (1. Mr. M. N. Kearns, 2. báró Hatvani
Endre, 3. Mr. Bryan-Martin, 4. Aich Hubert) ellen.
A jobban összejátszó „Red Devils“-ek győztek 4:2/s
arányban. Az utolsó mérkőzésre a budapesti hely-
őrnagy csapat (1. Szentpályi Iván, 2. Depold Miklós
őrnagy, 3. Vilcz Lipsey Márton ezredes, 4. Kovács
Dezso) ellen a fiatal komáromi garnizon csapatát, az
Arpad Huszárok (1. Kintsiy András, 2. Tokay Atilla,
3. Gyurkovich György, 4. báró Wessely Antal) állós-
tak ki. Az alig hathónapos gyakorlatú komáromi csap-
pot, amely még versenyen sohasem játszott, ter-
mészetesen nem volt egyenlő ellenfele a kiforr-
tobb erőkből álló budapesti csapatnak és így 15:4
arányban vereséget szenvedett.

Csak ott szálljatok meg Svájcban, ahol magyar borokat tartanak!

ZUERICH

Hotel Baur au Lac
Grand Hotel Dolder
Savoy-Hotel Baur en ville
Rest. z. Kronenhalle
Hotel St. Gotthard
Restaurant Hungaria
Café Neumann

BASEL

Weinrestaurant
„Hungaria“

LAUSANNE

Lausanne-Palace-Beau-
Site-Hotel

BERN

Café du Theatre
Hotel Schweizerhof
Savoy-Hotel
Kasino

MONTREUX

Golf-Hotel
Hotel Minerva
Restaurant-Brasserie
„Minerva-Hungaria“

ST. MORITZ

Hotel Calonder
Hotel Belvédère
Hotel du Lac
Hotel Monopole

DAVOS-PLATZ

Angleterre Park-Hotel
Pension Helios
Eden-Hotel
Hotel Bahnhof

SCHAFFHAUSEN

Weinrestaurant
Hungaria

SOLOTHURN

Ungar. Weinstube &
Restaurant Salmen

Don Kozákok
dala
ŐSZEI OROSZ BALLADÁBÓL
KÉSZÜLT NAGY HANGOSFILM
DON KOZÁK KÓRUS
RÉSZVÉTELEVEL —
VEZÉNYEL:
SERGE JAROFF
KIZÁRÓLAG
CORVIN
PREMIER KEDDEN

!!! A vásár látogatóihoz !!!
Budapest szenzációja a
Terézkörnyű Színpad
ragyogó műsora

Nagy Endre, Salamon Béla,
Rajna Alice, Boross Géza,
Herczeg Jenő, Gárdonyi Lajos fölléptével.
Telefon 265-54. Kezdeté 9 órakor.

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

miről zenél ma reggel?

— Valóban csak „zenélni” lehetne arról a csinadrattorról, amellyel a halkuló szezonban színházaink megörvendeztetik a publikumot, csak győzze kottába szedni az ember. A Nemzetközi Vászár vidéki és külföldi látogatói ugyan-csak eltűnnek a szájukat, ha végiginspicilájkák a pesti színházi frontot, hogy ennek a frontnak majdnem valamennyi pontján külföldi attrakció működik (ha nem egész társulattal, hát legalább külföldi szerzővel). Sőt, a magyar színházi kultúra nagyobb dicsőségére akadt egy színház, nem is olyan régen még legprominensebb zenés műintézetünk egyike, amely nem röstelli végzetes pechjét látványos attrakciókkal leplezni. A színházvezetésnek ez a nyíltan bevallott tehetetlensége egy kétségtelenség rő még rájuk: a legsürgősebben eltűnni a magyar művészeti közeletről! S új színházvezetőket kérünk! Tehetséges, komoly és hozzáértő szakembereket! Most már aztán igazán elég volt a pappenäckligyárosokból, őrmesterekből, irodalmi csapolegényekből és egyéb típuszerekekből ezen a szerencsétlen színházi arconalon, amelynek sebesültjei segítségért rimáinkodva jajjonganak a tehetetlenségigazgatók elvesztett szezonjának vágrami esataterén. Arverés, foglaltás, gázi nemfizetés, a megkárosított színészek, munkások, szállítók folyosói előadásai sokkal izgalmasabb attrakciói ma már a színházoknak, mint a szent esti előadás! Hát ez uldaltos már! A publikum követeli az erre hivatott fórumoktól, hogy teremtsenek végre végleges rendet a színházak körül, söpörjék ki ezt az (tisztelőt a tisztelőtreméltó kivételeknek) Augiász-istállóját és ne bízzák se hitelező bankokra, se azok ügyvédjére kizárólag, hogy ki lehessen ma Pesten színházgazdái! Addig is, amíg a színházi törvényt megcsinálják, Klebelsberg gróf közoktatásügyi miniszter ur kabinetfőnöke referálhatja önmagyméltóságának, ha a fjordok ha-

zából megérkezik, arról a türelmetlenségről, amellyel a publikum a hozzáemértő konjunktúra-színházigazgatók maradórködését nézi. Intézkedést, intézkedést, intézkedést!

— Zuga helyeselnék. Itt az ideje, hogy egy kis szeretet löjjenek már a sok lesipuskás közé...

— Ezek után térjünk át talán a heti penzumra. A Nemzeti Színház „Don Juan”-darabja...

— Tudunk mindent. „A teste férfi, a lelke nő” — a darab pedig rossz. Ha csak valami egészen különleges megjegyzés nincs...

— Tulajdonképpen nincs. Mindössze Ödöröszt szerctném megjegyezni, hogy az ő feminin miszticizmusa, amely nála még legferfiasabb szerepeiben is (Othello) jelentkezik (arc kifejezésben, tekintetben, de főleg hangletésben), ezáltal mámorosan olvadt föl ezt a művészi tulajdonságát oly tipikusan kielégítő szerepben... Lány volt és édes, sima és bársonyos, egy renaissance Lear himzett selymében... A három nőről, Tökésről, Tasnády Ilonáról s főleg Környey Pauláról is csak a legjobbakat mondhatom, sőt irhatom. Fájdalom, nem lesz tulságosan sok alkalmuk, hogy ezt behoznyjithassák. Talán már, mire e sorok megjelennek...

— Nono. Olyan „gallopiierend” nem lesz a dolog...

— Hát reméljük a legjobbakat. Uferini uról természetesen semmi mondanivalója e rovatnak. A bécsi komikusokat, a szezonvég kedélyes bécsi fecskéit nyilván igen fogják appreciálni nemzetközi vásárunk németajku s gácsországi vendégei (bár Armin Berg, a kitünő conferancierjük utolsó percben beteg lett, szanatóriumba kellett szállítani) s a Royal-Orfeum bucumusorával a májusi kabaré tancoló elefántjainak trombitaharsogása közepette bucsuztatjuk a régi direkciót... Kedvvel, áldo-

zalkészséggel, tisztességesen csinálták, volt egy-két igazán „nagy” műsoruk, úgy látszik azonban, Pest nem bír el egy igazi, nagyvárosi varietét sem: Grockra nem telt meg márciusban a ház...

— S mi történt a „Csereberé”-nél?

— A publikum kellő meghatottsággal fogadta a boldog szánádszedeleti időle vidám szindarabját, amikor még néhány esztendővel idebb voltak a mélyponton, de bizony a színház nézőterén meylátszott, hogy azóta néhány lépcsőfokkal lejjebb szálltunk a vízbe. Bizony, sokan nem voltak ott a szombatesti reprizen, akik a három év előtti premieren, a bekövetkező időkről mit sem sejtve, boldogan ott ültek a nézőtérén, de az is lehet, hogy a szép májusi este ritkította meg kissé a földszint széksorait. Ott ült viszont az egyik páholyban a fiatalos Zukor Adolf a százmilliódolláros nimbuszával, ami föltétlenül az előadás külön attrakciójának számított, a szegény pesti álgazdagok úgy bámulták az egyszerű, komoly, kedves Zukort, mint megboldogult Muzaffer Eddin Öfelségét, aki nap- és oroszlandrendjelnek csillogásában a mesebeli gazdagság sahjaként hajított végig az árvalányhajás lovasrendőrök között a pesti Andrassy-uton, anno dazumal... Az előadás lelke ezuttal is a Góthpár volt: lángvörös parókájában, mérhetetlen mulatságos akcentuozással Góthné s elpusztíthatatlan jókedvében, aranyos gamin-kodásaival Góth. Dayka Margit játszotta nagy igyekezettel s minden rendezői segítség nélkül aranyos szűk stilsban a le touqueti strand könyved démonát, meglepve mindenkit szabretti kvalitásáival, ezek között elsősorban friss, szárnyaló hangocskájával. Hegedüs Gyula szerepét a Hollywoodból való hazatérése óta itt először föllépő Pártos Gusztira bízták, aki Hegedüs híres dalát, a „Mire eljön a nyár”-t igen szépen és komolyan előadván, tapsra, magát Hegedüs Gyulát utánozta le, aratván ezzel az est legzajosabb sikerét. Amelyből nagy rész illeti meg a bonvivánszerepét játszó Dénes Györgyöt is. Elegáns, nagyon kedves és komoly rutiné. Balla Mariska s a három pletykagrácia; „stílusosan illeszkedtek be az együttesbe”. (Az egyik gráciát, a balszélsőt — nem a kedves kis feketét —, ugyan ki profeszálhatta?) A „Cserebere” reprizével különben hívatatosan is megkezdődött az utószezon...

— Mit várhatunk még ez utószezonban?

— Egy nagy tavaszi attrakciója lesz a sze-

MAGYAR CÉG!
MAGYAR ERŐ!
MAGYAR AKARAT!

DIVATCSARNOK

DIADALT ARAT!

E néhány sor már évek óta köztudatban van. Áruházunk

TAVASZI VÁSÁRA

Május 5-én, hétfőn kezdődik

Jó árak, olcsó árak a legszebb magyar áruházban

VII, Rákóczi-ut 74. szám

zonnak, mégpedig a Belvárosi Színházban; Hatvány Lili és Harsányi Zsolt zenés nyári revüje, az „Angyalka”. Az angyalka, amint ez címéből is követhető, — egy kiálthatatlan, veszekedő, zsaroló, szemtelen kis teremtes, akiről aztán az derül ki, hogy mindenki — őt zsorolja ki. Elmek rajta, elősködnek belébe, eltartja a születet, a testvéreit iskoláztatja, reggeltől estig kintlódik, dolgozik, mint egy kuli s neki magának még arra sem jut ideje, hogy szeressen. Az „Angyalka” címszerepét Gadl Franciska fogja játszani, a darab egyébként tele van vídamsággal s főleg a legkitünőbb hazai és külföldi zenékkal. Minthogy képeken megírva, a színház revüszereit fogja játszani s az a szándéka, hogy a még mindig brilliánsan menő „Fruskó”-val és az új Hatvány Lili-Harsányi-revüvel átjássza a szeszt, — arra számítva, hogy a többi színházokban amugysem fognak játszani. Helta Jenő egyébként már elhatározta, hogy a színház bérletét a jövő szezorra is meghosszabbítja, csak az nem bizonyos még, hogy igazgatótársai, Lengyel Menyhért és Bródy Pál dr. is szerepet vállalnak-e a jövő szezomban is a színház direkciójában... Egyébként még érdeklődésre számíthatnak a Lehar-ünnepségekkel kapcsolatos Lehar-reprizék, ezek között is leginkább a „Vig özevgy”

reprize, Honthy Hannával, a Városi Színházban. Nagyon neki való a szerep, s ha a színház szép és jó előadást produkál, nagy sikere lehet a szöke Honthy-Glavary Hannával... S aztán jön az új nyári darab Budán...

— ???
— A tehetséges fiatal Anday Ernő írta a librettót, amelynek ideiglenes címe „Adám András szerencsése”, zenéjét pedig a tavalyi darab komponistája, Brodsky Miklós írta. A librettó nagyon szerencsés, ügyes. A zenéjéről pedig, azt mondják, hogy a „Szökik az asszony”-éval szemben is további fejlődést, haladást mutat, úgy, hogy Budán újból nagy sikerre van kilátás...

— Na, örülünk. S hogy szól a heti csemege? — Bóléba való anandiszer. Egy szentencia. Nevezetesen s az utóbbi hetek idegenforgalmának híres s nagy nőire előzva: hogy a magyar határon az összes hölgyek kísérőiből azonnal férjnek lesznek. Addig csak kísérők. Hegyes-halmon túl már férjek. Nomina sunt odiosa, s valószínűen így áll a helyzet a magyar határon kifelémenet is a hazai kísérőkkel, akik rendszerint Kelenföldön szállnak csak be. Csak ők Bruckban változnak át férjékké... Jó lenne talán mindjárt egy anyakönyvi kikendeltséget dirigálni a határra...

A Filtex-divatbemutató monstresikere a Korcsolyázó-Egylet pavillonjában

El sem lehet képzelni szebb, tavaszibb, színesebb látványosságot, mint a Filtex kiállítását és a kiállítás keretén belül

a Filtex májusi divatrevüjét

a Budapesti Korcsolyázó-Egylet városligeti helyiségeiben. Végigcselezünk először az áruval felt úvegyszerények során. Meglepetéssel látjuk, hogy a híres műhelyemanyagokon kívül milyen gazdag kollekció kínálkozik a Filtex-cég gyártmányából. Itt vannak először is a

pamutárúk:

nygynevezett „szentlőrinci vászon”, sifonok, lepedővásznak, kanavások, zefírek, tennisz-lanellék és festett árúk. Itt vannak a

nyomott kartonok,

delének és grenadinok — a legizlésebb, legkedveltebb mintázzal. Itt vannak végül már a

téli árúk

előfutárjai: a barcheatek és velourok gyönyörű színekben és változatos mintával és az 1930-31-es év pamutslágeré:

a Filtex-Cordilla,

a legremekebb cord-bársony. Csak ezután következnek

a Filtex-cég híres műselymei,

amelyek ismét meglepetést jelentenek legújabb mintáik előkelő stílusával és pazar divat-színeikkel. Itt látjuk

a Filtex-Sevillát,

a szezon diadalát, a hölgyeink legolesőbb és legpraktikusabb műselyem-toilettjei bevált anyagát. Itt látjuk a káprázatos, olesó georgettet, a párisi mintájú

Filtex-Milongát,

A lehellefőn Filtex-voilet, a

Primaverát,

S végül a nehéz érpe-de-Chine-szerű anyagot, a remek

Filtex-Tolosát.

Most pedig foglaljunk helyet a pavillon színpadi dobogóval ellátott főterében, ahol ezüst- és aranylámé függönyök, izléses sárga-borítású székek igen-igen hosszú sorban, selyem rojt- és délszaki növény dekorációk tanuskodnak a nagy textilgyár áldozatkészességével.

Mindez a látványosság a revü fölvonulásaival együtt — ingyen van

és így elképzelhető, mily rengeteg érdeklődő keresi föl felhasználva minden órában a Filtex májusi divatkiállítását. Vidám gramofonszó, kedves amerikai nőtalágerék jelzik a revü megkezdését és bevonulnak a színpadra az első mannequinék...

Divatos pizsamák, kimonók, pongyolák

lépkednek el izléses, tetszetős mintás műselymekből és bizonyítják, hogy remek szabás és finom összeállítás mellett mily elsőrendű világdívateik a Filtex. Valamennyi, itt bemutatott toilette a budapesti Dénes-szalomból került ki és ez a kollekció, amely összesen

500 modelből áll,

bátran fölveheti a versenyt a legkülönb párisi szabócégek kollekcióival. A reggeli otthonkák után

a nappali toilették, tróttörök, sportruhák

utcai complet-k és ensemble-ok következnek. Látunk itt meglehetősen sok zöld színt, peityes és csikós anyagot, apró- és nagybimbókat, szabásban pedig sok capet-, háromnegyedes kabátot, végül pellerint. Nagy tetszést aratott egy fekete-fehérpeityes utcai selyemruha, amelyet piros-fehérpeityes hajtóka díszített. Igen csinos volt egy havannabarna selyem-complet hatalmas szőrmemanzsettával a kabátban. A toilették kiegészítő kalapok is igen izlésesek! Friedmann-kalpok! Következnek

a délutáni és esti nyári ruhák.

Egy kénysárga, rózsamintás, földig érő Milongatoillette zájós tapost arat. Nemkülönbön egy sárga, barna virágmintás grande toilette hasonló kabáttal, amelyet barna szőrmé díszít. Most kilép a színpadra egy

ezüstszerű Prima vera-ruha pasztelpiros

virágmintával,

esipőtől lefelé ezüstszerű rojtjal s ugyanilyen rojtos capeszerű kendővel: „Bravó!” — kiáltják feléje. Gyönyörű estiruhák zárják le a divatszortozatot.

Egyszín fekete Milonga, Rose opalin-nel díszítve, Patou divatrózsaszínével... És még sok más toilette! Ki győzi fölserolni? Bizonyos, hogy kevés látványosságnak van Pesten akkora sikere, mint a Filtex-cég divatbemutatójának!

A szigeti premier

Az a tényérnyí, csillogó kis fölt ott lent a Margitsziget végén, amely szombat este ragyogva és színporkáza gyulladt ki újra a lampionok színes verőfényében, egy újságíró ajánlója Budapestnek. Egy kis darab Európa: eszt, izlés, tisztaság, stílus, elegancia, valami, amit szívvel, szorgalommal és tehetséggel csináltak, ezt mindenkinek el kell ismerni. Ma már el sem lehetne a várost képzelni nélküle. Mint egy brilliáns tü, úgy csillog — Budapest szívére tűzve...

*

Ami világvárosi jellegű igazolja: hogy a Newyork biztosan az egyetlen helyisége egész Pestnek, amelyben békés egyetértésben férnek el egymás mellett grófnők és primadonnák, miniszterek és bankigazgatók, moziátlárok és közgyelmes asszonyok, diplomaták és hírlapírók, ahol valóban mintha randevut adna egymásnak minden nevezetes ember, aki Pesten van, vagy Pestre érkezik, Mohr Ferencét Zukor Adolff, Gombaszögi Fridától Dolly Jancsiga, Harada kapitánytól Simon Bóskéig... És ez a Newyork egyik legfőbb vonzóereje, ez a színes, izgatón érdekes nézőtér minden este. Mert, hogy egy színházi premiernél semmi sem kisebb érdekességű a jelenlévők számára egy ilyen megnyitás, arra a főekétt le nem merni tenni nyugodtan,

*

Persze az egész szezon sikerére erősen kihat, hogy milyen a zenéje? (A Newyorkba a tánc miatt legalább mennek annyira, mint a vasesora miatt.) A sok méregdrága külföldi jazz: Eddie South, tavaly nyáron Peyton valahogy nem tetszettek a pesti közönségnek, az idén Tarján egy magyar jazz hozott — külföldről. Jolly boys, így hívják őket. Az ember, persze, bizonyos székszíssel fogadta őket. Magyar jazz... Aztán kislit róluk. — az, ami kislit. Az, hogy a Jolly boys a legjobb zenekar, amely addig a szigeti Tarjánnál működött. Majd meghallja, ugyis mindenki. (Nehezen is lehetett volna elhinni, hogy Tarján maga alatt akarja elvágni a fát és rossz zenét szerzőtessen, csak azért, mert esetleg olesó! Notabene: nem is olesók, a legrágább jazz volt egész Németországban.)

*

A bár tavaly nagynak bizonyult. Egy kupolaszerűen körbefutó függőnyvel egy negyedére kisebbítették le, így most hangulatos, kedves, intim. (Szombat este persze ki kellett nyitni újból a háttérrel, mert a kupola kicsinek bizonyult.) Reggelig meg nem moccant volna senki sem, látszott az embereken, hogy örülnek a nyári Newyorknak, hogy egy jó napjuk van s hogy jól érzik magukat. Reggel fel már Tarján is mert örülni, pedig egész este úgy drukkolt, mint egy diák a vizsgája előtt. Ezzel kiálltunk a bizonyítványt: díszlet jeles, rendezés jeles, időjárás egykedvet, zene jeles, vasesora egykedvet (entréolte helyett ramsteak-ot adtak), világítás jeles, bár jeles, árak jeles, közönség jeles. (e)

Táblás házakat vonzó műsorunk

10 utolsó napja

Jegyekről előre kell gondoskodni! Elővételi díj nincs! Helyárak 50 fillértől 3 pengőig. Telefon: J. 443-76

Előadások mindennap 6 és 9 órakor

Bethlen-téri Színpad

VIGSZÍNHÁZ

Hétfő, szerda, péntek,
vasárnap és hétfő

AZ IFJU PÁSZTOR

Kedd és szombat

CSEREBERE

Csütörtök

TAKÁTS ALICE

PAJTÁS!

Legjobb mulatság

a
Royal Apollóban

A NÉGY PAJTÁS!

Vasárnap, a pesti tavasz minta-napján

Bethlen miniszterelnök és Vass miniszter látogattak el a mintavásárra, amelynek még sohasem volt ilyen rengeteg közönsége

(A Reggel tudósítójától. Vasárnap, amely a *pesti szép tavasz valóságos minta-napja volt, meglepően nagy számú közönség látogatta a NEMZETKÖZI MINTAVÁSÁRT. Kora reggel óta egész nap özönlöttek a látogatók, az autók szinte mozdulni is alig tudtak a VASÁRBA vezető utvonalonok; a VASÁR első napja különösen sikerült. Délben 12 óra tájban minden előzetes bejelentés nélkül Bethlen miniszterelnök látogatta meg a kiállítást, Vass miniszter társaságában.*

A VASÁR vezetősége csakhamar tudomást szerzett a miniszterelnök és a miniszter érkezéséről és tóvárosi Fischer Emil, a VASÁR elnöke és Bittner János felsőházi tag, a Kamara alelnöke kalaunozták őket a kiállítási területén. *Először az olasz pavillont tekintették meg, azután a reklámvilágítások pavilonját, majd az elektromos házteljesítőket. A miniszterelnök különösen a villanyborotváló iránt érdeklődött. Végül az Iparcsarnokba tértek be, ahol hosszasan időztek. Távozása előtt a miniszterelnök a következőket mondotta:*

— Tavaly nem láttam a vásárt, csak tavalyelőtt voltam a kiállításon. Mondhatom,

meglep ez a nagy fejlődés,

amely az ipar terén, annak minden ágazatában mutatkozik. Ki sem mondhatom, mennyire örülök ennek a fejlődésnek és hogy mennyire nagyobb bizalommal nézek előre annak, hogy ezen a téren is fokozódni fog az export olyan mértékben, amely közgazdaságunk szempontjából nagy jelentőségű lesz.

Vass miniszter tovább járta a vásárváros utcáit; a magyar selymek, a vasműszerek, az ékszírek, az ótvasmunkák, a konzervek és borok csoportját tekintette meg, majd a *jogszlov és lengyel pavilonokat, az utóbbiban Sztrakovszki fogadta. Amikor a miniszter elhagyta, Bittner János átnyújtotta neki a vásár történetéről szóló Ezüst Könyvét, mire Vass megjegyezte:*

A m. kir. dohányjövődék kiállítása a jubiláris Budapesti Nemzetközi Vásáron. A magyar királyi Dohányjövődék az idén is bemutatja a kiállítási területén épült külön, izléses pavilonjában az elmúlt esztendőben végzett újabb munkálatainak eredményeit. A közönség szemelátárára mutatják be a „*Budapesti Nemzetközi Vásár 25. Extra*” név alatt, a vásár idejére a székesfőváros területén 20-as egységű izléses dobozkákból 6 filléres darabonkénti egységáron forgalomba bocsátott szivarka gépi gyártását és izléses ostromgyártást. A dohánygyárak és izléses ostromgyártásának a bemutatása, ahol a máris közkedvelté vált és állandóan emelkedő forgalomnak örvendő, egyiptomi módszer szerint készült *Pharao- és Cleopatra*-szivarkákat készítenek, amelyek a legfinomabb fajta macedóniai és ázsiai török dohányokból készülnek. Magyarország gyümölcstermelői és mezőgazdái nagymértvű érdeklődésének tárgyát képezik a m. kir. dohányjövődék debreceni dohánygyárában a legmodernebb eljárással előállított és a pavilonban kiállított ca. 95%-os „nyers nikotin” képezi, amely nagyfotosszerű elősírtószár. Egyidejűleg a jubiláris Nemzetközi Vásár olasz pavilonjában az olasz kiállítási keretén belül a m. kir. dohányjövődéknek az olasz kir. dohányjövődék megállapodása alapján, bemutatásra kerül a legújabb bevezetett *Eva* és az *Orientali* szivarka, továbbá *Italia* pipadohány 50 grammos bádogszelencékben és végül tíz 1/2 darabos csomagolású *Toscani* szivar darabonként. A folszerelt olasz dohánygyártmányok a vásáron az olasz pavilonban és az összes m. kir. különlegességgarudákban kaphatók.

Magas fejlődésről ad számot a magyar selyemkultúra. A Budapesti Nemzetközi Vásár idei jubileuma rengeteg olyan kiállított és céget hozott az Iparcsarnokba és környékére, akik eddig távollattartottak magukat a nyilvános szerepléstől. Ezek között legelőször helyen kell megemlítenünk a magyar selyemiparvezetésnek, a fonó- és szövőiparnak kollektív kiállításáról, amely a maga grandiozitásában, abszolút izléses keretében még európai viszonylatban is meglepéset jelent. Az Iparcsarnok hatalmas kupolája alatt áll egy gyönyörű kínai pagoda, amelyben a magyar selyemkultúra haladásáról ad számot. Az *Országos Selyemiparvezetési Felügyelőség*

— Ha a vásárról beszélünk, nem ezüstről, hanem aranyról kell szólni. Fölfokozott várakozással és igényekkel jöttem a vásárra. Meg kell állapítanom, hogy várakozásomat föltűltatta az, amit a vásáron láttam. Sok szerencsét kívánok mindazoknak, akik a vásár rendezésében résztvettek és akik a magyar termelést ilyen magasra emelték.

Érdekes vendége volt még vasárnap a kiállításon a 120 fős görög csoport élén

Georges Deuzinos, volt görög nemzetgazdasági miniszter,

az új görög vámtörvény előkészítője, aki *kormányának nevében a magyar ipari és kereskedelmi körökkel itt időzése alkalmával jelentős tárgyalásokat fog folytatni. Ma reggel érkezik az érdekes külföldi vendégek sorában*

Manoilescu Mihály volt román helyettes miniszter,

aki a román kamarák 80 fős küldöttségét vezeti. Föltűnő, hogy a külföldiek nemcsak nagy számmal, hanem a világ igen távoli pontjairól is érkeztek ezutal. A közönség érdeklődését mi sem jellemzi jobban, hogy bár egy hatalmas vendéglő és kilenc büffé áll a látogatók rendelkezésére, délután 5 órakor még mindig az ebédet szolgáltató föl körülbelül háromszáz pincér. A legnagyobb ostrom a tít állott egész nap az óriási élelmiszerpavilon is, ahol mázsaszámra fogyott a tormászvirsi. A legföltűnőbb közönségcsikere a vásáron a borkóstolónak, a különféle csokoládéjüzsöknak és a BMW. XXV. jubiláris cigarettáké. Meg kell említeni, hogy a vásáron a Műcsarnokban a francia divat- és pipercikkek kiállítását aratott. A Műcsarnok előtt, ahol a rádiócsoporthoz kiállított hangszórókat helyezték el,

rendőrkordont kellett vonni a tömeg ostroma miatt.

gyönyörű, aransárga gubókkal töltötte meg a pagoda hatalmas vitrinjét és egyuttal oktató képekkel magyarázza a selyemhernyótenyésztés menetét. Talán nincsen olyan ága a mezőgazdaságnak, amely annyira szegény embernek adna keresetet, mint a hernyótenyésztés és most már csak az volna kívánatos, hogy a Felügyelőség minél szélesebb alapra fektesse akcióját. A Magyar Királyi Selyemfőnökök Hasznosbérlet Rt. nyerselyemfontalát és a szivárvány minden színében pompázó selyemernyőt tár a látogatók elé. Meg kell jegyezni, hogy a selyemfontal az az exportkellék, amely már több mint egy emberöltőt át méltóan reprezentálja iparunkat a nyugati piacokon. Szemet kápráztatnak azok a sima és mintás ruhaszövetek, béléssanyagok, kendők, bársonyok, szalagok, amiket ma már hazánk selyemszövőipara produkál. Ki kell emelnünk itt a *Kispesti Selyemszövőgyár Schiel Testvérek, a Hungária Jacquard Szövőgyár Rt., a Mohácsi Selyemipar Rt., a Cárpatia Ipar és Kereskedelmi Rt. kispesti szövőgyár, az „Iris” bársony- és szalaggyár, végül a Continental Szalagszövőgyár hatalmas teljesítményét és nagyszerű anyagait. Szakértői vélemények szerint ezek az izzig-veig magyar gyártmányok elérik, sőt sok tekintetben meghaladják a külföldi áruk minőségét. Ennek az iparágak a fejlesztése tehát nem csupán azért fontos, mert a selyemszükséglet állandó fokozásával a gyártmányok elhelyezési lehetősége biztosítottak látszik, hanem elsősorban azért, mert földhözragadt szegény embereknek, mezőgazdasági és ipari munkások ezrének ad kenyeret.*

A FIAT-művek, Torino, akaratára ellenére, nem jelenhetett meg kocsijaival a jubiláris Budapesti Nemzetközi Mintavásáron, a párisi „Bureau permanent des constructeurs d'automobiles” régebbi keletű tiltó rendelkezése következtében, amelynek visszavonását már nem sikerült idejében kteszközölni. Ez annál is sajnálatosabb, mert a világhírű cég, a magyar-olasz barátság jegyében, különös sulyt fektet a magyar piac ápolására és éppen most egy új részvénytársaság alapításában vesz részt, amely *FIAT Autóbilok Magyar Eladási Rt.* neve alatt a FIAT-autóbilok népszerűségét lesz hivatva fejleszteni és föntartani. A lankadtan műszaki munka, mintaszteri, modern organizáció és a típusoknak minden igényt kielégítő, gazdag sorozata, amely a FIAT-műveket jellemzi, arra jogosítja föl ezt a vállalatot, hogy úgy Olaszországban, mint az egész világon egyaránt mint az olasz perziós gépipar legismertebb és legkitűnőbb, ugyszólván közmondásos kitévője szerepeljen. A Mintavásár kitűnő alkalmat nyújtott volna arra, hogy a FIAT-művek ezen fölkeszültségüket bebizonyítsák azáltal, hogy a közönség a legnagyobb FIAT-kreációt, a rendkívüli elterjedésre hivatott 1.5 literes „514” típusú kocsit megismerje. Ez a kocsí a kiállítás megnyitásával egyidejű-

Szörme- és szőnyeg-jegyünkre bankunk még aznap **pénzkölcsönt folyósít**
Kamat összköltséggel 100 P után havi 1.30 P
BREITFELD sütes, Váci-utca 14. Telefon: Aut. 887-27

leg meg fog jelenni Budapest utcáin és — amint ezt a külföldi tapasztalat bizonyítja — méltó vetélytársra lesz az „521” közepénagsága és „525” nagy rokontípusoknak. A Vásáron a FIAT azonban csak több egyéb termékével szerepel azon sok közül, amelyet 35.000 munkást foglalkoztató konszernje az autóbilgyártással párhuzamosan a fejlettebb legmagasabb fokára vitt; két mezőgazdasági traktorral, egy rendkívül gyors, 450 lóerős motorral ellátott röpülőgéppel és a gép motorján kívül egy hatalmas, 12 hengeres, 1000 lóerős, valamint egy turisztikai és iskolázattási célokra alkalmas kisebb, 7 hengeres, 80 lóerős „csillag”-motorral. Mindezek nemcsak a FIAT-konzern rendkívüli sokoldalúságát, de a fölülmulhatatlannul gondos munkán alapuló műszaki kvalitását is bizonyítják.

Kirakatvilágítási pavillon. A NEMZETKÖZI VASÁR ezen egyik legérdekesebb pavilonját a Magyar Villamosművek Országos Szövetségének Világítástechnikai Allomása rendezte, számos hazai nagy elektrotechnikai vállalat közreműködésével. A pavillon belsejében kiképezett kirakatok szemléltetően mutatják be a korszerű kirakatvilágítás irányelveit, amelynek célja a világítotték elfödése és nagy fényerők segítségével a szemléltető figyelmét a kirakatokban elhelyezett áruárrányitani. A NEMZETKÖZI VASÁR ezen csarnokát minden, a korral haladó üzleteladónak meg kellene tekintenie, hogy az ott szerzett tapasztalatokat saját kirakatvilágításának megújítására felhasználhassa föl. E pavillon második szakaszát képezi Budapest Székesfőváros Elektromos Műveinek kiállítása. Az Elektromos Művek 8 mintaszérien berendezett fülkékben egyrészt a modern világítástechnika legkülönbözőbb alkalmazásait, illetve különböző célú helyiségeknek helyes megvilágítási módjait mutatja be, másrészt szemléltetően tárja a néző elé a villamos áram gyakorlati alkalmazásának legkülönbözőbb lehetőségeit. Így többek között látnak teljesen villamosított konyhát, kamrát, fűrdőszobát, meszőkonyhát és orvosi laboratóriumot. A pavillon villamosvilágítási, szerelési munkáinak készítői és a pavillonnak részben kiállító is Bodnár és Társa Egyesült Izzólámpa és Villamosági Rt., Engel Károly, Erátviteli és Világítási Rt., Hajos és Szántó Rt., Magyar Elekthermax Rt., Magyar Wolfram Orion Rt., Philips Rt., Standard Rt., Magyar Siemens-Schuekert Művek Rt. A kormányzó ur főméltósága érdeklődéssel hallgatta azokat a fölvilágításokat, amelyeket az egybegyűlt kiállítók nevében Ziepernovszky Ferenc műszaki igazgató, a kiállítás megszervezője adott, örömeinek és elismerésének adott kifejezést a pavillon nagyszerűen szemléltető elrendezése fölött. A kormányzó fő főméltósága különösen a villamoskőnyha, hűtőgépek és villamosmővegek iránt tanúsított nagy érdeklődést. Ugy a Magyar Villamos Művek Országos Szövetsége Világítástechnikai Allomásának, mint Budapest Székesfőváros Elektromos Műveinek érdeme ezen fölötté tanulságos kiállítás megvilágítását, amellyel a villamoság ügyének nagy szolgálatot tettek.

Nagykereskedésem e heli reklámajánlata:

Női Tweed és Tranchcoat köpenyek

már **25** P-től

GRÜNBAUM, KIRÁLY-U. 13
csak bent az első udvarban GOZDU NAGY ÁJTÁRÓHÁZ.

ahol óriási választék található a legújabb párisi és berlini modellek után készült

nőruhák, kabátok, komlék, bluzok- és pongyolákban

Egyes darabonként is rendkívül olcsón kaphatók

A vásár látogatói
felkeresik az olcsóságáról nevezetes
KLEIN ANTAL
divatruházát. Alapítva: 1889
VII. Király-utca 53 (Anácsa-u. sark)

A Gschwind-féle szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár Rt. idei kiállítása méltán kelt ismét föltűnést és a Nemzetközi Vásárt látogató közönség élénk tetszéssel szemlélte az öleletes és művészi objektumot. A dekoratív hatás mellett a Gschwind-gyár kitűnő minőségéről ismert gyártmányai azok, amelyek felkeltik a közönség figyelmét, kétségtelen bizonyítékát szolgáltatva a hazai ipar fejlettségének s hiúsztárolán magyarázzák, hogy mi a titka likőrkülönlegességei, főzések és gyümölcskonzervei élénk kelendőségének, valamint ama előkelő pozíciójának, amelyet a fogyasztóközönség legszelebb rétegében sikerült kivívnia. A megnyitáson megjelent előkelőségek a Gschwind-féle gyár részvételéről való kiállítása előtt hosszasan időztek és a látottak fölött teljes elismerésüket fejezték ki.

A Goldberger Sám. F. és Fiai Rt. kiállítása a régi helyén, közvetlenül az Iparcsarnok főbejárataival szemben van. Ragyogó színpompá, a szobnél szebb minták ezrei már messziről megragadják a látogatók figyelmét. A gyár az idén szakított a megszokott pavillon-formával és modern fölépítési, óriási ivetváblak által körülfogott kiállításán mutatja be udonmagját, a világszerte ismert és keresett Goldberger Bemberg-anyagokat, az új Re-Cord-báronyot és azokat a pamutból készült árukat, amelyek az 1784-ben alakult patriótus vállalat hírnevét megalapították. A vállalat súlyt fektetett arra, hogy a nagyközönség zavaró mellékkörülmenyek nélkül gyönyörködhessen a kiállított udonságokban s ezért művészi kivitelű figurikékben mutat be legújabb anyagaiból készült modelleket, amelyek a magyar szabóipar remekei. Noha köztudomású azon előkelő hely, amelyet a vállalat nemcsak a magyar, de általában az európai textilvállalatok sorában elfoglal, mégis a szenáció erejével hatnak azok az adatok, amelyeket a vállalat rendkívül áttekinthető, a nagyközönség számára is érthető formában bemutat. Hatalmas térképen láthatók a vállalat fő exportpiacai: Berlin, London, Páris, Brüsszel, Kopenhága, Osló, Amsterdam, Róma, Milánó, Prága, Wien, Kairó, Alexandria, Buenos-Aires, Fokváros stb. E piacok osztoznak meg a vállalat exportján, amely az idén 11.000.000 pengőtt tesz ki, több mint 5000 vagyon buza értékét. Nincs magyar textilvállalat, amelynek exportja ezt az összeget megközelítene. A kormányzó ur Öfönföltésége a gyár kiállítását meglátogatta és a vállalat elnök-vezérigazgatójának elismerését és legmelegebb tetszését fejezte ki. A vállalat előkelő külföldi vevőket hívott meg és Berlin, Bécs, Prága, Hamburg, Amsterdam, Brüsszel stb. legnagyobb áruházainak tulajdonosai meg is érkeztek.

A kiállítás legjobb variété, kabaré és táneműsora a Tabarinban

A Magyar Pamutipar Rt., amely úpesti gyárában éjjel-nappal dolgozó 50.000 főnővel és 1000 szövészekkel körülbelül 2500 munkást foglalkoztat, az idén is impozánsan vesz részt a Nemzetközi Vásáron, ahol a nagy-csarnok főfrontján foglal helyet a konzernhez tartozó néhány vállalattal együtt. Ez a Hitelbankhoz tartozó textilkonzern az egész országban 6600 munkást foglalkoztat és évi 61 millió pengőtt forgalmaz. A hazai textilipar óriási föllendüléséről tesznek tanúságot a Magyar Pamutipar Rt. által kiállított, megragadó izlése műhelyszöveket, női és férfi kordbáronyok, kreppek, damasztasztalnémiék, különböző szabókellek, zsebkendők, kesztyűk és kézműárszakma egyéb cikkei, amelyekkel a gyár úgy ár, mint minőség tekintetében a külfölddel szemben is fölveszi a versenyt.

Swoboda Alajos és Társai kályhagyár, Andrassy-ut 14., megszokott művészi érzékkel állította ki „Automat” és „Tantal” kályháit (amelyek tudtukkal bírói ítélet alapján kizárólag fönti cég gyárthat), a legegyszerűbbtől a legdrágább kivitelig, valamint kandallóit és tűzhelyeit. — A kormányzó ur öfönföltéséget a cég társtulajdonosa, Pocsóti József ur fogadta és bemutatta az „Automat” folytonos gálya önműködő berendezését, valamint az „Alco” melegvízfűtésű tűzhelyét, amellyel egyidőben főzni, sütni és főteni lehet. Távozáskor öfönföltésége a cég megalapítójáról, Swoboda Alajos kereskedelmi tanácsos urról és gyártmányairól elismerőleg nyilatkozott.

A Magyar Fűtőipar (VI. Gróf Zichy Jenő-utca 15.) gyönyörű fűtőberendezéseinek kiállításával a magyar ipar díszére válik. Kiállított fűtőműtelt — amelyek a legszebb barna színben vannak tartva — a rajzolóművészet remekei. Fölhívja a közönség figyelmét — a szakiskola figyelmét, hogy a kiállított a kézműipar pavillonban (18-as fillo) saját érdekükben okvetlenül tekintsek meg.

Az Erma kézmunkaház (VIII. József-főút 11) a jubileumi Mintavásár (Kézműkapavillonjának egyik impozáns látványossága. A lakásdíszítő iparművészet kivételes remekei az Erma kézmunkái, amelyek ölet, stilszerűség és művészi földolgozás szempontjából uttörő példát nyújtanak az iparág minden művelőjének. A cég kiállításának másik része a kézmunkapavillonban szemben van, ahol eredeti perzsamintás szövéshez és varráshoz kiválóan alkalmas külföldi festései, selymesfényű gyapjúfonalak kerülnek bemutatásra.

A Dreher-sürgyárak pavilonja ez évben is valóságos díze a Vásárnak. A Dreher-sörök számos faja mellett a francia márkákkal vetélkedő Dreher-brandy, a kitűnő Dreher-rumok, Fockeinek-likőrök láthatók a példátlanul széles változatosságban. A Dreher-áru-ápolódógár különlegességei: a sok váruin esokoldó mellett a gyár új üzemének termékei, a rendkívül neszperű Toborók-keverék, a Dreher-csokoládémelet és az inyenek ezer más kedvelt édesességét látjuk a díszes pavillonban fölhalmozva.

Schnur Henrik férfiruha nagyruháza (Rákóczi-ut 15) az Iparcsarnok kupolacsarnokában impozáns kiállítást rendezett. Legpazarabb kiállítású eredeti angol és skót szövetekből készült legmodernebb szabású öltönyei és kabátai méltó föltűnést keltenek. A kormányzó ur Schnur Henrik ögfönfölték megköszönésével kifejtette, aki válaszképpen azt a fölvilágosítást adta, hogy a kiállított modellek mind saját műhelyben készülnek és ezen ruha-és kabátkülönlegességekből állandó nagy választékot tart raktáron.

Gumlikállítás az Iparcsarnokban. A Magyar Rugganyár-áru Rt. az érdeklőrebe tartozó vállalatokkal együtt hosszú idő után először állította ki ismét mintázottak a gumitárkat, amelyek Magyarországon készülnek. Ezt a kiállítást mindenkinek, aki az ipari fölődés iránt érdeklődik és a gumijáru fölhasználási módja érdekli, meg kell néznie. A kiállítási pavillon Falus Elek művészetét dicséri.

A Gróf Csáky László Ajax Acélművek Rt. kiállítása példaképe annak, hogy belföldi acéliparunk ma a lehető legfejlettebb fokón áll és minden tekintetben meg tud felelni azon követelményeknek, amelyeket a gép-, fém- stb. ipar ma nemesacélokkal szemben támaszt. Stílusos elrendezésben láttuk itt a cég Erzsébet királyné-úti telepén gyártott nemesacélait, gyorsesztergeacélait, szerszámacélait és az autógyártásnál ma annyira használt szerkezeti acélokat, valamint ezen acélokból gyártott legkülönbözőbb szerszámokat, gépalkatrészeket, tűzálló, saválló öntvényeket, stb. Külön megemlítést érdemelnek a cég reszelőgyárának készítményei, amelyek a logismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen versenyképesek. A kiállítás ötletes kiegészítő részét képezi az acél- és szerszámgártás egyes fázisainak mozgóképekben való bemutatása. A felépítmény izlése kiképzése és a rendezés Petten Sándor iparművész munkáját dicséri. A kormányzó fogadásánál Schnetzer Agoston vezérigazgató és Mátray Lóránt igazgató voltak jelen.

A Selyem- és Gyapjúgyár Rt. színes pavilonja az Iparcsarnok kelles közepén van. Karcsú figurikékben mutatja be a világhírű készítményeit, a Habhelyem néven ismert női föltűnéseket. A kormányzó úrnak a cég öfönföltéséget a gyár vezérigazgatójával, Hollischer Bernáttal, akit fölvilágosítást kért a gyártás módjára vonatkozóan is.

A Nemzetközi Vásár vezetősége az élelmiszer-csarnok bejáratánál első helyen tűntette ki a „Bacchus” Tokaji Fajborok Mintapincéjének pavillonját. Nagy tömeg keresi föl ezen pavilon ama hirre, hogy a kormányzó a cég tulajdonosának, Schwartz Dezsőnek a kiállított tokaji bor kiváló minőségéről és propagálásáról elismerését fejezte ki.

Lingel Károly Fial Elő Magyar Faszú- és Butorgyár (főnnél 1864 óta, Rózsa-utca 4) pavilonja is egyik legnagyobb gőpontja az érdeklődésnek a Nemzetközi Vásáron. A modern, iparművészeti szempontokat öfönföltéséget a butorgyártás remek mintakollekcióját lehet itt megcsodálni, amelyek mind élméresre méltán képviselik a nemesebb értelemben vett interieurművészetet.

A Wimpasing hócipőgyár kiállításja a vásáron megérdemelt föltűnést keltett. A látogatók érdeklődéssel nézték a gyár sikerült mintáit, különösen a lakkeszímákat és a magasszárú, előzáródó lakcipőket.

Cardo-butor Rt. (Gerőczy-utca 13) az Arumintavásáron a 7. számú filloében állított ki, jó minőségben, méltányos árak mellett. Főnti cég Gerőczy-utca 13. szám alatti üzletében ugyanazon jó minőségű és méltányos árakkal érdemlik ki a vásárlóközönség érdeklődését.

Dr. Bössányi László, Budapest (I. Naphegy-utca 13) kiállított fémcímek, zománcábla és jelvényei, reklámudonságai és gyönyörű marolt dísztagryai általános föltűnést keltenek. A kiállítási pavillon 376. számú. Mindenki-nek meg kell nézni.

A motorkerékpárpavillonok között legnagyobb föltűnést Urbach László standja kelti, amely egyike a legszebb pavilonoknak. A kiállított B. S. A., Soro-lea- és Puch-motorkerékpárok és az Evinruvó motorral felszerelt csodaszép amerikai cédrusfából készült csónaktest körül állandóan az érdeklődők tömege csoportosul.

A Soproni Pamutipar Rt. díszes keretben mutatta be gyártmányainak nagy változatát, amelyek nemcsak élérik, de sok tekintetben túlhaladják a legkiválóbb külföldi pamutiszóvgyárak termékeit is. Gyönyörű szép minőségben és változatos mintákban készít ez a gyár ingezfíreket, kanavásznainak hirneve már Magyarországon visszacsorította az eddig nagy mennyiségben behozott legjobb cseh kanavásznakat is. Az egész kiállítás meggyőzte a nézőközönséget, hogy ezen gyár, amely, sajnos, határszélre került, Sopron város 400 családjának ad Bartók Zoltán és Einsmann Gyula igazgatók vezetése mellett kenyereket, összes gyártmányait méltán előkelő helyet érdemel.

Közföltűnést keltettek a Magyar amerikai gyár önműködő mosógépei, amelyek a 368. számú pavillonban (Nagycsarnok) láthatók. A készülékek önműködő mágorló- és faszorogéppel vannak ellátva. Úgyanezen pavillonban vannak elhelyezve az American Heating-gyár föltűnő kályhái, amely gyártmányok már 33 éve vannak forgalomban.

Békény Artur Tolesva-hegyljai szőlőbirtokos értékes és többszörösen kitüntetett borait vett részt a kiállításban. Izlése butellái sora ragadta el a közönséget és a borkóstoló beigazolta, hogy az üveg tartalma veteledik a legjobb borral. Élénk föltűnést keltett egy üveg tokaji aszu, amelynek külsejét több, mint százéves moha vona be. A kormányzó ur kíséretével hosszasan időzött Békény Artur pavillonja előtt. Elismerése jeléül megdicsért a kiállító szőlőbirtokost.

A Nemzetközi Vásáron ne mulassza el

Schnur Henrik

férfiruha

különlegességeinek impozáns kiállítását — 205. filloke — megtekinteni.

Legelőbban és legjobban vásárolhatók a legszebb felöltők raglánok öltönyök

Rákóczi-ut 15. alatt

Budapest egyik legegységesebb férfiruhaárúháza-ban, ahol a minőség, szabás, izlés a legkötelesebb

Mindenki nézze meg világvárosi kirakatait!

Külön mértékutáni szabóság!

Malomcsó József asztalosúr gyár Rt. (Francia-ut 11) izléseben összedíszített weekend-házikókkal vett részt a kiállításban. Praktikus, gyorsan összedíszíthető és szétszedhető épületek ezek és újszerűségüknel fogva nagy föltűnést keltett. A kormányzó ur és neje elismerésüket fejezték ki Pálkúsz igazgatónak, báro Madarassy-Beck Tessa és Török Gizi iparművésznőknek a gyönyörű dekoratív kiállításért.

A kormányzó a Herendi Porcellángyár kiállításán. A Nemzetközi Arumintavásáron nagy és kellemes föltűnést keltett a Herendi Porcellángyár pavillonja, amelynek művészi darabjai valósággal lebilincseltek a közönség érdeklődését. Horthy Miklós kormányzó és felesége, akiket a pavillon előtt gróf Hadik János, a gyár elnöke fogadott, részletesen megtekintették a művészi porcellánokat és elragadtatással nyilatkoztak a 90 éves gyár pompás teljesítőképességéről és külön örömeiknek adtak kifejezést a gyár exporttevékenységének rohamos fejlődése fölött. A Herendi Porcellángyár sikereit az ideki kiállítás jelentéke-nyen gyarapította, a mi annál nagyobb szó, mivel a gyár művészi készítményei már eddig is husz világkiállításban nyertek nagydíjat és aranyérmeket.

Központi Tejcarnok

Naponta friss

YOGHURT

Számológépek villamos és kézi hajtásra

BÍRÓ ÉS ECKSTEIN, BUDAPEST V, VÖRÖSMARTY-TÉR 3. SZÁM. TELEFON: 801-61, 827-19

ORSZÁGSZERTE DÍJTALANUL MUTATJUK BE!

hogy barátságunk egy harmadik ellen irányulna.

Mezőgazdasági körökben Schobernek ezt a nyilatkozatát nagy horderejűnek tartják és olyan célzásokat látnak benne, amelyek a megoldás módjaira is vonatkoznak. Nem értik tehát,

hogyan amikor Schober olyan sokféle békés megoldás lehetőségét emlegeti, miért irányítják a tárgyalásokat teljes titokban és kizárólag olyanok, akik a vámiügyekben táltosoknak játsszák ki magukat, persze mindig olyan táltosoknak, akik az ipari szempontok felé lovatolnak...

A Földhitelbank fizetéseképtelenségének okait a bíróság a gazdasági helyzetben látja s kimondja, hogy a bank bukását rajta kívül álló okok idézték elő

(A Reggel tudósítójától.) A Földhitelbank kényszerregezésére vonatkozó bírói döntést tudvalevően többen megtámadták és az intézet ellen a csőd elrendelését kérték a bíróságtól. Ezeket a kérelmeket, amint ismeretes, a törvényszék elutasította. A Reggel most arról értesít, hogy a bíróságnak ez az elutasítás és már jogerős végzése számos olyan bírói megállapítást tartalmaz, amely a Földhitelbanknál történteket nem egy kérdésben más világításba helyezi, mint amint az azok a közvélemény előtt voltak. Így a végzés megállapítja, hogy a bank mérlegének összeállításánál rosszhiszeműség nem volt megállapítható, mert

rosszhiszeműség csak akkor forgott volna fön, hogyha a bank vagyontárgyainak fölrértékelése egyuttal vértékeltetés is lett volna.

Az adott tényállás mellett azonban ezt bizonyítani nem lehet, sőt ellenkezően, azt kell fölténni, hogy a mérlegnek a bank valóságos vagyoni helyzetét tüntették föl, mert megállapítást nyert az, hogy a Földhitelbank ingatlanainak értéke csak a legutóbbi idők folyamán csökkent és így az utolsó mérleg irreali-

tását

a bankon kívül álló és általa el nem hárítható körülmények idézték elő.

Azt is megállapítja a bíróság ebben a végzésben, hogy annak a veszteségnek, amely a fizetéseképtelenség időpontjára összehaltott stábilusban jelentkezik, legnagyobb része magából a fizetéseképtelenség tényéből állott elő, ami azért fontos, mert ebből meg lehet állapítani azt is, hogy mely időpontban következett be tulajdonképpen a fizetéseképtelenség. Mindebből azt a következtetést vonja le a törvényszék, hogy a bank a fizetéseképtelenség beálltáról nem bírt tudomással és hogy a fizetéseképtelenség bejelentését sem szándékosan, sem gondatlanul nem halogatta. Ha a gazdasági viszonyok úgy alakultak volna, hogy a földbírtokok ára emelkedik, de különösen.

ha a Földhitelbank értesíteni tudta volna 6 millió pengőre becsült poroszka uradalmát,

akkor nemcsak, hogy ki tudta volna egyenlíteni az eddigi szenvedett veszteségeit, de stábilusa aktívra vált volna.

ismét behorult az ég a newyorki tőzsde fölött, hogy azután szombaton valóságos jégverés verte el a spekulációs vetéseit. A szombati tőzsdén olyan áresés volt, amely a legnagyobb tőzsdekatasztrófához hasonlított. A börtönerem izgalmai pánikszerűek voltak és nem egy helyen egyszerre harmincezer résztvevőt is kinnlaktak minden áron. A bankok teljesen visszavonultak az üzletől és semmi hajlandóságot sem mutattak arra, hogy a piacot adalámszszák, amiből a tőzsdéi körök azt következtették, hogy az árfojlamok hanyatlását a bankok szívesen látják, mert ettől kedvező piacot várnak a reparációs kölcsön számára. A tőzsdéidő végén az árfojlamhanyatlás olyan gyors volt, hogy a jelzőkészülékek majdnem egy óra késséssel adták le jelentéseiket. A Radio Corporation részvényei 46.25-tel, az United States Steel 170.25-tel zárult.

Semmi sem jellemzőbb a gazdasági helyzetre, mint az a hír, hogy a Rima — most először évek óta — kénytelen volt arra határozni magát, hogy egyik kohójának működését beszüntesse. Az építőipar nagy stagnációja és a vasfeldolgozóipar terén ennek folytán beállott helyzet tette érette a Rimának ezt az elhatározását. Az ország e hatalmas vállalata az időnként jelentkező konjunkturahanyatlással mindig ki tudta egyenlíteni fokozódó kivitelével és négy kohóját állandóan üzemben tudta tartani. Az általános gazdasági hanyatlás folytán azonban a kiviteli árak főleg a keleti és utódállamokban annyira leszállottak, hogy a Rima egyik kohójának újráépítését és modernizálását volt kénytelen elhatározni, mert a meginduló kampányban nagyobb kapacitással akar versenyezni állani. A tőzsdén olyan hírek voltak forgalomban, hogy a vállalat osztalékának leállítását is tervbe vette, amivel szemben beavatottak azzal érveltek, hogy a folyó üzletét első hat hónapja nagyon kielégítő volt és hogy ezenkívül a vállalat erős tartalékokkal rendelkezik, úgy, hogy osztalékpolitikájának megváltoztatása nem valószínű, nem is szölvá arról, hogy egy felpengővel való leállítás, ami 200.000 pengőt jelentene, a Rimánál nagyobb jelentőséggel nem is bír.

AMIRŐL MINDENKI BESZÉL

1300 millió fölül mozog a magyar költségvetés és nem is egészen négy nap alatt intézte el a magyar képviselőház olyan időben, amikor minden garast a fogukhoz kellene verni. Politikuskok a parlament kimerülésével és a kormányának azzal a merov magartásával magyarozzák, amellyel az ellenzék minden kritikáját, magyarázatát, megmondva, semmibe se veszi. Közgazdasági körökben azonban egyenesen megdöbbenést hatott a költségvetési vitának ez a hirtelen leszakadása, annál is inkább, mert azt várták, hogy a kormány végre kénytelen lesz számos alapvető gazdasági kérdésben nyilatkozni, vagy a közüzemek kérdésében, a mezőgazdaság súlyos problémáinak ügyében és főleg azoknak a vámtárgyalásoknak a kérdésében, amelyek a legnagyobb mértékben igaztják nem annyira a mezőgazdasági érdekképviseletet, mint inkább a mezőgazdasági érdekelteket. Az a nagy titokzatoság, amely az Ausztriával folyó tárgyalásokat behurkolja, mindenféle mendemondára ad alkalmat és gazdasági körökben azt várták, hogy a költségvetési vitában a miniszterelnök tájékoztatói fogja a közvéleményt úgy ezekről a kérdésekről, mint a gabonakivitel ügyében tervezett szándékairól. Semmi kétség, hogy a részletes vitában lesz még alkalom arra, hogy ezeket a kérdéseket tisztázzák, de mindenki azt érzi, hogy ha valaha, most lett volna szükség olyan költségvetési vitára, amelynek során az egész magyar gazdaságpolitika eddigi alapelvei bírált és revizió alá kerültek volna. Mert most már nem is egyes konkrét kérdésekről van szó, hanem arról, folytatjuk-e a háborúból ittelvezett államszocializtikus gazdálkodást s tovább járjunk-e a védővámokkal agyontömögött iparfejlesztés útján. Ezt várták a gazdasági körök ettől a vitától, amely máskor kiáradt szótengerhez hasonlított, most kizárólat patakhoz.

A mezőgazdasági államok tragédiája eimen holnap délután 5 órakor a román kereskedelmi és iparkamarák képviselője, Manótescu Mihály volt román államtitkár tart előadást a budapesti kamara nagytermében. Ugyanaznap délután 6 órakor a Közgazdasági Társaságban a statisztikai hivatal alnöke, Komholy-Thege Gyula az agrárkivitel jelentőségéről beszél.

× Ganz és Társa Villamosság-Épít. Vagon- és Hajógyár Rt. igazgatósága idei közgyűlést e hó 22-ére tűntte ki. A 2464.000.01 P nyereségből 8 P osztalékot fizetnek.

× Baukt Trust A. G. Zürichben tartotta közgyűlését, amely az elmúlt üzletévre 3 svájci frank osztalék kifizetését határozta el. Az osztalékot Zürichben a Bankhaus Blankart & Cie-nél, Budapesten a Hitelbanknál fizetik.

Ne utazzon el Budapestről amíg nem vásárolt csillárt.

Meteor Rt. üzletében, VI. Podmaniczky-utca 27/3. — Vámbárg-körút 11.

3 lángru bronz ebédcsillár 23.50

6 lángru bronz ebédcsillár ..... 42.— lakásban felszerelve

Arumintavásár 390. számú fülske

Négy milliárd dollárra becsülik azokat a veszteségeket, amelyek a szombati newyorki tőzsde hatalmas krachjánál veszendőbe mentek. Már két héttel ezelőtt indult meg a newyorki tőzsdén az az újabb kaland, amely szombaton ilyen esufos véget ért és amelynek hatása alatt az egész pénzügyi heteken keresztül bizonytalanságban volt ugyannyira, hogy a jegybankok kamatlétszállítási tervüket csak most vihették keresztül. Már-már úgy látszott, hogy az európai esavargó tőkek megint Amerika felé veszik útjukat, amikor hirtelen tegnapielőtt

× Országos Központi Hitelszövetkezet közgyűlése az igazgatósági és fölügyelőbizottsági jelentést és a nyereség fölosztására vonatkozó javaslatot elfogadta, amelyet Wankó Gusztáv elnöki osztályfőnök ismertetett. Jövevények az öregség, rokkantság, arvaság esetére szól nyugdíjszabályzatot. Bíró Zsigmondot, a Pesti Hazai elnökét, Beöthy Lászlót, Szomjas Lajost, Lovász Jánost hármójukat a mezőgazdasági tagoknak megválasztották. Végül Ferdinandy Bertalant, Szabovszky Miklóst, Beniczky Ala dárt és Mutschenthaecher Emil és Szabó Sándor képviselő fölügyelőbizottsági tagoknak megválasztották.

× Mezőgazdasági Ipar Rt. közgyűlésén, amelyen az igazgatóság jelentése szerint a Eposvári cukorgyár 13.74 vagon, a mezőhegyesi 11.58 vagon répat dolgozott föl, a Kúnosvári gyár az elmúlt évben 16bb mint 2000 vagon gabonát gróit föl. A tiszta nyereség 857.421 P, amelyből részvényenként 1 P osztalékot fizet. Az igazgatóság tagjai: Klein Gyula, Maier Emil és Frommer Rudolf lettek

Szeretettel köszöntik a jubiláris Nemzetközi Vásár látogatóit
A MŰCSARNOK NAGYTERMÉBEN

Május 6-án és 8-án délután 5 órakor
TUNGSRAM-STANDARD
amatőr-készülékverseny a
TUNGSRAM-PALOTÁBAN

VI. Eötvös uca 11. sz. Résztvehet minden báriumcsövekkel felszerelt amatőr-készülék. . Értékes díjak. Hozza el mindenki készülékét!

A gabonahatáridőzlet eltörléséről szóló törvényt a legközelebbi napokban már a Ház elé terjesztik

A kenyérlisztkeverést és a tárházhérdést rendelettel fogják szabályozni

(A Reggel tudósítójától.) A kereskedelmi érdekeltségek körében teljesen érthetőnek tartják, hogy a kormány a gabonakivitel kérdésében teendő intézkedéseit a tözsdélés és a kereskedelmi érdekeltségeknek meghallgatása nélkül akarja megoldani. Elképzelhetőnek tartják, hogy ilyen fontos kérdésben, amelyben a gyakorlat szempontjai döntők, tisztán bürokratikus megfontolások alapján intézkedjenek.

A gabonatözsdé legkiválóbb szakemberei emelték föl figyelemzető szavukat a terbevelt intézkedések ellen, a gabonakereskedelem pedig a legkésebb támadást látja bennük a maga legális munkaköre ellen. Gazdasági körökben az egész tervet nem tekintik egynek, mint visszatérésnek a háborus gazdálkodás rendszeréhez, olyan kötött gazdálkodáshoz, amelynek káros és szomorú kihatásait mindnyájan nagyon megsejtenedtek. Az utolsó pereig azt remélték, hogy az érdekeltségeknek alkalmat adnak arra, hogy álláspontjukat és aggodalmaikat illetékes helyen kifejtse. Ezzel szemben a Reggel

most arról értesül, hogy a tervek már teljesen a megvalósítás stádiumában vannak és a kormány már azt is elhatározta, hogy milyen törvényhozási formában fogja terveit megvalósítani. Illetékes helyen kijelentették a Reggel munkatársának, hogy

a fedezetlen gabonahatáridőzlet eltörlésére vonatkozó törvényjavaslatot néhány nap múlva a törvényhozás elé terjeszti a kormány.

A javaslatot Bud kereskedelmi és Zsitvay igazságügyminiszterek együttesen fogják képviselni. A kenyérlisztnek rozssal való kötelező keverésére, valamint a tárházhálózat kiépítésére vonatkozó intézkedéseket már nem törvény útján oldják meg, hanem rendeletek útján, amelyeket szintén a legrövidebb időn belül fognak kibocsátani. Ez annál inkább súlyos, mert így ezekhez a mérlyeható fontosságú kérdésekhez, amelyekről kereskedelmi körökben azt állítják, hogy gabonakivitelünk szempontjából végzetesek lehetnek, a törvényhozásnak nem is lesz alkalma hozzászólni.

A cukorvámok emelését hosszas harcok után sikerült végre a magyar iparnak a kormánytól kieszközölnie. A hivatalos magyarúzaok a vámemelés azzal magyarázzák, hogy a vámat a belső fogyasztásnak a hazai ipar és mezőgazdaság számára való biztosítása érdekében kellett emelni és utalniak Németország, Ausztria, Angolország és Franciország példájára. A 26 aranykoronás vám eddig teljesen elegendő volt e célok elérésére, de az utolsó hónapokban a esek behozatal egyre növekedett. A esek cukor kilogramonként egy fillérral lett olcsóbb a magyarnál, ami, persze, nem lett volna döntő ok a vámemelésre, de a magyar cukorkartell eladási feltételeiben sokkal szigorubb volt, mint a esek szállított és emellett a esek a határmenti területeken megfelelően leszállították az árakat. A kartell nem akart a szigorú eladási kondíciókon változtatni s a legjobb megoldásnak a vámemelés tartotta, amelyet azzal a feltétellel engedtek meg, hogy az árakat semmi körülmények között sem szabad fölemelni.

Idők jele, hogy a főváros belterületén a kiadó lakásokat hirdető cédulák egyre szaporodnak. Az Üllői-uton tizenegy, a Báthory-, Kálmán-, Váci-, Koronahereg-, Veres Pálné-, Királyi Pál-utakon összesen körülbelül negyvenötven, négy-öt-hatszobás lakás kiadó, az Andrássy-uton és a Vilma királynő-uton néhány tucat urasági lakást lehet bármelyik perében kivenni, számos olyan lakás van, amely azonban, sok olyan, amely augusztusra kiadó, szóval a háziur több mint egygyedre éve hiába kínálja. Természetes és sűrűn észlelt tünet ez Nyugaton, csak nálunk hat még a szokatlanság és újszerűség izéve. Jele ez a nagylakásokban való kínálat annak, hogy a főváros közlekedése javult, az autóbuszok és a villamos révén aránylag könnyű kijutni a jobb levegőjű, egészségesebb külső városrészekbe, ahol modern és kényelmes lakások kaphatók s ezzel a fejlődéssel egy útemben kezd csökkenni a régi, tizenöt-husz-harmincéves házak és lakások értéke is. De arra is mutat a nagy lakásoknak ez a megürülése, hogy a jobbmódi és jobban kereső emberek száma csökken, nagy lakás ma nagy adót és nagy eselődésget jelent, amitől minden családapa és minden háziasszony irtózik. A könnyen kezelhető, könnyen tisztán tartható kisebb lakások, ha aránylag, sőt gyakran abszolúte, nem is kerülnek kevesebbe, mint a régi nagy lakás, mégis kevesebb gondot és zaklatást okoznak. A régi házak tulajdonosainak pedig nem marad más hátra, mint erőteljesen lemenni az árakkal. A belterületen fekvő nagy lakásért ma már nem lehet annyit kérni, mint a modern gellérthegyi villalaksáért, aztán meg, nehogy a háziurakat megsajnáljuk, megkeresték már azt a differenciát, amelyet ma kevesebbet kapnak.

Az energiagazdálkodási törvényjavaslat tárgyalását az egyes gazdasági érdekeltségek megkezdtek. Amint a Reggel értesül, elsőnek az OMGE vette tárgyalás alá a törvényjavaslatot. Az új javaslat szerint a kormánynak igen messzemenő ellenőrzési joga lesz az elektromos áram termelése és elosztása tekintetében. Villamostelegek létesítésére csak a kereskedelmi miniszter adhat engedélyt, sőt bizonyos területek számára a kizárólagosságot is biztosíthatja. A javaslat szabályozza az engedélyes és a fogyasztók közti jogi viszonyt és kimondja, hogy az elektromos energiáért fizetendő ár az engedélyezési okiratban foglalt ártarifában lesz megállapítva, amelyet a kereskedelmiügyi miniszter hozzájárulásával bármikor le lehet szállítani, míg ellenben az engedélyes még szerződésig sem köthet ki a tarifában foglalt árnál magasabbat. A kereskedelmiügyi miniszternek jogában áll az is, hogyha az engedély tulajdonosa nem tudja kellőképpen ellátni a maga területét elektromos árammal, intézkedhetik, hogy más engedélyes lássa el az illető területet. Ha az engedélyeseknek energiafőlölegük van, kötelezni lehet őket, hogy a területükön kivüleső villamosvázatukat árammal ellássák. Az állam ellenőrzésének megkönyvítésére országos energiagazdálkodási tanácsot fognak szervezni, melynek elnökét és alelnökét a kormány előterjesztésére az államfő nevezi ki. A tanács 12 tagját, részben a kereskedelmiügyi miniszter, részben a tudományos és gazdasági egyesületek delegálják. Az új javaslatot, egyes érdekeltek, különösen azon városok részéről, amelyek saját erőművekkel rendelkeznek, idegenkedéssel fogadják s különösen Budapest eddigi jogait fogja az új javaslat erősen érinteni.

A biztosítók kartellbe tömörülnek az Első Magyar kezdeményezésére s amint hirdik, kedden kartellmegállapodásukat már alá is írják. Míután a társaságok a valorizálás körül követett magatartásukkal meghódították már a közönség rokonszenvét és népszerűségüket sikerült a forrponitig hevíteni, most igazán nem hiányzik egyéb szerveink végleges meghódításához, mint hogy kartellbe is tömörüljenek. A kartell célja, amint halljuk, az, hogy mindenekelőtt megtiltsák az ugynevezett kikapsolást és tökécsítést, vagyis, hogy többé nem állítanak ki kisebb értékű kötvényt azoknak, akik évekig fizették díjaikat, de aztán bármi okból tovább nem tudnak fizetni. Fekete-könyvet is fog vezetni a kartell azokról, akik megszüntették már egyszer megkötött biztosításukat és többé nem veszik föl őket. Ezek a kartellintézkedések súlyos helyzetbe hozzák a biztosítók ügynöki és tisztviselői kavát is, de azért el lehetünk rá készülve, hogy a kartell magasabb közgazdasági szempontokkal és érdekekkel fogják indokolni.

× Magyar-Francia Biztosító rt. Ormódy Vilmos elnökele alatt tartott közgyűlésén a 97.451.27 P nyereségből 2 P osztályt fizet W. Hold-utca 22. és a Kereskedelmi Banknál, Kischalt Vilmost, a Müncheni Viszontbiztosító vezérigazgatóját bevalasztotta az igazgatóságba és a társaság alelnökévé. Kende Arturt vezérigazgatóvá nevezték ki.

× A Zagyvapálfalvai Üveggyár közgyűlésén bemutatott mérleg szerint a vállalat több mint félmillió pengő bruttó nyereséggel zárta, a mérleg mégis veszteség, ami a magyaranyu beruházásokkal és a rossz konjunktúrával magyarázandó. A közgyűlés a vitrea delegáltaként öt új tagot választott az igazgatóságba.

× Főhívatás! A vállalatok szállítási és díjszabási osztályvezetői, illetőleg szakemberei közüljük címüket a Magyar Tariförök Országos Szövetségénél (Népszínház-utca 31).

30

éve fönnálló

KOCH

TESTVÉREK

cég

Budapest

IV, Károly-körút 26

végleg

megszűnik

Raktárunkon levő áruinkat, amelyek kizárólag tiszta gyapjuszövetből készültek, a beszerzési áron jóval alul kiárusítjuk

Saccoöltöny . . . P 40-161

Felöltő . . . . . P 40-161

Átmeneti kabátok P 50-161

Bundák szőrmebéléssel P 150-161

Mikádókabátok P 50-161
szőrmebéléssel . . . . .

Télkabátok . . . P 80-161

Vászonöltönyök . P 24-161

Vászonadrágok . P 8-161

Valódi angol és Hazai Fésűs-fonó SZÖVETEK méterenkénti eladása gyári áron alul!

Métere P 14.60

Mielőtt vásárolni megy, nézze meg kirakatainkat!

JARDIN

Erzsébet királyné-ut 1. Telefon: J. 386-31

A NAGY MÁJUSI

megnyitó műsor!

Kezdeté 10 órakor!

Záróra 5 órakor

Dreher Maul tejszokoládé ^{kitűnő!} ^{kellemes!} ^{tápláló!}

AUTÓ ÉS MOTOR

Gyönyörű küzdelemben kétszáz kilométeren keresztül nagy előnnyel vezetett Meggyesy Zoltán a vasárnapi Tourist Trophy-versenyen

és csak egy jelentéktelen géphiba fosztotta meg a biztosnak látszó győzelemtől

A verseny abszolút győztese a német Winkler lett

(A Reggel tudósítójától.) A tavalyi Tourist Trophy szomorú kudarcra után nagy reménységgel nézett a magyar motorospublicum a mostani T. T. küzdelmei felé és noha a külföldi gyárok a tavalyinál is erősebb gárdát állítottak sorompóba a magyarok ellen, mégis mindenki magyar győzelmet várt és remélt. A győzelem, sajnos, most is elmaradt, erkölcsi győzelemmel azonban mégis vígasztalódhatunk, mert csak a híhetetlen balszerencse folytán került a győztes csoporthoz a külföldi versenyző vállára. A versenynek két hőse volt, az egyik:

Meggyesy Zoltán, aki BMW-masínájával a legizgalmasabb küzdelem után a verseny hetedik körében megelőzte a német, angol és svájci professzionista gyári versenyzőket, majd előnyét körről-körre növelte, mintegy kétszáz kilométeren keresztül tartotta vezető helyét.

A biztos győztesnek látszó Meggyesyt a tizen-

mint három perc — behozhatatlannak látszik.

A tizenhetedik kör után Meggyesy motorjának egyik szelepe elgörbült és csak egyik hengere működik. Sebességéből sokat veszít, többször le kell állnia és ennek köszönhetik a németek győzelmüket.

A németek között Winkler mutatkozott jobbnak, DKW-gépe azonban Meggyesy BMW-jénél lassabb volt és reális körülmények között nem győzhette volna le Meggyesyt. A 350 km.-es csoportban Meggyeséhez hasonló sors érte az osztrák Melichart. Ebben a kategóriában a magyar klasszist Sebessy (Sabrnák) képviselte, vele szemben a svájci Oiller (Motosacoche), az angol Davenport (AJS) és az osztrák Melichar (Sunbeam) küzdöttek. Sebessy startol leggyorsabban és az első kört nagy előnnyel első helyen fejezi be, ezzel azonban versenyét is befejezte, mert állandó zavara miatt messze lemarad, majd ki is áll.

Goodrich Pneu

az autós legjobb barátja

VEZÉRKÉPVISELET: SZILÁRD BELA; NAGYMEZŐ-UTCA - 15.

hetedik körben — amikor tehát alig negyven kilométer választotta el a végeztől — érte utól vezette, egy jelentéktelen hiba miatt gépe lelassult és így kénytelen volt a vezetést és ezzel együtt a győzelmet is a német Winklernek átengedni. A verseny másik hőse a KMAC fiatal titkára.

Petrovits Vidor, aki a verseny megszervezésével és rendezésével oly tüköletesen produkált, amelyet Magyarországon még nem láttunk.

de az ittlévő számos külföldi is elámult és — tanult. Petrovitsnak ez volt az első versenyrendezése és ennek, valamint eddigi működésének alapján kvalifikálta magát arra, hogy — aminek az ideje rövidesen be kell következzen — a Királyi Magyar Automobil Club vezértitkári pozíciójában lássuk őt. A verseny startjánál — amely pontosan 10 órakor történt — harmincnégy versenyző jelent meg, hogy résztvegyen az egyfolytában három-négy órát tartó, emberek és gépek idegét és energiát ölt küzdelmében. A négy kategóriára oszló csoportból start után a tavalyi T. T. győztes német Josef Klein kerül az élre, közvetlenül mögötte honf. és márkatársa, Winkler. A rosszul startolt Meggyesy harmadik helyen fekszik, jóval mögötte pedig az erősen beharangozott gyári Harley-vezető, Weyres. A második körben ugyanez a helyzet, a harmadik körben Meggyesy előzi Winklert, a negyedik helyre Hóra kerül, aki leelőzte a versenyre lassúnak bizonyult Harley Davidson. Ugyanebben a körben a Harley-vezető Weyres ki is áll és a versenyt egy hiábavaló hosszú utazás fájdalmas emlékével végleg földadni kényszerül. Ez a helyzet változatlan a nyolcadik körig, itt a publikum örömrivalgása mellett Meggyesy megelőzi Kleint.

Most az 500 km.-es csoportban mindössze hárman futnak, mert a hetedik körben Hóra is kiállt. A kilencedik körben Klein igyekszik visszaszerezni vezető pozícióját, ami pillanatokig sikerül is neki, Meggyesy azonban ismét visszaszorítja őt a második helyre. A tizenhetedik körig Meggyesy állandóan növeli előnyét és küzdelem most már csak a két német között van. Kleinnak víztöltési és egyéb bajai vannak, ezek miatt percekkel veszíti a második helyre Winkler jut, aki fantasztikus iramban üldözi Meggyesyt, miközben 9 p. 28.15 mp.-es körrekordot fut. Meggyesy előnye — több

Második helyen az osztrák Melichar van, aki most első helyre került, jóval mögötte az angol Davenport, majd a „Grand Prix“ győztes Oiller. Ez a helyzet változatlan a tizennegyedik körig, itt Melichar percekig vesztgel, mielőtt Davenport kerül az élre. Melichar többször gyertyát cserél és ezáltal Davenport behozhatatlan előnyre tesz szert, majd mind győztes fut át a célvonalon.

Davenport — aki az angol AJS-gyárnak professzionista versenyzője — csalódást keltett győzelmé ellenére is, ugy é, mint gépe lassu volt és ha Melichart nem éri a Meggyesyéhez

hasonló sors, képtelen lett volna őt legyőzni. A 250 km.-es kategóriának eseménye dr. Zsótér Bertalan szereplése volt, aki öreg Grand Prix-győztes Méray-gépével messze megelőzte csoportját futottáig, amíg szelephiba miatt ki-

Csak egyszer
kell évente cserélni a

Champion
gyújtógyertyát

NEMZETKÖZI
CHAMPION-CSEREHÉT

MÁJUS 5-12

Vezérképviselők:

Dénes és Friedmann Rt

BUDAPEST—BÉCS—BERLIN—PRAGA—DETROIT
VI. Dessewits-utca 29. Telefon: Aut. 289-86, 144-71

állni nem kényszerült. Az ötödik körben Zsótér kiállása után Erdélyi Ferenc vette át a vezetést. Erdélyi mellett sorra dőltek ki a versenyzők és a nyolcadik körben a 250-esek csoportját egyedül Erdélyi képviselte, aki végig is futotta az előírt 25 kilométert és megnyerte a versenyt. A 175 km.-esek közül Lukavetz Ferenc (Francis Barnett) produkált kitünő teljesítményt. Az első körtől kezdve állandóan vezette kategóriáját és ellenfelit csak a magasabb kategóriában voltak.

Lábtartója már az első körökben letört, ennek ellenére végigfutotta a versenyt

és mint győztes fejezte be azt. A megjelent tekintélyes számu közönségnek élvezetet nyújtott a mostani Tourist Trophy, a gyors és sima lebonyolítás, a közönségnek az egész utvonalon való állandó megalafonos tájékoztatása a verseny minden mozzanatáról, a rendőrök udvariassága, a veszélytelen helyeken való szabad mozgás — a Grand Prix-versennyel ellentétben — kellemes érzést keltett a közönségben, mindez Petrovits Vidornak és segítőitársának, Hild Károlynak érdeme. U. B.

Részletes eredmények:

175 km.-ig (Táv: 12 kör, cea 150 km.):
Eddigi legjobb eredmény 1928-ban Friedrich Kurt (DKW) 2 ó. 49 p. 77 mp.

1. Lukavetz Ferenc (Francis Barnett) 2 ó. 23 p. 55 mp.
2. Massa Gyula (DKW) — 2 ó. 28 p. 58 mp.
3. Rátley Ede (DKW) — 2 ó. 58 p. 05 mp.
Leggyorsabb kör: Lukavetz Ferenc 17 p. 17.97 mp.

250 km.-ig (Táv: 17 kör, cea 215 km.):
Eddigi legjobb eredmény 1929-ben Artur Geiss (DKW) 2 ó. 54 p. 10 mp.

1. Erdélyi Ferenc (DKW) 3 ó. 29 p. 15.60 mp.
Leggyorsabb kör: Zsótér Bertalan 11 p. 14 mp.

Vasárnaptól-vasárnapig
Tourist Trophyn (V. 4) Salakpályaversenyen (IV. 27)

1 abszolút győztes
5 csoportgyőztes

LARDOLINE RICIT

motorraljajal

győzött!

Tourist Trophyn:

250 km. győztes: Erdélyi Ferenc (D. K. W.)
500 km. 3-ik: Meggyesy Zoltán (B. M. W.)

Salakpályaversenyen:

Bajnokság győztese: A. Uroic (B. S. A.)
500 km. győztes: Strban (B. S. A.)
350 km. győztes: Uroic (B. S. A.)
250 km. győztes: Uroic (D. K. W.)
175 km. győztes: Uroic (D. K. W.)

Budapesti vezérképviselők: Urbach László, VII, Hunyadi-tér 12. sz.
Telefon: 116-28

JÓ UTAKON, ROSSZ UTAKON
EGYARÁNT POMPÁS TELJESÍTMÉNYŰ A
CORDATIC
ŐNEK IS EZT KELL VÁSÁROLNIA.

350 km-ig (Táv: 20 kör, cca. 250 km.):

Eddigi legjobb eredmény 1929-ben

G. E. Himing (Zenit) 3 ó. 59 p. 19 mp.

1. Davenport L. H. (AJS) — 3 ó. 30 p. 55 mp.
2. Melichar W. (Sunbeam) — 3 ó. 36 p. 13 mp.
3. Oiller (Motosacoche) — 3 ó. 37 p. 42 mp.

Leggyorsabb kör: Davenport 10 p. 13.38 mp.

500 km-ig (Táv: 20 kör, cca. 250 km.):

Eddigi legjobb eredmény 1928-ban Balázs

László (Sunbeam) 3 ó. 31 p. 14 mp.

1. H. Winkler (DKW) — 3 ó. 23 p. 05 mp.
2. Josef Klein (DKW) — 3 ó. 26 p. 62 mp.
3. Megyesy Zoltán (BMW) — 3 ó. 45 p. 29 mp.

Leggyorsabb kör: H. Winkler 9 p. 28.15 mp.

* A 175 és 250 km-es csoportok időösszehasonlításánál figyelembe veendő, hogy a 175-es csoport most 12 kört futott az eddigi 10 kör helyett, a 250-es csoport most 17 kört futott az eddigi 15 kör helyett.

+ A tavalyi Tourist Trophy négy győztese közül három — közöttük az abszolút győztes Josef Klein is — Lardolone Ricci-motorolaját használt győztes gépéhez. A vasárnapi T. T. ismét értékes győzelmet hozott a kitűnő olajgyártmánynak. Sokak között a győztes Erdélyi Ferenc, valamint Megyesy Zoltán — akit csak véletlen balszerencse foszlott meg abszolút győzelmétől — használta ezt a legnépszerűbb motorolajat.

A vasárnapi Targa Florio győztese Varzi (Alfa Romeo)

Palermo, május 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap futották a Madonie mellett Targapályán a huszonegyedik Targa Florio, amely Olaszország legklasszikusabb autóversenye. A 25 nevező közül 18-an állottak starthoz, ezek közül 3 Maserati, 4 OM, 5 Bugatti és 6 Alfa Romeo. Az 540 kilométeres pályán ötödik körülményben vívott az olasz Varzi a francia Chironnal.

az olaszok ugyanis valóságos nemzeti kérdést csináltak abból, hogy az idei Targa győzelmét ismét ne a franciák szerezzék meg.

Sikerült is nekik a győzelmet megszerezni Varzi révén. Részletesebb eredmények a következők: 1. Varzi (Alfa Romeo) 6 ó. 55 p. 16 mp. (78.023 km. átlag), 2. Chiron (Bugatti) 6 ó. 57.05 p., 3. Conelli (Bugatti) 7 ó. 03.13 p., 4. Campari (Alfa Romeo) 7 ó. 03.54 mp., 5. Nuvolari (Alfa Romeo) 7 ó. 03.13 p., 6. Borandí (OM) 7 ó. 18.21 p., 7. Divo (Bugatti) 7 ó. 19.51 p., 8. Maserati (Maserati) 7 ó. 29.12 p.

LÓSPORT
Budapesti lóversenyek

A Nemzeti Hazafi-díjban Csákány nem indul, Hortobágy csődöt mondott s így Már enyém győzött

Gilpin bemutatkozása a Váci díjban sikerrel járt

(A Reggel tudósítójától.) A Király-díj-miting első vasárnapja kitűnően sikerült. A versenypályán az arisztokrácia színe-jáva megjelent, hogy a klasszikus sorozatu miting első nagyobb eseményének szemtanuja legyen. A százesztendő magyar versenyüzem legpatinásabb futama, az Egyesített Nemzeti és Hazafi díj volt a vasárnapi versenyek főszáma. Sajnálatosan a verseny előzetes favoritja, gróf Sigray Antal remek Csákányja, kissé lázas lett és így a Király-díj és a Derby előzetes favoritja távolmaradt a 20.000 pengős díj startjától. Lavender scenten átszámítva, a kitűnő munkahirekkel rendelkező Hortobágy foglalta el ezek után a favorit pozícióját, ugyanígyra, hogy a start pillanatában a turf tulnyomó része gróf Andrassy Géza lovára esküdött. A verseny azonban meglepetést hozott, a kissé izzadt és a startnál tulságosan idegeskedő Hortobágnak kevés volt a verseny finiséhez,

a győztes mögött, mint rossz ötödik haladt át a célkarikán. A verseny

Már enyém, várasra lovolgova, könnyen, három hosszal nyerte.

Már enyém győzelme — bár másodsorban volt fogadva — nem volt tulságosan népszerű, a magnásszakoson hallgatólagosan vetétek tudomásul a Schiffer-ló győzelmét. Már enyém mögött a Festeties hercegi színeket hordozó Példás foglalta el a második helyet. A verseny lefolyásánál jelen volt a turf ezidőtájt ritkábban látott vendége, az ősz herceg is. Harmadik helyen Szittyavér végzett. A májusi miting első napját egyébként a Váci díj vezette be, amelyben Pas de Calaisról végleg megbizonyosodott, hogy nincs staminája. Kitartásról, hogy egy percig sem lehetett komoly Király-díj krenek véleményezni. A győztes Gilpin kétségteletlenül klasszis ló, nyercési stílusa impozáns, de értékeiből levon, hogy mindössze egy Fasistát vert. A kétvétekek vasárnap mutatkoztak be az idén először. Suzy, a Lesvári-ló volt a verseny favoritja, de csak holtversenyben tudott győzni, a díjat meg kellett osztania Emlékekkel. A nap hősei egyébként Mravik tréner és Balog zsoke voltak. Hat versenyből 3/2 idomittal, illetve lovaglással zárták a napot.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Gilpin (5:10r) Balog. 2. Fasista (12) Schéfal. Fm.: Kiltartás, Pas de Calais. 1h. Tot.: 10:14.
Fasista vezet egész tempóban: Gilpin az utolsó helyen. A távval főizarkózik a Lesvári-ló, és biztosan egy hosszal győz. Fasista mögött Kiltartás jó harmadik, Pas de Calais helyből utolsó.

II. futam: 1. Suzy (14) Balog. I. Emlék (4) Gulyás B. 3. Barmikör (4) Hume. Fm.: Rapallo, Admirális, Jókó, Főnlógy, Hortobágy, Szittyavér, Happy End, Fityók, Szászor, Fény, Flamen, Napos, Moment, Holtv. 2h. Tot.: 10:49, 23 Emlék. 10:13, 15 Suzy. 22.

Barmikör és Moment kerülnek el legjobban a géptől. A távval Rapallo, Emlék és a lassan lábrakapó Suzy bontakoznak ki. Suzy könnyű nyeregnek látszik, de a cél előtt kifulladás és Emlékekkel holtversenyben érnek a célhoz. Barmikör szoros harmadik, Rapallo negyedik.

III. futam: 1. Már enyém (12) Gulyás B. 2. Példás (3) Eech. Fm.: Szittyavér, Hortobágy, Napraforgó, Szigetvár, 3h. Tot.: 10:32, 20, 26.

Hortobágy két zarándok kap. Pillanatra Hortobágy van az élen, majd Példás tör előre és vezet Szittyavér és Már enyém előtt. Az egyenes elején a várasra lovolgott Már enyém üldözőbe veszi Példást, a távval már el is leszja és mint könnyű nyereg három hosszal éri el a célt. Példás mögött Szittyavér harmadik, Napraforgó negyedik, Hortobágy ötödik, Szigetvár utolsó.

IV. futam: 1. Mavriki (5) Balog. 2. Siess (12) Takács J. II. 3. Tudós (14) Lyneh. Fm.: Sárkány, Flirt, Tam din, Margareta, Dacia, Hunnia, Hores, Granada, Zsarnok, Severina, Numa Pompilius, Talált, Kincs, Rozsabbmó II. 134h. 124h. Tot.: 10:75, 20, 75, 16.

Bélül Mavriki elugrik és végig vezetve 1/4 hosszal győz Siess és a kívül támadó Tudós ellen. Severina negyedik.

V. futam: 1. Románé (6) Csuta. 2. Lantos (3) Gutai. 3. Indisereet (6) Szabó L. II. Fm.: Abony, Add odai, Tévedtem, Mi lesz. 144h. 3h. Tot.: 10:50, 22, 14, 38.
Indisereet vezet Tévedtem és Add odai előtt. A távval Lantos, kívül Románé támadnak. Románé bizonyosan győz Lantos ellen. Indisereet harmadik Add odai előtt.

VI. futam: 1. Red Light (6) Balog. 2. Pellit (16) Cseszkovics. 3. Kintizi (4) Schéfal. Eura, Lavroner, Lanokor, Csizgányasszony, Amenl, Öreg Signora, Senator, Salvia, Sziliget, Balaton, Píllangó. 15h. 12h. Tot.: 10:122, 42, 74, 34.
Csizgányasszony rosszul. Öreg Signora számtalan hosszal lecsakadva kerülnek el a géptől. Senator vállalja a vezetést Balaton előtt. A távval Senator vervo esik vissza. Így a tómorútt mezőny előre négy ló kerül: Kintizi, Red Light, Pellit, Balaton. A négy ló között szoros finis van, a Lesvári-ló felhosszal győz Pellit ellen, amelyet felhosszra Kintizi követ.

Magyar T. T. 1930

A nap legjobb idejét

a leggyorsabb kört,
a nap második legjobb idejét

BOSCH
gyertyával

érték el

+ A Castrol-olajjal a tegnapi Tourist Trophy ismét gyönyörű eredményeket értek el. A nap legjobb ideje, a leggyorsabb kör és a 175 km. és kategória győzelme fűződik a Castrol-olajhoz, amely szinte össze van forrva a TT-győzelmek sorozatával.

+ Renault-kecsik impozáns győzelme a marokkói Grand Prix-on. A benzinközi autómobilversenyek egyik klasszikus utópróján a marokkói Grand Prix, amelyet a Casablanca-Marrakechi Casablanca-körön futnak le 700 kilométeres távon. A legutóbbi Grand Prix du Maroc-ot, amelyet a múlt héten futottak le, egy szériában készült autómobil vezetője nyerte meg két más társával együtt, akik rekordidejét követően néhány perccel utána futottak be a célba. Három Renault indult ugyanis a marokkói versenyen és három Renault futott be a célba pár perccel a különbséggel. Egy kecsi győzelme lehet még véletlen, de egy három kocsiból álló team győzelmes beérkezése megdönhetően bizanyiték arra, hogy bármelyik Renault-kecsi a megbízhatóságának hasonló kvalitásával rendelkezik. A Vinax és a Vitastella legújabb típusai a napokban érkeztek meg Budapestre és a versenykísélet: Heiman érkeztek meg Budapestre, V. Vörösmarty-per 3. létesítéssel áll próbabeutattással és alánlatul az érdeklődők rendelkezésére.

+ A Goodrich-pneuk hatalmas teljesítőképességéről mindig új adatot kapunk, amelyek élénken dokumentálják e márka népszerűségét az autóládonosok körében. A Goodrich-gyárak minden igyekezete ugyanis az, hogy egyrészt a legnagyobb kilométer-teljesítményt biztosítsa, másrészt pedig a pneuk közismerten elsőrangú minőségének fontartása mellett a legidőlisabb csuszasztráló kőpényeket becésása fogyasztóinak rendelkezésére. A Goodrich-pneuk használata mindig költségmegtakarítást és az autónak abszolút biztonságát jelent.

MICHELINPNEU

AUTOFOLSZERELÉSEK
CITROEN-ÉS FORD-
ALKATRESZÉK

TELEFON: Aut.
221-97, 235-03

NAGY JÓZSEF
VI. ANDRASSY-UT 34

A Magyar Lovaregylet

május 4. 6. 8. 10. 11. 13. 15. 17. és 18-án versenyt tart. Versenyek kezdési ideje: 3.30 óra. Helyi árak: I. helyezett 6 P, május 11-én 10 P, félgyekeknek 4 P, május 11-én 6 P. II. hely 2.50 P. III. hely 8 fill. Pályahelyes 8 P, május 11-én 20 P. Ring 10 P. Totalisatour, vendéglő minden helyen. Kiosztás villamosan az I. és II. helyhez a 29. és a III. helyhez a 24. és a 38 sz. kioszkok. HE V. és I. II. III. helyhez. Autobuszjárt „A” kioszkál Vörösmarthy-tól 2.30-3.05 óra között. „O” kioszkál Októbertől 2.45-3.10 óra között. Vissza az V. futam után. Egyszeri átszállásra is érvényes jegy ára 1 P.

VASÁRNAPI SPORT

A bajnokjelölt Ujpest 5:2-re legyőzte a Hungáriát, a Ferencváros váratlanul leadott egy pontot a Budai 11-nek

Stofián (2), P. Szabó (2) és Auer rugta az Ujpest, Skvarek (2) a Hungária góljait. — A Bocskay 4:1-re győzött az Ujpestet verő Bástya ellen

(A Reggel tudósítójától) A labdarugóbajnokság finisze szenzációs izgalmaival és meglepetésekkel szolgált. Az Ujpest és a Hungária sorsdöntő összecsapásának első félidője a szezon legszebb játékával gyönyörködtette a 22.000 főnyi közönséget, 2:2-es félidő után azonban Németh kapus sorozatos hibái letörték a Hungáriát és a bajnokjelölt Ujpest 5:2 arányban megérdemelten győzött. Még az az öröme is pihenni, hogy az idegekkel nem bíró Ferencváros óriási meglepetésre egy pontot leadott a vitézül harcoló Budai 11-nek (Kovácsi bal-földözletnek és Kallenecker centerhúpnak kiár a Signum laudis) és így az Ujpest már csak akkor veszthetné el a bajnokságot, ha hátralevő két mérkőzésen (Somogy, Attila) két pontot veszítene. Még kell állapítani, hogy a Prágát jött válogatott játékosok — talán az egy Wilhelm kivételével — valamennyien fáradságban mozogtak, jövő vasárnapig tehát: pihenni, pihenni és pihenni, mert az olasz-magyar mérkőzésen már aligha lesz idő — a pihenésre. Akadt meglepetés a többi három bajnoki mérkőzésen is. A kitünő III. kerület ugyan a papírfórmának megfelelően verte 2:1-re a Kispestet, de már a Bocskay 4:1-es

győzelme az Ujpestet verő Bástya ellen, nagy meglepetés. Az Attila Kaposvárot 2:1-re verte a Somogyt és így a bajnoki lista kilencedik helyére nyomult föl. A kiesés árnyékában most a Somogy és a Nemzeti egyformán fagyoskodnak. Tessék a lista:

1. Ujpest	20	16	2	2	66:28	34
2. Ferencváros	20	13	6	1	69:25	32
3. Hungária	20	9	6	5	47:32	24
4. III. kerület	20	9	6	5	32:30	24
5. Budai 11	20	5	8	7	27:23	18
6. Bocskay	19	6	5	8	34:37	17
7. Kispeszt	20	5	7	8	17:28	17
8. Bástya	20	7	2	11	38:47	16
9. Attila	19	5	5	9	18:31	15
10. Pécs-Baranya	20	4	7	9	26:47	15
11. Somogy	20	2	9	9	23:46	13
12. Nemzeti	20	5	3	12	18:40	13

Hátralevő mérkőzések: Ujpest: Somogy, Attila; Ferencváros: Kispeszt, III. kerület; Hungária: Bocskay, Bástya; III. kerület: Nemzeti, Ferencváros; Budai 11: Pécs-Baranya, Nemzeti; Kispeszt: Ferencváros, Pécs-Baranya; Bástya: Attila, Hungária; Bocskay Attila, Hungária, Somogy; Pécs-Baranya: Budai 11, Kispeszt; Attila: Bocskay, Bástya, Ujpest; Somogy: Ujpest, Bocskay; Nemzeti: III. kerület, Budai 11.

Ujpest—Hungária 5:2 (2:2)

Hungária-uti pálya. — 22.000 néző. — Bíró: Boronkay

Ma nekem, holnap neked, — mondhatja az Ujpest a ferencvárosiaknak. Hiába durrkolt a zöld-fehér tábor vasárnap a Hungáriának, az Ujpest pompás győzelmet aratott és még jobban megerősítette bajnoki reményeit. Az aggodalmaskodókat, akik attól féltek, hogy a Hungária „lefekszik”, elhallgattatta az első félidő, amely

gyönyörű játékot hozott.

Ilyen pompás csatárakciókat és ilyen fair meccset az egész szezonban nem láttunk. Az első félidőben különösen a Hungária támadó ötöse tett ki magáért, Tieska, Skvarek és Barátky szenzációsan játszottak, csak hátul volt baj, ahol

Németh kapus teljes csődöt mondott.

Góljainak nagy részét kapusa hibájából kapta a Hungária és ez annyira depimálta a csapatot, hogy a második félidőben a nagyszerűen befejező Ujpestnek nem tudott egyenrangú ellenfele lenni.

A Hungária csak az első félidőben játszott jól.

Ekkor a csatársor valósággal brillírozott. Tieska a balszélén feltartóztatathatatlan volt, Skvarek két gyönyörű gólt lőtt, Barátky pedig ezuttal nemcsak tankszerű életérzésével és Kalmár-féle Tejesével, hanem technikai trükkjeivel is magára vonta a figyelmet. A második félidőben sérülten csak statisztált. Hirzer nagy agilitással, de balszerencsével küzdött, Varga megfelelt. A földözletorban Rebró volt a legjobb. Kléber sokszor kihagyott. Sebes pedig szürke volt. Németh minden kritikán aluli védést produkált, a hátvédek kiélégítettek.

A helyválasztásnál Fogl III.-nak kedvez a szerencse és Hungária kezd nap ellen. Az Ujpest támad. P. Szabó beadását Németh oldalt kitolja. Stofián behúzza a labdát, amely a kapufáról a kapus kezébe

Ferencváros—Budai „11” 1:1 (1:1)

Hungária-ut. — 18.000 néző. — Bíró: Kornai

A finissel járó idegesség Szegeden az Ujpestnek került két pontjába, most pedig szintén az idegesség miatt a Ferencváros adott le váratlanul egy pontot. Az idegességen kívül nem kis részben járult hozzá a Ferencváros pont-

pattan. A Hungária nagyszerű akciókat indít. A 2. percben Skvarek remekül szökelti Tieskát, akinek beadását Barátky csodálatosan szép fejessel élesen kapura bombázza, a labda azonban a felső kapufára pattan. A Hungária folytatja az ostromot és két eredménytelen kórner után Varga beadását Hirzer kapu mellé fejezi. A 12. percben Tieska fut le. Dudás és Fogl III. támadnak rá, a labda azonban a szélsőnél marad.

Mintaserüen centeréz és Skvarek éles lövését Acht nem védheti (0:1).

Váratlanul hamar egyenlít ki az Ujpest. Nagy hibájából Ströck jut jó labdához, magas beadására Németh kifut, de

Stofián a gyorsabb és az üres kapuba gólt fejez (1:1).

Gyönyörű, változatos játék alakul ki. A 16. percben Tieska szédültelesen gyors lefutását centerézéssel fejezi be, de Varga kapusból kapu fölé löv. Barátky ügyes húzási kapunk nagy taptost, de a legszebb támadást a 28. percben vezeti a Hungária. Ezzel másodikra is megszerzi a vezetést.

Barátky labdáját Kléber Tieskának továbbítja, aki újból remekül centeréz és Skvarek kapusból sarkos bombagólt löv (1:2).

Ujpest-félny következik a gól után, de csak három kórner az eredmény. A 29. percben Varga beadását Skvarek fejeli kapura és Acht gyönyörű robusztóan oldalt menti. A 30. percben Ströck beadását Stofián a 16-oson tisztán kapja, és

félmagas lövésénél Németh mozdulatlanul asz-szisztál a gótnak (2:2).

A 36. percben P. Szabó lövése hajszárla Kerüli Németh kapuját, majd Spitz is kapu mellé löv. A 43. percben Barátky labdáról Acht szedi le a labdát.

A második félidőben Skvarek szép lövése nyitja meg a játékok. Acht biztosan véd. Két eredménytelen upesti kórner után Dudás gixere a Hungáriát is sarakugáshoz juttatja. A 12. percben Auer 30 méterről váratlanul kapura löv, Németh vetődik, a labdát kiejti és

a résen álló P. Szabó félméterről megszerzi a vezetést (3:2).

A gól letörli a Hungáriát és ott kezdve az Ujpest az ur a pályán. A 15. percben Auer győző lövését Németh újra kiejti, sőt egy perccel később szinte bravurosan ejti ki kezéből Stofián labdáját. Ez újból a centerhez kerül, aki

Auer elé ad és az összekötő a negyedik gólt rugja (4:2).

Két Hungária- és három Ujpest-kórner tarkinja a mérkőzést, amely most már elapadózik és a közönség nagy tömegekben indul a kijárat felé.

Barátky lesántul

és Vargával helyét cseréve, a jobbszélén statisztál. A 34. percben egyik upesti támadás alkalmával Sebes hendzset vét, amelyért 11-es jár. A büntetőből P. Szabó rugja az ötödik gólt (5:2).

Ezután Németh nem ejti ki Auer lövését — nagy csodálkozás —, majd lefejezi az Ujpest, szőhöz jut a Hungária is. Varga és Hirzer kapu mellé lönek, végül az utolsó perc hozna újabb upesti gólt, ha Stofián fejese nem kerülne hajszálnyira az üres kapu mellé.

Kórnerarány 10:8 az Ujpest javára, ennyi kórner rég nem fordult elő bajnoki mérkőzésen.

Ferencváros—Budai „11” 1:1 (1:1)

Hungária-ut. — 18.000 néző. — Bíró: Kornai

vesztéséhez, hogy játékosai, főként a válogatottak, rettenetesen fáradtak.

Ez nem csoda, ha tekintetbe vesszük, hogy a megerőltető bajnoki finisen kívül, hétközben, még hozzá idegben, válogatott mérkőzésen is kellett szerepelni legjobb játékosainak. Ezt az emberföltői földadatot még az olyan istenáldotta fizikum, mint Turia, sem bírja és első-sorban erre kell visszavezetni a zöld-fehérek vasárnapi balsikerét, amikor pedig a győzelem esetleg a bajnokságot is jelenthette volna. A Steiner hiánya miatt tartalékos Budai „11” óriási lelkesedéssel,

vérszédüléssel váratlan bravurral harcolta végig a meccset.

Közvetlen védelme és halvesora remek játékot produkált. A mérkőzés annak ellenére, hogy a Ferencváros semmiképpen sem tudta igazán kvalitásait csillogtatni, elég jó, sőt izgalmas sportot nyújtott. Egyetlen szépséghibája a Ferencváros két hátvédjének gyámoltalanul rossz

FTC-pálya **Üllői-ut**

Vasárnap, május 11-én
délután 5 órakor

MAGYARORSZÁG-OLASZORSZÁG
az Európa-Kupa döntőmérkőzése.
Előtte 3 órákor

MAGYARORSZÁG-LENGYELORSZÁG
amatőr válogatott mérkőzés

Tavaszi vásárom csak a kirakatban!

A legújabb tavaszi újdonságok a legizalétebb kivitelben és finom minőségben, vásári engedménnyel:

<p>Nyakkendők ..... P 4, 6.50 10. —</p> <p>Linon zsebkendők tucatja ..... P 20., 22. —</p>	<p>Pyjamák ..... P 20., 26., 29. —</p> <p>Selyem crepp pyjamaöltönyök P 32. —</p>
--	--

Cégem különlegessége:

Wyandachine selyeming ..... P 32. —

Fényes Marcelnál Teréz körút 34. sz.

Felöltők kiárusítási áron!

Ne mulassza el e kitünő vásárlási alkalmat és tekintze meg kirakataimat.

játékán kívül a finis volt, amelyben már olyan kiméletlenül rontottak egymásnak a játékosok, hogy

a bíró először Obitzot, majd Sztanecikot kénytelen volt kiállítani.

A Budai „II” kezd nappal háttan.

de Táncos—Takács II. révén rövidesen a Ferencváros kerül frontba. Takács II. főlé fejel, majd Lány kornerre szorult a zöld-fehérek jobbszárnyát. A 8. percben Kohut mutatkozott be, de szóállás erejű bombája centiméterekkel a kapu ellenkező sarka mellett sürt el. A 13. percben Weber, Takács I. libájából, Czumpffhoz passzol, akinek beadását a rástartoló Schmidt a góba sodorja (0:1).

A budaiak kornerre után a Ferencváros szabadrugással veszélyeztet, de Takács II. 16 méterről irányított labdáját Lantos menti. A Ferencváros kornerét is Lantos parozza, majd Lyke hazajutott labdáján. Amsel korner árán tessz ártalmatlanná, Sztanecik lövését is kornerre vadi. Ezután megindul a Ferencváros-gépezet és a 26. percben

Kohut centerét Zilahy néhány lépésről Lantos feje fölött a góba továbbítja (1:1).

A féldíj finisben Takács II. két lépésről hibáz. Kohut bombája a kapufára pattan és a két Ferencvárosi korner sem változtat az eredményen.

Szünet után váratlanul a Budai „II” kerekedik fölül.

de Czumpff labdájára a felső kapufára vágódik, Sztanecik szenzációs lövését pedig Amsel korner árán menti.

Toldi 25 méteres bombáját Lantos kiejti, de a gólvonal veszelés közelségéből még kikaparja. A kapu közelében állók úgy látták, hogy már a gólaban volt a labda. A 15. percben Lantos vetődés közben megcsúsz, de rövidesen talpra áll, majd Schmidt rug a földre, de percek múlva ő is harc-képes. A 30. percben Táncos centerét Toldi fejele, a labda azonban a kapufára pattan. Az utolsó negyedórában a Budai „II” van frontban, ami annyira kihozza Obitzot a sodrából, hogy

Kaltenecker II-t knokautolta.

Tornászteszenen kiállítják és hasonló sors éri nem-sokára a Kohutra páros labdát támadó Sztanecikot is. Még Turai 16 a kapu fölé és megpeccsételődik a Ferencváros váratlan pontvesztésére.

III. kerületi FC — Kispeszt 2:1 (1:0)
Hungária-ut. — 10.000 néző. — Bíró: Auspitz

Május elsejei „kirándulását” mind a két csapat megszinylette, mert a III. kerületiek gárdájából Magyar, a kispesztiből pedig Raix lett csúrtörtökön harsogó, a győzelemre mégis a kispeskieket lehetett több reményük. A III. ker. FC csúrtörtökön szombathelyi Kupameccse 140 percig tartott, valószínű volt tehát, hogy a meccset nem fogja végig állni. A finisben nem is bírta a tempót, a szerencse azonban az utolsó percekben mégis a javára döntötte el a mérkőzést, tegyük mindjárt hozzá, hogy megérdemelten.

A tetszetősebb és a stílusosabb futballt minőségig a III. kerület játszotta.

amely méltán foglalja el az előkelő negyedik helyet a bajnoki táblában.

A Kispeszi legjobb része a közvetlen védelem volt,

ahban is elsősorban Dénes, míg Detrichet a III. kerületiek jobbszárnya gyakran becsapta.

A III. kerület mint pályaválasztó, a nappal kezdés előtt a Kispesztnek engedte át, amely elég jó startot vész, de öt perc után már az obudaiak kerülnek frontba. A tempó elég kényelmes, előbb Dénes, majd Fehér menti. Kéves és Havaskövi egy-egy góba széri lövését. Sokkal veszedelmesebb Lutz II. nek 20 méterről irányított bombája, amelyet Dénes tessz ártalmatlanná. A 23. percben végre siker koronázza a III. kerületiek támadásait.

Fröhlich kiszikított Lengyel, aki az ellenkező sarokba remek gól fejel: (1:0).

Két-két eredménytelen korner után Kies, a Kispeszt balzszeje jó startot Lukács labdájára, de menthetetlen gólyhelyzetből a kapu fölé irányít. (0:0 p.) A hátralevő negyedórában a III. kerület van fölényben, de csak három kornerrel veszedelmезtet.

Szünet után a tempó mindinkább élénkül. A III. kerület, majd Kispeszt egy-egy eredménytelen kornerre után a kispesztiek egészen váratlanul jutnak kiengrenlítő góljukhoz. A 11. percben Marton jobb-oldali half, Raix tartaléka

20 méterről a góbra lö és a labda a felső kapuléc alatt a hálóba surran: (1:1).

Lengyel remek labdáját Dénes fogja, Drössler kornerre szorult, amire el is készül a III. kerület az erejével. Végül átesoportositja csatársorát (Schiller, Köves, Fröhlich, Lengyel) és ez hozza meg a szerencsésjét, mert a 40. percben Schiller centerét.

Rozgonyi hátrajátssza Dénesnek, a szemfüles Drössler azonban hamarabb ér a labdához és az üres góba továbbítja: (2:1).

Steiner tizenegyesgyanusan „kaszálja el” Havaskörit, de a megtorlás elmarad. Lengyel szépen irányított bombáját Dénes válogatott formában buzza le.

Boeskaay—Bástya 4:1 (3:0)

Debreceen. — 4000 néző. — Bíró: Salgó

A nehéz görög tura és a sok utazás fáradtsága nem látszott meg a Boeskaayn, amely

nagy fölényvel verte a multheti forduló hősét, az Ujpestet verő Bástyát.

Boeskaay-támadásokkal kezdődött a játék és a 10. percben a belső csatártörő őszéjátokából

Zemler az első gólt lőtte: (1:0).

Szemből-szemb csatárakélok eredményeképp a 17. percben Markos Vencéhez juttatta a labdát, akinek lövését Benedek kiejtette és

a részen álló Zemler a második gólt lőtte: (2:0).

A Bástya fokozta a tempót, ennek ellenére a 42. percben Markos a szélen lerohant, beadását

Telekli Zemlerhez juttatta, aki a féldíj utolsó gólját lőtte: (3:0).

Szünet után már az első percben Markos kielezete az egész védelmet és Benedek az utolsó pillanatok a labdát szedte le a labdát. Az 5. percben Merthi lövését Emödi a gólvonalról rugta ki. A 15. percben Wampetics megcsúszott, a mentők kivitték, öt perc múlva visszatért, de ettől kezdve csak statiszták. A 29. percben a Bástya több veszedelmese helyzetet teremtett a Boeskaay kapuja előtt. Két korneret is rugott, de a belső csatárok hibáztak. A 30. percben

Markos Telekhez passzolt, aki a negyedik gólt lőtte: (4:0).

A 38. percben Szedlacsak szökötéséből Körösi a kifutó Farkas mellett a Bástya becsületgólját lőtte: (4:1).

Attila—Somogy 2:1 (1:0)

Kaposvár. — 3000 néző. — Bíró: Klug

A miskolci csapat megérdemelten nyerte el a „kiesési derby” két pontját,

mert az első féldíjban eredményesebben támadott és szünet után az eredményt tartani tudta. A Somogy mentésére szolgált, hogy a gyorsan lekapott első gól lőtte a játékosokat és a csapat csatársora kapu előtt határozatlan volt. A győztes csapatban Szemző, Dankó, Ardi, Opata és Hajós, a Somogyban Jós, Pető, Blum és Jakube produkált jobb játékokat.

A mérkőzés elején a Somogy lendült támadásba. Ennek ellenére a 2. percben az Attila szerzte meg a vezetést Ardi kornerpasszával Illyós megszokott, a labdát Ardinak adta vissza, aki közvetlen közelről gólt lőtt: (1:0).

A Somogy a féldíj hátralevő részében az időshűző Attilával szemben nem volt képes eredményt elérni. Szünet után a Somogy erős támadásokba fogott, a 2. percben azonban megpeccsételődött sorát, mert

Opata Jós mellett kiugratta Ardiat, aki a második gólt lőtte: (2:0).

A somogy lassan feljött, az Attila kényelmesen játszott és csupán az eredmény megtartására törekedett. A 13. percben Jakube, a 14. percben Szidor hatalmas kapufát lőtt, ami a 26. és 29. percben — Jakube részéről megismétlődött. A 35. percben végre

Egri átadásából Jakube gólt lőtt: (2:1).

A Somogy előléb finisbe fogott, támadásai azonban az Attila kitűnő védőjáték folytán eredménytelenek maradtak. A kornerarány 4:4 volt.

Küzdelen a II. osztály profibajnokságért. Szabaria—Merkur 4:1 (2:0). Góllövők: Szalodovics (3), Holzbauer, illetőleg Sós. — Soroksár—Vác FC 3:1 (1:1). — Terézváros—Megyer 2:0. (1:0).

A II. osztály amatőrbajnokság derbyjét a MÁV nyerte 4:0 (1:0) arányban az NMSE ellen.

A Hungaria profistartalékjai is kikaptak. A Szövetségi díjért vasárnap délelőtt a Hungaria-uton mérkőzött a Hungaria és az Ujpest tartaléksapata, de amint a Hungaria I. és az MTK ifjúsági és első csapata, a profistartalékok is vereséget szenvedtek. A meccset főként a Dornos—Harmal-balszárny jó játékaival az Ujpest B nyerte meg 4:2 (2:1) gólaránnyal.

Északmagyarország—Kassai válogatott 1:0 (0:0) Egerben 2000 néző előtt. Tóth góljával győzött a magyar csapat.

Vasárnap gyepohkimerkőzések: MHC—Lang Gopgyár 10:0 (5:0). — BTE—ABC 4:0 (1:0).

Pelle István (BTC) a tornászajnok 38,35 ponttal. 2. Péter (BTC). 3. Boross (BTE).

A Postás csapata nyerte a kerékpáros nagystafétát. Százkilenvenkét kilométeres távon rendezték a nagytényi országúton az idei kerékpáros nagystafétát. Győzött a Postás (Jállás, Forhanek, Nemes, Pech, Szekeres) csapata 5 óra 32 p. 21 mp. idővel. 2. FTC. 3. BSE.

Az UTE, MAC, MTK és MTE kerültek a birkozócsapatbajnokság döntőjébe. A birkozócsapatbajnokság 3. és 4. fordulójában a MAC a Testvériség ellen 7:16, az MTK az MTE ellen 11:16, az UTE a Ganz ellen 0:21, a MAC a B. Vasutas ellen 6:16, az UTE az MTK ellen 5:19 arányban győzött. A csapatbajnokság döntőjébe a veretlen UTE, továbbá a MAC, az MTK és az MTE kerültek.

Finn atléta nyerte a „Berliner keresztül” futóversenyt. Berlinben vasárnap futottak le a hagyományos Berliner keresztül futóversenyt 25 kilométeres távon, amelyet 1 ó. 32 p. 24 s. mp. idővel a finn Laaksonen nyert meg. 2. Mottmüller (Lettország). 3. Bukas (Lettország). 4. Boss (Berlin).

A MAC atletikai versenyén 800 méteren Szabó Miklós (MAC) 2 p. 02 mp. idővel győzött. Barys nem indult.

Emerich Fischer, Wien, kalapok gyári lerakata

Budapest VIII, Rákóczi-ut 11.

Különleges tavaszi férfikalapujdonságok, legszolidabb árak.

I^a külföldi nyulszőrkalap P 16.50¹⁰

Az amatőrbajnokság favoritja, a BSE 3:2-re kikapott az FTC-től

(A Reggel tudósítójától.) A profibajnoksághoz hasonlóan, az amatőr fronton is fej-fej mellett törtét az évek két csapat: a bajnokságot védő Törökvis és a BSE. Eddig egymármán 7 vesztelt ponttal foglalták el az első helyet. Vasárnap azután

bekövetkezett a BSE katasztrófája: az FTC-től 3:2-s vereséget szenvedett

és így a Törökvis egyelőre versenytárs nélkül galopozzik a bajnokságot jelentő célkarika felé. Az amatőr bajnokság vasárnapi fordulójára különben is gadaq volt meglepetésekben. A BTC legyőzte a BEAC-ot, a III. ker. TVE a Fer. Vasutast, a BSZKRT pedig a Postást, de a Törökvis is csak a legminimálisabb gólkülönbséggel tudott ráverni a „33” FC-ra. Eredmények:

Törökvis—33” FC 1:0 (1:0). — FTC—BSE 3:2 (1:2). — BSZKRT—Postás 2:0 (0:0). — UTE—MTK 1:0 (0:0). — III. ker. TVE—Fer. Vasutas 2:1 (1:0). — BTC—BEAC 2:1 (2:1).

A bajnokság első három helyezettjének rendezte most a következő:

1. Törökvis	-----	21	52:15	35
2. BSE	-----	19	53:23	29
3. BSZKRT	-----	21	38:29	26

Németország futballválogatottjai 5:0-ra legyőzték Svájcot

(A Reggel tudósítójától.) Zürichben vasárnap 25.000 néző előtt dönt el Németország és Svájc válogatott mérkőzése, amely

a németek 5:0 (4:0) arányú szenzációs győzelmével végződött.

Svájc csapata nagy csalódást keltett, különösen Pache kapuvéd volt rossz.

Más külföldi futballeredmények:

Amsterdam: Hollandia—Belgium válogatott mérkőzés 2:2 (1:1). 30.000 néző. — Gent: Belgium (B)—Hollandia (B) 2:2. — Belgrad: Jugoszlávia—Románia válogatott mérkőzés 2:1 (2:0). — Züri: Viktoria Züriqov (Zürig)—Alpir válogatottjai 6:0 (2:0). — Bécs: Rapid—München „1899” 4:1 (2:0). — Liga: Waacker—Floridsdorf 4:2 (1:0). — Stuttgart (Szombal): Verein für Bewegungsspiel—Slavia 2:1 (1:0). — Karlsruhe: Karlsruhe FV—Slavia 2:2. — München: Vienna—Waacker München 4:0. — Rotterdam: Rotterdam—Antwerpen (városközi mérkőzés) 2:2. — Frankfurt: Ausztria—Németország (munkásválogatott) 5:1.

2.

A Continental-abroncsok futófelülete a legbiztosabb csuszás-gátló. Ezen profil — melynek megépítésénél az utvyszonyok tekintetbe vétettek — az alapos tudományos vizsgálatnak és a gyakorlati kísérletek eredménye, ennél fogva a Continental-abroncsok a legnagyobb biztonságot nyújtják

Continental

Vegyen megbízható **CSÓNAKOT** motorcsónakot, Caille-motort, gumicsónakot, König-oldalmotort, kényelmes részletfizetésre **BERGSMANN-nál** VII, Peterdy-utca 74. sz. Telefon: József 450-26 Minden évezés tekintse meg kiállításunkat a Nemzetközi Vásáron!

TAVASZTOL ÓSZIG Dorco CIPÓ

Gombos Sándor, a kétszeres Európa-bajnok nyerte Magyarország 1930. évi Kardvívó Bajnokságát

Petschauer az előmérkőzések után, betegsége miatt, visszalépett

(A Reggel tudósítójától.) A Műgyötem mulajában vasárnap este nagy közönség előtt vívták le az egyéni kardvívó bajnokságot, amelyben

Glykais Gyula és az előmérkőzések után betegsége miatt visszalépett Petschauer Attila kivételével összes olimpiai vívóink és az ifjabb gárda legjobbjai indultak.

A verseny a kétszeres Európa-bajnok Gombos Sándor győzelmével végződött. Győzelme csak azért kellett meglepetést, mert egy héttel ezelőtt Békéscsabán, ahol hosszas betegsége után

először indult, már az előmérkőzésekből kiesett. Utolsó heti tréningje után azonban most ismét a legjobb formáját érte el. A második helyre Gerevich Aladár, az ifjabb vívógárda egyik legtehetségesebb képviselője került, míg a tavalyi bajnok, Rády, ötödik lett. A tizes döntő részletes eredménye a következő:

1. Gombos Sándor (NYC) 8 győzelem, 2. Gerevich Aladár (MAC) 7 gy., 3. Garay János (Tisza VC) 6 gy., 4. Pillér György (MAC) 6 gy., 5. Rády József (MAC) 6 gy., 6. Doros György (RAC) 5 gy., 7. Schröder Gyula (RAC) 3 gy., 8. Hámosi Gaszton (TVC) 2 gy., 9. Kalmár István (NYC) 1 gy., 10. Kabos Endre (Tisza VC) 1 gy.

(A Reggel tudósítójától.) Erre a kérdésre már a falusi kisdöglödők legnehezebb fülfogású növendékei is „kapásból” felelnek: a jövő vasárnap végre meghozza az Európai Kupa várvárt döntőjét, a világszenzációt, az olasz-magyar, Az olasz válogatott csapat már pénteken délelőtt megérkezett Budapestre. A Labdarugósövetség átiratban kérte föl a székesfehérvári polgármestert, hogy a reggel ott átutazó olaszokat ünnepiesen fogadják. Zavaros polgármester elkötelezést vasárnap délelőtt értekezlet ill. össze, amelyen elhatározták, hogy az MLSZ kérését örömmel teljesítik, a székesfehérvári pályaudvart pazarul földiszítik és a vendégcsapatot Széchenyi Viktor gróf főispán olaszul üdvözlö.

Az olasz-magyar mérkőzést megtekinti Bethlen miniszterelnök is, továbbá József főherceg, Vass, Scitovszky, Zsilvay és Gömbös miniszterek. Vass népjóléti miniszter az FTC klubházának erkélyéről köszönti Olaszország válogatott csapatát. Az olasz beszédet megafonon torbálták a pálya minden részébe. Az európai hegemoniáról döntő mérkőzés kezdőgőgüjét az ugyancsak kiképzett, Dröhr államtitkár, az MLSZ országos elnöke fogja rövid üdvözlő beszéd után megfogni.

Es aztán... aztán megindul a nagy esata amelyet negyvenköt ezer főnyi rekordközönség fog a léztorult tizezer név is száza rekordigazalmak viharában végigdrukkolni Olasz-magyar barátság ide, olasz-magyar barátság oda: a magyar közönség magyar győzelmet követel, a híppelésben tehát ehhez a követeléshez kell igazodnunk:

Magyarország—Olaszország 4:2. A technika főlény a mi részünkön van, ha tehát a magyar csapat (ami elvárunk) olasz lelkesedéssel fog küzdeni, akkor világraszóló győzelmek nem maradhat el. A csapat összállítását így képzeljük el:

- Acht
Kronenberger, Fogl III.
Borsányi, Turai, Wilhelm
Markos, Takács II., Barátky, Hirzer, Ticska

Itt csak egy baj lehet. Barátky vasárnap megsérült. Ha sérülése komolyabb természetű a centeresatár helyének betöltése komoly gondot okoz. Teljesen kielégítő megoldás (Kalmár után hába sáhajozunk) nincs. Szükségmegoldásként Kautzky, Teleki, Opata és Szedlacsek között kell ma este Pataki szövetségi kapitánynak választania. Jövő vasárnap dől el hogy választását jóváhagyja-e a legfelsőbb fórum. — a siker.

„MAGOSIX“-autó
kevésbé használt, kifogástalan állapotban, **ciadó.** Telefon: Automata 289-86

Sorozatos magyar győzelmek az osztrák asztali teniszbajnokságokban. Bécsből jelent A Reggel tudósítója: Vasárnap a késő éjjeli órákban fejeződtek be az asztali teniszbajnokságok küzdelmei, amelyek sorra a magyar résztvevők győzelmeivel végződtek: **Férfi egyes bajnokság:** 1. Bellák, Barna és Szabados holtversenyben, 4. Liebster (Bécs), 5. Kohn (Baden). **Női egyes bajnokság:** 1. Ganz (Szeged), 2. Kolbe (Bécs), 3. Löhr (Bécs), 4. Ladstaetter (Bécs). **Férfi páros bajnokság:** 1. Barna—Szabados, 2. Liebster—Thum (Bécs), 3. Fehér—Fleischmann (Bécs), 4. Flussmann—Kulka (Bécs). **Női páros bajnokság:** 1. Kolbe—Reizer (Bécs). **Vegyes páros bajnokság:** 1. Reizer—Thum (Bécs).

Magyar hosszútávúfutó győzelme Bécsben. Bécsből jelent A Reggel tudósítója: A Laxenburgerstrassen vasárnap futották le az osztrák Marathonklub rendezésében a 10 kilométeres országúti futóversenyt, amelyen 50 futó vett részt. A verseny győztese a magyar Hevöle (Soroksári AC) lett 34 p. 41 mp. idővel (új osztrák rekord). 2. Schindler (Bécs), 3. Klaban (Bécs).

Az FTC atlétikai versenye. Az FTC atlétikai versenyén Nadányi Ágnes érte el a legjobb eredményt. A hűlygek diszkoszvetésében 33,38 méterrel győzött, de jó a junior Katák (BSF) eredménye is, aki a 400 méteres síkfutást 54,5 mp. alatt nyerte.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.
Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató
Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII., Conti-utca 4.
Műszaki igazgató: Döutsch D.

Dr. KAJDACSÝ szakorvos,
rendel: 10-4 és 7-8-ig
VIII. József-körút 2. szám férfi- és női betegeknek

Japán 4:0-ra győzött a Davis Cupben

Az egyetlen magyar győzelemtől a beálló sötétség fosztotta meg Kehrlinget

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután ötezer főnyi közönség érdeklődött a magyar-japán Davis Cup-mérkőzés utolsó napja iránt, amely a végeredményt, sajnos, már nem változtathatta meg, legfeljebb szépíthette — volna. A labrándulásban szenvedő

Harada helyett Satch állott ki Takács ellen, aki 6:4, 6:3, 6:3-ra vesz. A Kehrling—Ohta-mérkőzés első setje izgalmas és változatos küzdelmet hozott. Kehrling nagy formában van, de az első setet Ohta nyeri 6:4 arányban. A második setben Kehrling erősit és 6:4-re győz. A harmadik set elején Ohta elsőtán küzd, Kehrling óriási erőfeszítéssel kigyőz, megszerzi a vezetést és

5:5 állás után a közönség hatalmas lelkesedése közben 7:5-re nyeri a harmadik setet.

A tízperces szünet után sem esőknek a mérkőzés irama. Kehrling állandóan vezet, de Ohta mindenütt szívsósan a nyomában van.

6:6-nál a negyedik set a beálló sötétség miatt félbeszakad.

A japánok Kehrling nyeresére álló meccsét sem folytatni, sem féladni nem akarják. Azt kívánják, hogy az eredmény 4:0-ban állapíttassék meg a jövőkre, az utolsó mérkőzést pedig hagyják figyelmen kívül.

Külföldi Davis Cup-eredmények: Spanyolország—Belgium 4:1 (Antwerpenben). — Jugoszlávia—Svédország 5:0 (Zágrábban). — Ausztrália—Svájce 5:0 (Zürichben). — Lengyelország—Románia 2:2 (Varsóban; egy mérkőzés még hátra van).

Kóstoljuk meg az árumintavásáron

féle üdítő cigarettákat!

(Pavillon a szökőkút mellett)

Orth György, a chilei kormány alkalmazottja Santiagóban átvette hivatalát

Santiago di Chile, április 25.

(A Reggel tudósítójától.) Orth György, a chilei kormány tisztviselője, átvette hivatalát és működése elé egész Chile nagy várakozással tekint. Közel négyheteltengeri út után az Orcoma hajón érkezett a legnagyobb magyar futballista Valparaisoba és azonnal folytatta útját Santiagóba, ahol Kolbach kapitány, testnevelési vezérigazgató fogadta. Orth hosszasan tanácskozott Kolbach kapitánnyal, majd bemutatkozó látogatást tett a futballszövetség elnökénél is. Mindenütt a legszívelebb fogadtatásban volt része. Az egyik santiagoói spanyol lap tudósítója meginterjúolta Orthot, aki jövődö terveiről így nyilatkozott:

— Nemrégén érkeztem Chilébe, de az eddig szerzett információk alapján máris joggal remélem, hogy sokat lehetek a chilei labdarugás érdekében. Mielőtt a tulajdonképpeni munkához hozzáfognék, természetesen

meg kell ismernem a chileiek pszichológiáját.

Ezért egyelőre tanulmányozni fogom a szövetség által kijelölt játékosok technikáját, testi erejüket, szokásaikat, hogy ezek figyelembevételével állapítsam meg a tréningrendszerét, Remélem, hogy megfelelő tanulmányok után

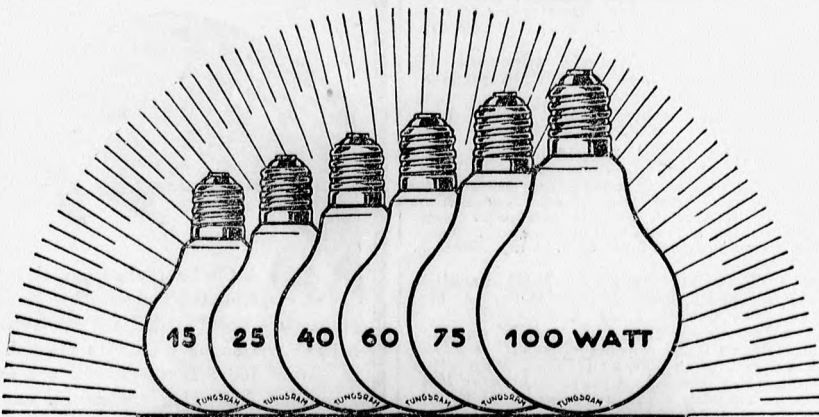
megteremthetem a futball chilei iskoláját,

amely természetesen elsősorban az itteni játékosok temperamentumához fog igazodni.

Orth — az eddigi hírekkel ellentétben — nem a futballszövetség tréneré Chilében, hanem

a chilei kormány alkalmazottja

és a testnevelési tanácshoz van beosztva, mint labdarugást oktató tanár.

TUNGSRAM
GYÖNGYFÉNYLÁMPA

NEM KÁPRÁZTAT, NEM PISZKOLODIK, SZEP, OLCSÓ